

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasuti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Fejetlenség.

Budapest, április 13.

Azt, hogy ha két ember találkozik s politikára fordítván a beszédet, bambán néznek egymásra és az egyik végül kiböki a sztereotip kérdést: „mi lesz, merre megyünk?” — valami nagy katasztrófának nem gondoljuk. A seregeknek nem feltétlenül kell tudniok a haditervről; elég, ha tudják a célját: megverni az ellenséget. Hogy miképpen történjék ez meg, milyen ösvényeken törjenek a cél felé, e sztratégéma kidolgozása a vezérek dolga. Még az ellen sincs kifogásunk, hogy ha a vezérek elfogadták Bem tábornok híres receptjét. Mikor előtte valaki célzást tett a haditervekre, Bem mérgesen válaszolta: „még a siphámnak sem szabad ezekről a tervekről tudni; ha tudnám, hogy tud valamit róluk, bizony isten a földhöz vág-nám!”

De maga Bem tudott róluk és minden embere érezte, hogy az öreg lengyel tisztában van azzal, hogy merre fog menni, hová fog csapni. A seregeknek ez az impressziója döntő faktor az ütközetben és jaj az olyan tábornak, melyben az a gondolat kezd villámgyorsan röpdösni, hogy a vezérek habozók. tekintetük tétova és kezük ellankadó. Az ilyen tábor fölött a biztos kudarc felhői kóvályognak.

Ez a sors van-e a könyvek könyvébe

megírva ama tábor számára is, amely most készül döntő ütközetre a nemzet egyik legvitalisabb jogáért? Ezt nem hiszszük, ebben nem tudunk hinni. Fanatikusan meg vagyunk róla győződve, hogy minden elveszhet — pártok, vezérek, alkalmi egyesülések — de a nemzet joga el nem veszhet, annak feltétlenül győzedelmeskednie kell. Nem ingathatja meg ezt a meggyőződésünket az sem, hogy a magyar közvéleményben megtaláljuk mindazokat a tüneteket, amelyek olyan csapatokban lehetők fel, amelyek vezérek terveiben kezdenek nem bizni. Vagy még helyesebben, kezdik észrevenni, hogy tervek egyáltalában nincsenek és ma a magyar politika veszedelmesen hasonlít olyan hajóhoz, amelynek főárbozca derékba tört és kormánykereke megbénult.

Ma, ha két ember találkozik és kérdően néz egymásra, ez nemcsak annyit jelent, hogy ők nem tudnak semmit, hanem azt is, hogy senki sem tud semmit. Mintha sűrű homály borult volna ránk, nem lát senki semmit és még csak el se tudjuk képzelni, melyik sarokból szivároghat felénk a világosság egy fénysáva. Ezt az állapotot határozottan károsnak, sőt veszedelmesnek kell mondanunk. A teljes zűllés felé csoszog az a gyönyörű légió, mely a nemzet lelkesedéséből született meg most három esztendeje, ha a mostani bizonytalanság sűrűsödni fog. Célutadatatos irányításra van szükség, amely

irányítás vaskövetkezetességgel nyomul előre.

Barátjai ugyan nem vagyunk az előre elkészített terveknek, amelyek-től azután semmi körülmények között sem szabad eltérni. Éppen ellenkezőleg, azt a taktikát gondoljuk helyesnek, mely simul a körülményekhez és számol az eshetőséggel. De mély szakadék választja el ettől a taktikától a mostani általános tétovázást, általános fejetlenséget is, amely a kaotikus állapot minden karakterisztikumát magán viseli.

Ebből ki kell kaszkalódnia, ha csak mindnyájunktól rettegett következeseket megvalósítva látni nem akarjuk. Mi sem könnyebb ennél a mostani viszonyok között. Olyan vezető férfiak vannak Kossuth Ferenczel az élükön, kiknek szava nyomán a birodalom megizmosodik és kiknek egyetlen kézmozdulata elegendő ahoz, hogy a pillanatnyi szétszórtságot állhatatos tömörség váltsa föl. Jól tudjuk, hogy Kossuth Ferencz és társai feladata nem könnyű; csapdákkal telehintett utakon járnak és így vigyázniok kell minden lépésükre. De az a vélekedésünk, hogy a két baj közül mindig a kisebbet kell választani. Leszögezhető határozott nyilatkozat, vagy teljes fordulat jobbra vagy balra esetleg ártalmas lehet olyan tárgyalásoknál, melyeknél a szabad kéz egyik fontos kellék; de százszor ártalmasabb, százszor veszedelmesebb a maihoz hasonló bizonytalan helyzet. Mert nem

Méregkeverőkről.

Irta: Móricz Pál.

(Utányomás illus.)

Hódmezővásárhelyi Jäger Mari rémes bünszövetkezetét nem felejtették még az Alföldön. Templomjáró asszonyok voltak ezek. A hírhedt Jäger Mari főzte nekik a mérges boszorkakotyvalékokat. Öreg bibliájának belső táblájára írogatta fel a fekete névsort, kiknek halálhozó méreggel szolgált. Borzalmas nevsor ez. A hitvesnök férjök ételét keverték fel. A gyermekek is szíves kinalással ejtették meg szüleiket, hogy pénzhez jussanak. Bebiztosított kedveseiknek „temetési díját” felszedhették az Alföldön elburjánzott „temetkezési intézetektől.”

Ennek a rémes bünszövetkezetnek volt az egyik áldozata „istenes” Horvát János vásárhelyi gazdálkodó ember, kinek újraforgyalt bűnügyével a közelmúlt napokban foglalkozott a szegedi esküdtszék. Istenes Horvát Jánosnak is méregtől pusztult el az anyja és a súlyos gyanúk alapján Jäger Mari méregkeverő bandájával együtt fegyházra ítélték a „bibliás embert.”

Istenes Horvát János máiglan tizenkét esztendő óta senyvedett át a fegyházban. Most tizenkét esztendő múltán derült ki az ártatlansága... Felesége volt a méregkeverő. Az meg már régóta halott. Így az esküdtszék felmentette, a bíróság azonnal szabadon bocsátotta „istenes” Horvát Jánost. János zokogva köszönte meg a felmentő ítéletet. Zokogva siratta el ifjúságának fegyházban

senyvedett éveit; holott hajdanta még más szigorúsággal ítélkeztek a méregkeverőkről. Kegyetlenebb ítélkezések voltak azok. Néhány érdekes esetet kijegyeztem Debreczen város avatag jegyzőkönyvéből.

Szép Borsi Annáról, Szécsi Mihály debreczeni polgár hitvestársáról foglaltatik ez egy, az 1744-ik évben keltezett jegyzőkönyvből:

„Férjének adott hitj s kötelességei, sőt a természet ellen megeselekedte, hogy ő telyes lévén együttlakásoknak egész ideje alatt ördögi indulatokkal, férjének életét eleitől fogva ugyan szomjuhozta; melyet minthogy másként el nem fogyaszthatott, titkon mérget szerezni nem undorodott, az ételben elkészítvén 1744. január 3-án férjének, aki más-ként egészséges és minden efféle veszedelmek ellen bátor vala, oly bővmértékben beadta, hogy ugyanazon napnak éjszakáján irtoztató kínok s kimondhatatlan fájdalomak között szegénynek meg kellett halni.”

Szép Szécsiné Anna, mert szépnak mondódik az irás szerint, eleinte tagadta bűnös cselekedetét. Azonban többen tanuk szembe mondták:

— Hallottam, sokszor fenyegetődzött, ha szép szerrel nem választják, halál árán is el fog válni férjétől, urától.

Másoknak elrettentésére s magának büntetése végett keréketörték az aranyesipke fejkötős polgárasszonyt. Amde büntőrsége is volt Annának. Képes Sára nevezetű eselédleány. Sára leányzó híres volt legényemberekkel való csókolódzásairól, enyelgéseiről,

számos kóborlásairól... Ez a céda lány szerzte be a nemes város patikájában lakó bányjától a maszlagnet, állítván, hogy rühet orvosol vele, holott bűnös cézra adta el asszonyának. Gonoszsága miatt kínok halálával lakolt ez a híres leány is. Jobb karját tüzes fogókkal fogdosztatták, majd fejét vétezték s karóba tétették az igazságosztó bírák urak

Az 1742-ik évben Szemeray Anna Bagaméry Sámuelnéét vádolta Nádudvary József fiskális, hogy „ki nem gondolhatni épen micsoda esodálatos okoktól indítatva” férjét álnokul, az ételbe kevert méreggel akarta elpusztítani. Ugy, hogy Sámuelnek „alkalmatos ideig tartott keserves kinlódásai miatt csaknem élete is elfogyott.” Tehát indítványozta a fiskális, hogy Szemeray Annának — előbb hóhér által is megkímöztatván — feje ütessék.

Szemeray Anna harmincz nehéz kor-bácsütés árán szabadulhatott a főbenjáró büntetés alól, mert védője bebizonyította, hogy a fiatal asszony a mérget nem férjének elvesztésére vásárolta (akibe mindig büséggel és szeretettel viseltetett), hanem „napa miatt” maga elvesztésére vétette, „kivánván inkább halálával azon méltatlan gyanúságot és szünetlen becsmérleéseket felváltani, hogy sem mint lelki nyugodalma és csendessége nélkül azon ördögi gyűlölség és irigység tüzeiben tovább is égni.”

Érdekes a férj vallomása is:

— Hogyha olyan volna az én feleségem,

szabad elfelejteni, hogy ebbe a bizonytalan helyzetbe belepottyanható fait accompli rettenetesen kétélű fegyver. Könnyen lehetséges, hogy az a fait accompli, mely bizonytalan helyzetbe beleesve, debacle-t fog támasztani; előkészítve, sima utra tolva, megnyugtatót idézhetne elő.

Éppen ezért várjuk az erős kezét, mely a helyzetet takaró ködfátyolt egyetlen rántással szétszakítja.

Budapest, április 13.

A képviselőház ülése. A képviselőház esütörtökön délelőtt tizenegy órakor ülést tart, melyen a főrendiháztól érkezett üzeneteket fogja átvenni. Lehetséges, hogy a kormány már a esütörtöki ülésen be fogja terjeszteni a magyar és osztrák-török egyezmény beczikkelyezéséről s a Törökországnak fizetendő kárpótlásról szóló törvényjavaslatokat.

Gróf Zichy Aladár Bécsben. Gróf Zichy Aladár, ő felsége személye körüli miniszter, holnap délután Bécsbe utazik.

Gróf Pejacsevich — Friedjung ellen. Gróf Pejacsevich Tivadar volt horvát bán Friedjung bécsi egyetemi tanár ellen pert indított az ismeretes nagyszerű leplekzés alkalmából személyét ért támadás miatt.

Beszámoló. Zlinszky István, a dorogi kerület országgyűlési képviselője a husvétii ünnepek alatt kerületének több községében, Bajnán, Nagysápon, Epölön és Nyergesujfalun beszámolót tartott. A népszerű képviselőt a polgárság mindenütt nagy lelkesedéssel fogadta. Beszámolójában az önálló magyar bank hívének vallotta magát és kijelentette, hogy minden körülmények között vezérét, Kossuth Ferencet követi, kiről meg van győződve, hogy az önálló banknak őszinte híve és minden erejét annak megvalósítására törekszik. A mai politikai helyzet kétségtelenül a bankkérdésen nyugszik, amelynek megvalósulásától függ a választójog és a fuzió megoldása. Az általános választójog hívének vallja magát, de csakis oly törvényjavaslatot fogad el, mely egyrészt a teljes jogegyenlőséget, másrészt a magyarság határozott szupremáciáját biztosítja. A fuzió kérdésére vonatkozólag az a határozott meggyőződése, hogy csak olyképen történhetik meg, ha a kispártok a nagypártba olvadnak be, elhagyva elvi alapjukat és csupán csak azt kívánva a függetlenségi párttól, hogy programját szélesebb gazdasági alapokra fektesse. A választóközönség ezeket a kijelentéseket nagy lelkesedéssel fogadta. — Nagyváradon Halász Lajos, az ugrai kerület képviselője tegnap tartotta beszámolóját Okányban. A beszámolóról Kossuth Ferencet táviratilag üdvözölték.

mint a finum arany, mégis az anyám előtt annak rossz neve volna...

Ez a házias öreg asszony „még a fia osókját is irigyelte a menyecskétől; sőt a tisztességét is igyekezett befeketíteni, midőn ilyesmit hánytorgatott a beregszászi származású kis menyecskéről.”

— Pap akara ezt elvenni, de leverték róla, mert egy német herceget szoknyát és kezkenőt vett neki. Az anyja is szóbanforgó volt ennek. Már leánykorában is csintalan volt az én menyem.

A harmincz korbácsütést mégis el kellett szenvedni az ártatlannak bizonyult asszonykának, mert mérget vásárolt, holott testi büntetéssel is tilalmazták a mérgegvásárlást.

Ezen pöröknél jóval nagyobb jelentőségű volt a nemes, nemzeti és vitézlő Baranyi László uram bünpöre. 1772-ben vádolták meg Baranyi Lászlót, hogy méregkeverő. Pedig nemes ember volt. Korábban debreczeni főbíróvágot is viselt. Mint szenátor tagja volt a tanácsnak akkor is, midőn az iszonyu vádat emelték ellene...

Margitai István tipografus uramnak István nevű fia félholt formában érkezett haza utazásából. Külső országokból érkezett haza. Tanulás végett járt odakint. Bárlan otthon minden jó füvekkel ápolták, különös tünetek és kínódások között mégis kiszüvedett. Csapó József orvos és mások előtt azt rebegette:

— Megérették engem valahol...

A Szeremley György uramék Mari nevű

Politikai hangulatok.

Bizonytalanság! — kiáltják teletüdővel. Mily szörnyű bizonytalanság! — folytatják jelzővel ellátva. Ugyanazok a törvényhozók, akik tegnap még nyugodtan sétálgatva könnyű lélekkel beszéltek a husvétii nyilatkozatokról, hogy lesz, ami lesz, és ha le kell nyelni a többi béka után a bankbékát, hát azt is lenyelik, ugyanazok az optimisták egy nap alatt jajveszékellőkkel változtak. Megijedtek nem annyira a saját nyugalmuktól, mint inkább vezéreiknek a nyugalmától. Ők azt hitték, hogy a nagy nyilatkozatok után nyomban következni fognak az enyhítések. Hogy Kossuth Ferenc azonnal bizalmas konferenciát fog tartani és intim körben elmondja, hogy nem muszáj nagyon megijedni, hogy az egész fogadkozás csak taktika az osztrákok makacosságának a megtörésére és időközben rendbehoznak mindent. Ehelyett még sötétebb színek kerültek elő. A kombinációk kiterjedtek arra, hogy Kossuth Ferenc kész lemondani inkább a miniszteri állásáról, semhogy oly megoldásba egyezzen bele, amit a függetlenségi párt programja szempontjából bárki is kifogásolhatna. Eltekintve attól, hogy a kifogásolás alapos, avagy alap nélküli. Ebből következtetik, hogy Kossuth Ferencnek az elhatározása lényegesen függ a Holló-csoporttól. Ha a Holló-csoport tiltakozik, akkor Kossuth Ferenc inkább lemond, mintsem pártja szétdaraboltassék. Éppen ellenkezője ez az eddig hirdett feltevésnek, amelylyel hangoztatták, hogy ha a propozíciókat nem helyeslik, akkor a Holló-csoportnak ki kell lépnie a függetlenségi pártból, de a párt megmarad s a koalíció többi tagjaival szövetséget köt. Most a helyzet az, hogy a nemzeti bank követelése akképen állítatik szembe az osztrák ellenkezéssel, hogy ha a követelés nem teljesítetik a függetlenségi párt vezérei nem hajlandók új tárgyalásokat kezdeni. Ennélfogva oda nem kerülne, hogy a hatvanhetes pártokkal egyezkedjenek, hanem a hatvanhetesektől várják, hogy a nemzeti bank követelőihez csatlakozzanak.

Azt mondják, hogy Wekerlének van egy formulája. De már azt nem mondják, hogy Kossuth Ferenc ezt a formulát magáévá tette, holott a tárgyalások elején a titoktudók úgy beszéltek róla, mint Wekerle és Kossuth együttes formulájáról. Most már azzal ijesztik egymást, hogy a Wekerle-formula a hatvanheteseké. Kossuth ellenben éppen úgy nem ért vele egyet, mint ahogy például Justh Gyula, gróf Batthyány Tivadar és Holló Lajos. Ezenkívül hosszú és részletes fejtegetések jelennek meg a függetlenségi párt feladatáról. A függetlenségi pártot így nevezik „parlamentari többség.” Holott igazában a koalíció alakulása szerint a függetlenségi párt nem parlamentari többség, mert a parlamentari többséget az egész koalíció alkotja együttesen s a függetlenségi párt csak mint párt a koalícióban többség és akkor lehetne többség, ha a koalíció felbomlana. Viszont a felbomlás esetében aligha gondolnák rá, hogy úgy tartsák együtt a parlamentet, hogy ebben a függetlenségi bank követelésével többségben legyenek. És ha így képzelik a nemzeti bank kivívását, akkor meg lehet találni az ijedelem okát és indokolni lehet, hogy miért hirdetik, hogy:

— A képviselőházat fel fogják oszlatni.

És megint ott vagyunk a régi tételnél, hogy a bankhoz való ragaszkodás a képviselőház feloszlását jelenti s minden más csak azután következik. Azután következik, hogy miféle kabinet rendezi a választásokat és mi lesz a választási program. Kossuth Ferenc már rezignáltan kijelentette, hogy jöhet más. Egy kormány, amelyik más banktervet és más választói reformtervet terjeszt az ország ítélte elé. De ha magát Kossuth Ferencet biznák meg a kabinetalakítással, akkor is megkérdeznék előbb, hogy ezekre a kérdésekre nézve mi a programja, s ha a kabinet többi tagjaival nem ért egyet, nevezetesen, ha közte és a hatvanhetesek között eltérések vannak, akkor tőle is megkivánják, hogy új választásokat csináljon.

Ekképen áll a bizonytalanság dolga. És hogy még komorabb legyen a kép, a Holló-csoport felfedezi, hogy Kossuth Ferenc tu-

szolgálója még határozottabb irányt adott az elhunyt „urfi” vádas szavainak. Mari ugyanis azt vallotta, hogy midőn Margitai nyomdásznál lakott, az „ifjúr” gyakorta panaszkodott előtte fájdalmát.

— Mindenem fáj. Különösen a gyomrom.

Mari kérdezte az urfitól:

— Talán szokott nyavalyája ez kegyelmednek?

— Nem az — felelte István urfi — mert megérették engem Baranyi.

Előzőleg ugyanis Baranyiéknál ebédelt az urfi és ezeket mind állította Mari:

— Midőn ott egy falatból, melylyel megérették, a vizslájának is vetett, az fére mene, de még a küszöbig sem mehetett, máris kivette... István urfit is ekkor égették meg! — állította a szolgáló.

A bírónak büszke szenátor és nemes ember önértés beadványban tiltakozott e gyanúsítás ellen. Az avatag írást olvasván, ma is megkapó a Baranyi ur feljajdulása:

— En vagyok az, aki 1764. esztendőktől oltá ezen tekintetes Nemes Tanácsnak egyik tagja, Bíró Társa és minden rámbizott dolgom szorgalmatos helybenvivője voltam. És minden mulandó nyereségeim között Beesületemnek fentartásával örvendetesen dicsekedhettem. Mostan például ezen folyó esztendőben Deczember 5-ik napján történt halála alkalmából ifjú Margitai Istvánnak mi okon és micsoda fundamentumbul ezen tek. Nemes Tanács ellenem publica és nagyobb botránkozásra éjszakának idején szokotlan Inquisitiót elrendeltetni, engemet maga társaságából

kitiltani és ezáltal az egész községnek botránkoztatásával tárgyal és ezéül kitenni nem álltallott... Fájjalom valójában Tekintetes Tanács, hogy ezen gyalázatom rajtam megesezt, de jobban fájjalalom, hogy Bíró Társaim, Collegáim és rész szerint Végreim által történt. Mely fájdalomnak megorvoslására ámbár törvényes utamat jól tudom, bizom is igazságomban, de hogy bosszúállásnak vétkével ne vádoltassam; ellenben ártatlanságom az egész világ előtt megbizonyíthassam, teljes tisztelettel a tek. Nemes Tanácsot azon kérem, hogy ártatlan személyem iránt feltett Punetumokat és azokról peragált Inquisitiókat, mint valóságos sérelmeimet Protocollumjokbul kitorle, semmivé tenni; és Beesületemnek megbántását ezen közgyűlésben megemliteni ne terheltesék, melyet hogy elegendő satisfactiónak tartanak, a felebaráti szeretet indít...

A nemes tanács rövidesen végezt a beadványgyal. Hátára írta:

— A nemes Tanács ifjú Margitai István véletlen esett haláláról való investigatiojában hites kötelessége szerint tartozott procedálni s tartozik ezután is...

Baranyi Lászlót nem elégitette ki ez a semmitmondó felelet. Újból kérte:

— Bármerre hajlott is a dolgom, követelem, hogy megvilágosíttassék.

Azonban a „Tanácsos” sem kéressel, sem követeléssel nem lehetett kifogni. Baranyinak, a hatalmas urnak is végig kellett járni a kálváriát, mintahogy most utóbb tizenkét évig „istenes” Horvát János is végigjárta. Ugyanis azt írták Baranyi urnak.

lajdonképen már régebben kifejezést adott annak, hogy a koalíciótól nem reméli a hátra lévő feladatok megoldását és ő már nem egyszer felhívást intézett a koalíció pártjaihoz az egyesülésre. Am a felhívás hatástalan maradt, mivelhogy a hatvanhetesek hallani sem akartak oly egyesülésről, amelyik a negyvennyolczas pártba való beolvadást jelentene, afélett, mint amiképen annak idején a nemzetipárti Apponyiék beléptek a szabadelvű pártba, majd pedig ugyancsak a hatvanhetes apponyisták a szabadelvű pártból beléptek a függetlenségi pártba. Hogy mulasztással ne vádolhassák őket, avagy talán csak bosszantás okából, most a Holló-csoport invitálja a hatvanheteseket a függetlenségi pártba való belépésre minden fentartás nélkül a függetlenségi programhoz történő csatlakozást tűzve ki teendőjük gyanánt, Mintegy válasz akar ez lenni továbbá arra a hírre, hogy másféle egyesülés is képzelhető, mint amit a függetlenségi diktálnak és hogy lehetséges esetleg a kormány elvállalása hatvanhetes alapon is és ugyancsak ki lehet írni választásokat olyan hatvanhetes programmal, amelyik a függetlenségi pártot nem veszi figyelembe. Hangoztatják a nemzeti követelések terén a kívánalmak lehető kielégítését és a katonai kérdések megoldását. Persze igen kalandos, hitelt se találó hír az, mintha gróf Andrássy Gyula és gróf Tisza István közt valamely együttes terv érdekében tanácskozások folynának, de az általános bizonytalanságban már elérkeztünk a kombinációk szabadosságához.

Együttal elérkezett a hangulattanulmányozó kis ballonok elbocsátásának az ideje is és egynemely dolgot ebből a szempontból kell nézni. Leginkább azt szeretnék, ha az ijedséget is mesterségesen rendezettnek minősíthetnék. Azt az egyet azonban mindenki tudja, hogy az ijedelem ezuttal nem színpadias rendezés következménye.

A katonai kérdések megoldása, ahogy egyszerre előtérbe került, olyan benyomást kelt, mint annak idején a bonyodalmak közé

— Maga megítélheti azt Instans Uram, hogy a N. Tanács az Ó kegyelme kívánságának nem deferálhat, mert az oda célozna, hogy vagy vétkeznek vagy ártatlannak deklaráltassék; arra pedig még nem lehet menni, hanem illendő utyám és módján annak idejébe meg fogja tudni a dolognak kimenetelét. Nemes, nemzeti és vitéz Baranyi László uram, a bírósíelt debreczeni szenátor nem is tisztázódott előbb a méregkeverés szörnyű vádjá alól, csak minek utána professor Hatvani, az orvos, bölcsészeti és számtani tudományoknak tudora, Csapó József orvos és Westprémi István a sirjából kiásott Margitafi urfi holttestét felboncolták és írásban kiadták:

— Mérgezés jeleit nem találtuk fel, valami természet feletti baj forogott fenn, mert gyomorult volt a gyomor.

A méregkeverők csoportjában leginkább asszonyok, nők szerepeltek. Az egyik ilyen vádlott Arany Mária, Dull Mihályné, aki férjét — szívéből utált férjét — méreggel akarta megégetni, ezt felelte az inquisitoroknak:

— Senki más nem készítette a mérgezésre, csak a sátán...

Az 1500., 1600-as években csakugyan többnyire boszorkasággal, ördögösséggel is megvádolták az ilyen méregkotyvasztó asszonyokat... Máglyán égették meg a szerencsétleneket. Ez volt igazán a Sátánnak gyújtott áldozati tűz.

bedobott robbantó bombák, amelyek arra valók, hogy a figyelmet másfelé tereljék.

Nehéz azonban tájékozódni, hogy a bécsi katonai körök miképen vélekednek a véderőreform felől. Mert azt ott is, itt is tudják, hogy a nemzeti követelések teljesítésének ideje egybefügg a véderőreformmal. Egyelőre viszont a bécsi katonák mind csak arról beszélnek, hogy a létszám felemelésével a magyarok biztosítanak maguknak az uralkodó jóakarátat egyéb dolgaikra nézve.

Ide kapcsolódik aztán a feltevés, hogy a bankönállóságnak valamely formáját meg lehetne kapni, ha vállalnák a létszámemelést, de a véderő reform előtt, vagyis a nemzeti követelések kielégítése nélkül. Egyelőre... Nem is sok... egyelőre. Csak tessék várni.

Wekerle Bécsben.

— Közös miniszteri tanácskozás. —

A banktárgyalások megkezdése.

Budapest, április 13.

Míg a politikai világ még a vezető államférfiak husvéti nyilatkozataival foglalkozik és — ha lehet — még nagyobb érdeklődéssel várja a bécsi banktárgyalások befejezését: — a kormány előbb a balkáni kereskedelmi szerződés dolgát kívánja rendbe hozni. Így holnap, szerdán, délután Bécsben a külügyminisztériumban közös miniszteri értekezlet lesz, amely kizárólag a Romániával kötendő kereskedelmi szerződésre vonatkozó tárgyalásokkal fog foglalkozni. A Romániával folytatott tárgyalások ugyanis, mint illetékes helyről közlik, már annyira haladtak, hogy csupán néhány kérdés tisztázásáról van szó, mielőtt a kereskedelmi szerződés pótagyvezménye aláírására kerül a sor. A husvétii ünnepek alatt bizottsági ülések nem lévén, ezt az alkalmat arra használták föl, hogy a magyar és az osztrák kiküldötteket jelentéstétel céljából Budapestre, illetőleg Bécsbe rendelték. A holnapi közös miniszteri értekezletnek feladata lesz a még fennálló ellentétek kiegyenlítése. A magyar kormány részéről a holnapi miniszteri értekezleten — mint már jeleztük — Wekerle Sándor miniszterelnök, Darányi Ignác földmivelségi miniszter és Sztéryny József kereskedelemügyi államtitkár vesznek részt.

Már a Szerbiával kötendő kereskedelmi szerződés ügye nem áll ilyen kedvezően, sőt félhivatalos jelentés szerint az osztrák-magyar és szerb kormány között folyt tárgyalások meghiusultak, hivatalos szerb forrásból eredő jelentés szerint azért, mert nem sikerült a tárgyalásra vonatkozó alapon megegyezniük. Megszakították az ideiglenes megegyezésre vonatkozó tárgyalást és — egyelőre legalább — a szerb kormány lehetetlennek tartja azt is, hogy a végleges szerződés megkötésére vonatkozó tárgyalásokat megkezdjék. A belgrádi kormány ma ily értelmű nyilatkozatot tett közzé, amelyben kijelenti, hogy a tárgyalások meghiusultával a mai szerződésnélküli állapot fog fennállani mindaddig, míg mindkét részen nagyobb hajlandóság nem mutatkozik a tárgyalások újrafelvételé iránt.

A holnapi közös minisztertanácsra Darányi Ignác földmivelségi miniszter már ma délután Bécsbe utazott, míg Wekerle Sándor miniszterelnök és Sztéryny József kereskedelmi államtitkár, aki Kossuth Ferenczet helyettesíti, holnap reggel indulnak el. Elutazásuk előtt ma délután félelgykor valamennyien értekezletre jöttek össze Kossuth Fe-

rencz lakásán és behatóan megvitatták a holnapi közös miniszteri tanácskozás anyagát.

Wekerle Sándor miniszterelnök azonban holnapután, csütörtökön, is Bécsben marad és azok a tanácskozások, amelyeket ezen a napon fog folytatni, már a szoroson vett belpolitikai kérdésekkel és pedig elsősorban a banktárgyalások megindításával vannak összefüggésben. A miniszterelnök minenekelőtt a király elé fog járulni, akinek jelentést tesz az általános politikai helyzetről, valamint a legutóbbi minisztertanács határozatait értelmében előterjesztéseket tesz a kormányzati folyó ügyekről. Ezek között lesz olyan is, amely nagyon is belevág az aktuális nagy kérdésekbe, mert, hír szerint, ezután az audiencia után fogják publikálni Popovics Sándor pénzügyi államtitkárnak az Osztrák-Magyar Bank kormányzójává való kinevezését, amelyet — mint megirtuk — már e hónap elejére vártak.

Félhivatalosan a miniszterelnök audienciájáról és többi tárgyalásairól ezt jelentik:

Wekerle Sándor miniszterelnök, aki holnap reggel Bécsbe utazik, ottidőzését föl fogja használni arra, hogy csütörtökön délután kihallgatáson jelenjék meg ő felségénél, akinek jelentést fog tenni a magyarországi politikai és parlamenti helyzetről. A miniszterelnök mostani bécsi tartózkodása alatt előreláthatólag meg fogják állapítani a két kormány között a bankkérdésben közvetlenül folytatandó tárgyalások végleges idejét.

A két kormány között a hivatalos banktárgyalásokat a jövő héten hétfőn kezdik meg. Wekerle Sándor miniszterelnök, Kossuth Ferencz, gróf Zichy Aladár és gróf Apponyi Albert miniszterek, meg Sztéryny József államtitkár már vasárnap Bécsbe utaznak és hétfőn alkalmasint Bécsbe megy gróf Andrássy Gyula belügyminiszter is. A tárgyalásokat előreláthatólag egy, legfőlebb két nap alatt befejezik, mert hiszen eredménytelenségük már előre is annyira bizonyos, hogy inkább csak formáságból tartják meg. Így tehát a jövő kedden vagy szerdán, e hó huszadikán vagy huszonegyedikén Wekerle Sándor miniszterelnök már abban a helyzetben lesz, hogy a királynak jelentést tehet a tárgyalások eredménytelenségéről és ezzel arról is, hogy a kormány — miután a tagjai között már nincs meg a szolidaritás — beadja lemondását. Utódjául bizonyára Kossuth Ferenczet, mint a többség vezérét fogja ajánlani, akinek ekkor alkalma is lesz a király előtt kifejtetni, hogy eredményes kormányzás Magyarországon csak az önálló magyar jegybank föllállításával érhető el. A király az előterjesztés fölött nem fog nyomban dönteni, hanem a kormányt megbízva az ügyek további vezetésével, a hónap vége felé Budapestre jön, hogy itt a mértékadó politikusok meghallgatása után nevezze ki az új kormányt. A válság e hónap huszonegyedikéig semmiesetre sem lesz elintézve s így az ekkor összeülő képviselőház a kormány lemondását tudomásul véve ismét elnapolja magát. A meginduló tárgyalások ekkor mindenekelőtt arra fognak irányulni, hogy egy erős, kormányképes többség megalakulását hozzák létre és e tekintetben remélik, hogy az alkotmánypárt a negyvennyolczas program alapján összeolvad a függetlenségi párttal. Politikai körökben azt beszélnek, hogy Kossuth Ferencz husvétii ezikke ebben az irányban igen nagy hatást ért el s hogy a bankkérdés olyan megoldását fogják keresni, amely a fuziót létrehozza. Azt is hirtetik, hogy Kossuth Ferencz aki mostanában sűrűn érintkezik pártjának vezető tagjaival, minden befolyását latba

fogja vetni, hogy kormányképesé tegye a függetlenségi pártot s hogy a kormányprogram elkészítésének munkája már nagyon előre haladt. Bizonyos körökben ezzel kapcsolatban azt állítják, hogy a program alapja a bankkérdésnek olyan megoldása lenne, amely az önálló bank felállítását 1917-re halasztja, amikor a gazdasági önállóság az egész vonalon egyszerre volna keresztül viendő. Ennek a célnak elérése érdekében igen sok tanácskozás lesz s valószínű, hogy Kossuth Ferencz már bécsi útja előtt, még ezen a héten, szombaton, összehívja a függetlenségi párt vezérembereit, Bécsből való visszaérkezése után, a jövő hét péntekjén vagy szombatján, pedig a függetlenségi párt fog konferenciát tartani. A végleges kibontakozás a hónap végére várható, addig ki fog derülni, hogy — a bankkérdés megoldása után — a függetlenségi párt a beleolvadt alkotmánypárttal, mint egységes *negyvennyolczas alkotmánypárt*, táveszi-e a kormányt a koalíciónak még függőben levő két nagy feladata: a választói reform és a végleges házszabályrevízió megvalósítására, hogy aztán a katonai kérdések programjával új választásokat írjon ki: — vagy pedig nem sikerül a békés megoldás s akkor ismét szembe kerülünk Béccsel.

Bécsi tudósítónk jelentése szerint a „Zeit“ így vádolja bécsi szemmel nézve a helyzetet: A holnap közös miniszteri konferencia főleg a román és a szerb kereskedelmi szerződéses tárgyalásokkal fog foglalkozni. A magyarországi belpolitikai válság és a bankkérdés ebben a pillanatban háttérbe szorult. *Wekerle* miniszterelnök felhasználja ugyan jelenlegi bécsi tartózkodását és a bankügyről tanácskozni fog báró *Bienerth* miniszterelnökkel és *Billinski* pénzügyminiszterrel, azonban a tulajdonképpeni tárgyalások a bank kérdésében csak a hónap 17-ike és 20-ika között fognak megindulni. E hét végén Bécsben lesz gróf *Apponyi* Albert, *Kossuth* Ferenczet szombatra vagy vasárnapra várják ide s akkor fognak elkövetkezni a döntő tárgyalások. Egészben bizonyos, hogy *osztrák részről most is a leghatározottabban visszautasítják a kartelbank tervét* s abban az esetben *Wekerle* miniszterelnök újabb javaslattal fog előállani, de annak éppen olyan kevés kilátása van a sikerre, akárcsak a kartelbank tervének. Ilyen körülmények között feltétlenül biztos, hogy a *Wekerle*-kabinet a legközelebbi hetekben benyújtja lemondását, de ez csak kitörése lesz a válságnak, a megoldás ellenben *Budapest*en fog lefolyni. Az uralkodó visszatért *Wallsee*ből s az udvar máris készül a *budapesti utazásra*. Az eddigi diszpozíciók szerint április 24-ike után fog a király *Budapestre* utazni és a budai várakban egymást fogják követni a kihallgatások. Elsősorban gróf *Desseffy* Aurél, a főrendiház elnöke és *Justh* Gyula, a képviselőház elnöke fog meghívást kapni audienciára. Beavatott osztrák politikai körökben mondják, hogy a korona ragaszkodik eddigi álláspontjához és azt követeli, hogy mivel a koalíciós pártokat éppen úgy kötelezi a paktum, mint a koalíciós kormányt, elsősorban és sürgősen meg kell valósítani a választói reformot.

Budapest, április 13.

A horvátországi helyzet. Zágrábból jelentik, hogy az „Obzor“ mai száma a horvát pártoknak olyan alapon való fusionálását ajánlja, amely nagyjából megegyezik a *Rodan* és *Drinkovics* képviselők által javasolt programmal és amelynek a révén az

említett ujság szerint legjobban lehet megoldani a szerb kérdést. Az „Agrarier Tageblatt“ szembe helyezkedik ezzel az indítvánnyal és kifejti, hogy ezen az alapon lehetetlenség a szerb kérdést megoldani.

Polgármesterek Kossuth Ferencznel. A rendezett tanácsú városok polgármestereinek küldöttsége *Ugró* Gyula polgármester vezetésével tisztelgett ma délelőtt *Kossuth* Ferencz kereskedelemügyi miniszternél, hogy a legutóbbi tanácsülés határozatából kifolyólag üdvözöljék és az egyesület köszönetét fejezzék ki a miniszternek, hogy a vasuti kedvezményt a városi tisztviselőkre is kiterjesztette. *Kossuth* Ferencz miniszter a következő beszéddel válaszolt:

— Igen tisztelt uraim! Midőn én a szakminisztérium hatáskörébe tartozó előnyöket önöknek megadhattam, egy régi óhajtamot teljesítettem, amelynek megvalósítása elé sok nehézség gördül. Örülök, hogy most végre sikerült a nehézségeket legyőzöm. T. uraim! Én a városok iránt a legnagyobb jóindulattal viseltetem, mert a városok a magyarosodás gócpontjai és mivel a városok fejlődése főként a tisztviselői kar működésétől függ, ennek következtében a magyar állam életét mozdítja elő az a kormány, amely a városi tisztviselőket támogatja, mert kétségtelen, hogy az élet gondjai által nem terhelt tisztviselői kar nagyobb odaadással és eredménytel működhetik. Legyenek meggyőződve, hogy ez a jóindulat önök iránt a kormányban is a legnagyobb mértékben meg van. Igen köszönöm, hogy megjelenésükkel engem megtisztelni szívesek voltak.

A küldöttség nagy meglepéssel vette tudomásul a miniszter választát, aki a küldöttség tagjaival még hosszasan elbeszélgetett.

KÜLFÖLD.

A szerb kereskedelmi szerződés.

Budapest, április 13.

Ma már hivatalosan is megerősítik a gróf *Forghó* és *Milovanovic* között folytatott kereskedelmi szerződési tárgyalás megkötését. A kormány ma kiadott közleményében azt mondja, hogy úgy az ideiglenes, mint a végleges kereskedelmi szerződés dolgában megkezdett tárgyalást abban kellett hagyni, mert lehetetlennek látszott a megegyezés létrejövetele s az osztrák-magyar kormány kijelentette a szerb kormánynak, hogy jobb volna a tárgyalás folytatásával addig várni, amíg a monarchia két államában a politikai viszonyok tisztázódnak.

Pasic miniszter azt mondta a gazdasági engedélyekről, hogy azokban nem hisz. Amennyire s tudja, nem olyan gazdasági kárpótlásokról van most szó, amelyeket Szerbia követelt, hanem megfordítva, azokról, amelyeket Ausztria-Magyarország Szerbiától sürgetett. Az osztrák-magyar monarchia távolról sem hajlandó olyan előnyökben részesíteni Szerbiát, mint eddig. A följajárlt tranzit-összeköttetés Bosznián át sem nem koncesszió, sem nem kompenzáció.

Belgrádban ma a következő félhivatalos közleményt tették közzé: A szerb külügyminisztérium és a belgrádi osztrák-magyar követ között folytatott tárgyalások, sajnos, nem vezettek kedvező eredményre. Több összejövetel után, amelyeken világosan körvonalozták mindkét részről a felek álláspontjait, konstatáltatott, hogy ez idő szerint ezen álláspontok alapján megegyezés nem érhető el, amiért a tárgyalások haladéktalan megkezdésének tervét elejtették. Az Ausztria és Magyarország közti kereskedelmi viszonyban ennél fogva a szerződés nélküli állapot mindaddig fenn fog állni, amíg meglesznek a feltételei és diszpozíciói oly szerződés megkötésének, amely mindkét fél lényegbe vágó szükségleteinek megfelelő és érdekeiket egyenlő mértékben kielégíti.

A szerb álláspont viszonya Ausztria-Magyarország álláspontjához a következő: Szerbia az 1908. évben megkötött szerződést oly módon és oly határidőn belül emelte törvényre, amint azt a szerződés maga kontemplálta. Miután Ausztria-Magyarország a maga részéről ezt az eljárást nem követte, Szerbia abban a reményben, hogy Ausztria-Magyarország mindent meg fog tenni a szerződés definitív életbeléptetésének érdekében, hozzájárult a szerződés ideiglenes érvényességéhez a reciprocitás alapján, azaz oly mértékben, amint azt Ausztria-Magyarország betartja. Ez az állapot

f. é. márczius 31-ig bezárólag tartott. Április 1-én vette kezdetét a szerződés nélküli állapot, mert Ausztria-Magyarország az 1908-iki szerződést feladta azzal a kijelentéssel, hogy tárgyalásokat kíván folytatni új kereskedelmi szerződés és a kereskedelmi viszonyok ideiglenes rendezése érdekében. — Ausztria-Magyarországnak új szerződés ügyében folytatandó tárgyalásokra vonatkozó kívánságát a szerb kormány teljesítette. Emellett azonban rámutatott arra, hogy az 1908. évi szerződésnek legalább ideiglenesen érvényben kellene maradnia, hogy a szerződéses állapot megszakadása megakadályozható legyen. Ausztria-Magyarország nem járult hozzá Szerbia ezen javaslatához, hanem a maga részéről azt javasolta, hogy a szerződés nélküli állapot elkerülésére új ideiglenes megegyezés létesítsék a legtöbb kedvezmény alapján, amely esetben Ausztria-Magyarország Szerbiának a legtöbb kedvezményből folyó jogokon kívül megadná az 1908. évi szerződés összes koncesszióit is, a friss hus bevitelén kívül.

Szerbia ily javaslatához nem járult hozzá. Szerb felfogás szerint a dolgok ily állása mellett mindkét fél érdekében nem marad más hátra, mint a szerződésen alapuló állapotra áttérni és mindent megkísérlni, hogy ez az állapot a lehető legrövidebb ideig tartson. Erre nézve azonban ismét az egyenlő helyes ut volna, ha azonnal megindulnának a tárgyalások az új végleges szerződés dolgában, amelynek alapját Ausztria-Magyarország kell, hogy megadja. De ennek a javaslatnak sem volt eredménye, mert Ausztria-Magyarország részéről utalás történt arra a körülményre, hogy a bécsi és budapesti parlamentek diszpozíciói és határozatai folytán az osztrák és magyar kormány a jelen pillanatban, amíg a parlamenti helyzet nem változik, nincsen abban a helyzetben, hogy a definitív kereskedelmi szerződés számára valamely más alapot állítson fel, mint amelyet a provizórium létrehozása céljából kilátásba vett.

Ez a körülmény azután azt az elhatározást érlelte meg a monarchia külügyminisztériumában, hogy tanácsosabb a tárgyalásokat későbbi, valószínűleg kedvezőbb időkre elhalasztani.

Tittoni lemondása. Bécsi diplomáciai körökben híre jár, hogy *Tittoni* olasz külügyminiszter ragaszkodik ahhoz, hogy állásától megváljon. *Tittoni* ugyan hármasszövetségi politikájával győzött a kamarában, de a kamara balpártja, amely a legutolsó választásokból megerősödve került ki, nincs vele megegyezve tulságos konzervativizmusa miatt és így *Tittoni* szükségét érzi annak, hogy a parlamenti harcok színteréről visszavonuljon.

Megegyezésünk Törökországgal. Gróf *Pallavicini* nagykövet abban a téves hitben, hogy a szenátus az egyezségi jegyzőkönyvön változtatásokat eszközölt, *Colossa* nagykövetségi tanácsost a nagyvezérhez küldte, aki felvilágosította a tanácsost a téves értesülésről. A hír, miután a szenátus ülése titkos volt, onnan eredt, hogy a szenátorok, épp úgy, mint a kamara ellenzéke azt a kívánságot nyilvánították, hogy Ausztria-Magyarország adjon garanciákat arra, hogy a szandzsákot nem engedni megtámadni.

Pallavicini örgróf, osztrák-magyar nagykövet tegnap nagy diplomáciai ebédet adott, amelyen *Rifaat* hasa külügyminiszter nejevel, báró *Marschall* német nagykövet, *Nenadovic* szerb követ, valamint gróf *Kolovrat* német birodalmi gyűlési képviselő vettek részt.

A belgrádi német követ távozása. *Ratibor* hercege követ, akit kormánya *Lisszabonba* helyezett át, ma Péter királynak magánkihallgatáson átnyújtotta visszahívási levelét. A király a bucsuzó követnek az I. osztályú Szent Száva-rendet adományozta.

Bolgár-szerb megegyezés. A török hadügyminiszter azt jelentette a nagyvezérnek, hogy *Bulgária és Szerbia között megegyezés jött létre*, amely szerint *Bulgária megengedi Szerbiának fegyver és hadiszer keresztülvitelét*. A nagyvezér utasította a szófiai török biztost, hogy erről ki-merítő jelentést tegyen neki.

Fallières és az olasz flotta. Megerősítik, hogy az olasz flotta *Fallières* elnök Toulonba érkezése alkalmával a génuai herceg parancsnoksága alatt Toulonba megy, hogy az elnököt üdvözölje. Másnap az elnök a flottát megezenléli.

Nikita és az annexió. *Podgoricából* táviratok: *Nikita* fejedelem ma délelőtt *Danilo* trónörökösével automobilon a vidékre ment. Az automo-

bilről, amelyet a trónörökös vezetett, a fejedelem a néphez beszédet intézett, mondván: Bosznia-Hercegovina annexiója egész Európát felbőszítette. Montenegró is összeránczolta homlokát, azonban Ausztria-Magyarország nem volt egyedül. Harminczhat király és egy császár állott mögötte s így természetesen semmit sem lehetett tenni az annexió ellen. Azonban Montenegró elérte, amit követelt: Szabad szerb tengeri kapott és minden szerb meglanulla becsülni a montenegrói népet. Végül azt ígérte Nikita fejedelem, hogy a skutari elcsékesedelt öböl nemsokára használhatóvá fog tétetni.

Katonai lázadás Törökországban.

Budapest, április 13.

Mióta az ifju-törököknek sikerült az abszolutizmus uralmát megdőnteni, a reakció emberei nem szüntek meg aknamunkáikkal az új-török bizottságot a nép előtt diszkreditálni. Újabbán a bizottság éles ellentétbe került a liberális unió tagjaival is, kik sokkal radikálisabb alapokra akarják fektetni Törökország alkotmányát. Ezt az alkalmat, ugy látszik, gyorsan ki akarták aknázni az ő-törökök, mert ma Konstantinápolyból olyan hírek érkeztek, melyek arról tanuskodnak, hogy a reakcionáriusoknak sikerült a vizsály magvát elhinteni a katonaság körében is.

A kisázsiai zászlóaljok között tudvalevőleg nagyon laasan hódítottak tért annak idején az új tanok, ugy, hogy mikor az új-török érzelmi harmadik hadtest megrendszabályozásáról volt szó, Kis-Ázsiából mozgósítottak csapatokat Macedónia területére. Az ő-török agitációknak is éppen az anatóliai csapatok között sikerült hívőket toborozni, mert azok a csapatok, melyek ma Konstantinápolyban nyílt lázadásban törtek ki, kivétel nélkül a kisázsiai hadtest kötelékébe tartoznak. E katonai lázadás méreteiről hiányoznak bővebb jelentések, ugy, hogy mindezekig nem tudni, vajjon nagyarányú katonai zendülésről van-e szó, vagy pedig csak néhány fanatikus katona sértette meg a fegyelmet, amikor követeli a vallás régi tekintélyének visszaállítását. Hivatalos körök tagadják ugyan, hogy Konstantinápolyban nyílt katonai lázadás volna, de a katonai hatóságok erőlyes intézkedéseiből következtetve, voltak összeütközések a különböző pártokhoz szító csapatok között. Lehet, hogy csak kisebb surrúdosokról van szó, de bármint történt is, bizonyos, hogy a török hadvezetés előtt még óriási munka áll, míg a fegyelmet helyreállítja, mely a török csapatok között léket ütött, éppen a szabadságmozgalomnak behatása alatt.

Konstantinápolyból a következő tudósítás kaptuk:

Lázadás a katonaság közt

Régel óta Konstantinápolyban nagy zavargások vannak. Sztambulban olyan hírek keringenek, hogy a katonaság egymásra lövöldöz. Sztambulban az összes üzleteket bezárták. Porában óriási izgatottság uralkodik. A zavargást az anatóliai zászlóalj kezdte, amely a kora reggeli órában elhagyta sztambuli kazernyáját és szofiáknak a vezetése alatt, akik a vallási feriatust helyreállítását követelték, azzal a fenyegetéssel, hogy különben a kormányt, ha kell, erőszakkal is megbuktatják. A szalonikii vadászok utjukat állották és lövéseket váltottak. Több katona meghalt, vagy megsérült. A kormány az egész helyőrséget mozgósította, hogy a parlamentet és az erődöket megvédje.

Sztambulban nagy a pánik. Az összes üzleteket bezárták. A nagy hadat embertömeg ostromolja és a katonaság elzárta. A katonai diktatura elkerülhetlenné látszik.

Tiszti körökben az a hír van elterjedve, hogy néhány laktanya legénysége az új folyamán megtámadta és megkötözte a tiszteket, tüntetést rendeztek a kamara és a porta előtt és állítólag mindkét épületet megszállották, hogy azokba senki be ne jöhessen. A legénység állítólag a szent seriátusi törvény alkalmazását követeli.

A szultán ellen.

A porta arról értesült, hogy a legutóbbi időben a kosszovói vilajetben a főtisztek az altiszteket és katonákat megakadályozták, hogy az esti imánál a szultán nevét hiejték, ami csak a szultán halála esetén szokásos. Ebből azt következtetik, hogy a szultán halálának a híre terjesztik, hogy a lakosságot egy esetleg bekövetkező eseményre előkészítsék. A nagyvezir utasította a kosszovói válit, hogy a főtiszteket fogassa el és küldje Konstantinápolyba, ahol haditörvényszék elé fogják őket állítani. Dibreben, Albániában a katonaság megszállotta a táviróhivatalokat, hogy megkérdezze, hogy a szultán életben van-e még? A nagyvezir hirdetőmenyt tett közzé, mely szerint Azim beyt a fegyvelmsértő távirat miatt, több más tisztet pedig azért, mert tilalom ellenére gyűléseket rendeztek, letartóztattak és a haditörvényszék elé fogták állítani. Az ifjutörök bizottság és a kormány mindent elkövet, hogy a hadseregben mindjebb elharapódzó ellenzéki szellemet elfojtsa.

Török kormánykörökből eredő táviratok szerint az összeütközésekről és vérontásokról szóló szenzációs hírek alaptalanok. Sok száz lázadó katona állja körül a portát, követeli a seriátusi törvény alkalmazását és azt, hogy Mohamed vallása kellőképp érvényesüljön; kijelentik, hogy aki az izlem ellen van, az őket támadja. Az a híresztelés, hogy elfogott tiszteket vittek a hadügyminisztériumba, vagy hogy a hadügyminisztériumot lázadók szállították meg, valamint az, hogy a hadügyminiszter elmenekült, eddig nincsenek megerősítve.

A kormány lemondott.

A török kamara elnöke levelet intézett a portához, amelyben kifejti, hogy a hazának vél szolgálatot teüni, ha lemond. A nagyvezir és az egész kormány is beadták lemondásukat, melyet a szultán elfogadott. Azt hiszik, hogy Kiamil pasát, vagy Said pasát nevezik ki nagyvezírré, Nasim pasát pedig hadügyminiszterré.

Estefelé a katonák meggyilkoltak egy képviselőt, aki igen hasonlít egy ismert ifju-török párti képviselőhöz. Sztambulból Konstantinápolyba és Konstantinápolyba nagyszámu katonai csapatok járnak fel és alá. Egyes csapatok tisztek nélkül haladnak, ezek tehát nyilvánvalólag zendülők. Egyes csapatok mellett tisztek is vannak, kiknek magatartását azonban nem ismerik. Ugy látszik, hogy a katonák kényszerítik őket arra, hogy velük tartanak.

Konstantinápolyból az első riasztó táviratok után egyáltalán nem jött hír, ami annak bizonyossága, hogy a hatóságok cenzurát gyakorolnak. Diplomáciai körökben nagy aggodalommal figyelik az úthatal harcot, amely az ifjutörökök és a liberális unió között megindult s amelynek a sztambuli zendülés csak jelentéktelen epizódja. Nagyon könnyen megeshetik, hogy a reakció kereskedik felül.

A konstantinápolyi szűkezu hírek berlini diplomáciai körökben nagy aggodalmat kellett. A török nagykövetségre állítólag még nem jött részletes jelentés Konstantinápolyból s ott a tudakozóknak csak annyit válaszolnak, hogy forradalomról szó sem lehet, a hadsereg a haditengerészet, a polgári és katonai hatóságok közt nagy az összetartás s ilyen körülmények között államcsíny nem sikerülhet. Egész Albániában nagy az elkeseredés az ifjutörök uralom ellen és erős mozgalom indul meg a liberális párt mellett.

Magában Konstantinápolyban a helyzet komoly. A lázadók nem a portát, hanem a parlamentet tartják megszállva, a képviselőket azonban beengedik. A lázadók a felfegyverzett csősélek csatlakozása által erősítést nyertek. Ugy látszik, hogy a helyőrség legnagyobb része fellázadt, közöttük a szalonikii vadászok is. A seik ül izlam tárgyal a lázadókkal, akik a már közzét követeleken kívül

részleges kabinetváltozást is követelnek. Eddig vérontásra nem került a sor. Csapán erőszakos beavatkozásuknak estek áldozatul néhányan, közöttük két tiszt. Kétséges, vajjon a lázadás tisztán a zendülők inicziálására történt-e. Valószínű, hogy vagy a liberális unió, vagy a mohamedán unió az értelmi szerzője a mozgalomnak.

A külföld.

A „Temps“ kiküldött tudósítójától ma dél-előtti kelettel Konstantinápolyból ezt a táviratot kaptuk: Az albán katonák tüntetése a parlament előtt távolról sem volt olyan komoly, semmint első pillanatra látszott. A katonák tisztek nélkül vonultak ki és nem lett volna pánik a városban, ha a kereskedők ijedtükben hamar be nem záriák a boltokat.

A konstantinápolyi hírek Rómában nagy rémületet keltenek, mert elárulják, hogy milyen nagy felfordulást támaszthatna egy komoly katonai zendülés. A „Tribuna“ és a „Giornale d'Italia“ közlik, hogy az anatóliai zászlóalj megtagadta az engedelmességét a kormánynak és a salonihi-i hadtest egy zászlóaljával összeütközött. A „Giornale d'Italia“ konstantinápolyi tudósítója kikerülhetetlennek tartja a katonai diktatúrát. A Consulán azt mondják, hogy a nagyvezir az olasz nagykövet előtt személyes felelősséget vállalt a rend fenntartására és az európai kolónia védelméért, mert a puccsot a kormány hamarosan le fogja verni.

A római török nagykövetségre eddig semmiféle jelentés nem jött Konstantinápolyból a zavargásról és azt mondják, hogy a softák és az albán katonák zendüléséről elterjedt hírek nagyon is túloznak.

A Berliner Tageblatt tudósítója a berlini török nagykövetségen a következő értesüléseket szerzte: Az abszolutisztikus időkben nagy protekcióval sok olyan fiatal ember, akiknek semmi katonai képzettségük nem volt, befolyásos udvari hivatalnokok tisztekké neveztettek ki. Mivel ezek a tisztek sem nem akarták, sem nem tudták ellátni hivatásukat, a parlament nagy többséggel elhatározta, hogy valamennyiüket törli a tisztek névsorából. Körülbelül kétezren voltak ezek a tisztek, akik a reakció legvadabb eszközei és érthetőleg semmiképpen sem tördnek bele a határozatba. A fanatikus katonák és polgárokat is felfajtoztatták a mostani uralom ellen és elhitették velük, hogy el kell csapni a képviselőház elnökét, a hadügyminisztert és a nagyvezírt. Azért irányul haragjuk főleg ezek ellen, mert az új uralomnak ők a vezetői és a parlamenti határozat az ő műsük volt. A berlini török nagykövetségen nem hiszik, hogy a galathai és sztambuli eseményeknek nagy jelentőségük volna, ellenkezőleg, ugy vélekednek, hogy a tisztkar és a katonaság nagyrésze hü marad a parlamenthez és az új uralomhoz.

Egy kiváló állású török politikus, aki szoros összeköttetést tart fenn az ifjutörök bizottsággal, a Lokalanzeiger tudósítója előtt akként nyilatkozott, hogy az ifjutörök komité nem azért került eddig minden vérontást, mintha szentimentálisan visszariadt volna tőle. Az egész világ meg lehet arról győződve, hogy az ifjutörök uralom egy pillanatra sem fog habozni kardélre hányni mindazokat, akik az ország nemzetét meg akarnák fosztani az elért vívmányoktól és a kiküzdött szabadságtól. Magát a szultánt is kész volna vérbíróság elé állítani és az uralkodó 24 órában belül ugyanolyan sorsra jutna, mint XVI. Lajos. Az ifjutörök komité és a liberális Unió között kétségtelenül vannak ellentétek azonban a szabadság megtartása közös érdekük és ebben nem ismernek pártkülönbséget. A despota-uralom és a paraszdgazdálkodás mindörökké megzúnt.

A török katonai reform.

A török hadsereg reformjára vonatkozó törvényjavaslat már elkészült. A javaslat most az államtanács előtt fekszik és onnan legközelebb átküldik a török parlamentnek. A javaslat lényegesebb része az, hogy jövőben a keresztényeket is besorozzák a török hadseregbe. Minden 75 török katonához 25 keresztényt osztanak be. A 25% keresztény a következőképp oszlik meg: 12% görög (ezekhez számítják a patriarchátus alá tartozó szerbket is),

4 1/2% örmény, 4% szíriai, levantei és zsidó és 4% exarchista (bulgár és exarchatusi szerb, kik a bulgárok felé hajlanak). Az új törvényjavaslat egyúttal felmenti a keresztényeket a hadmentességi adó fizetése alól.

Legujabb hírek.

A Wolff-ügynökség konstantinápolyi magántudósítója a következőket jelenti: Kétségtelen, hogy a katonai zendülésnek reakzionárius jellege van. A kormányellenes csapatok, melyeknek száma mintegy 5000 ember, megszállták a parlamentet. A zendülő katonák tisztjeiket a kaszárnyákban fogva tartják. A csapatokat altisztek vezetik. A bizottság csak a szalonkii vadászok felett rendelkezik. Óráról-órára várják a véres összeütközést. Az éjjeli vérfürdőről szóló hírek alaptalanok. Eddig csak a sztambuli hidon ölték meg két tisztet. Az összes üzletek zárva vannak. Az utcákat nagyszámú izgatott néptömeg lepte el. A sejk-ul-izlam a kormány megbízásából tárgyal a zendülőkkel. Hír szerint a katonák a liberális reformok bevezetése ellen tiltakoznak és a seriatusi törvények szentségének elismerését, valamint az ifju-török bizottság feloszlását követelik. Egyben bizalmatlanságuknak adnak kifejezést a kamara elnöke iránt, kinck helyére Mustafa Assim pasa ulémát kívánják megválasztani, alelnökké pedig Strab örményt. A mai események következtéképpen játszódtak le: Reggel a szeraszkériátuson állomásozó két zászlóalj a Szófia-mecestehez és a parlamenthez vonult. A zászlóaljak élén csak kevés tisztet láttak, mert a többiek a kaszárnyákban elzárták. A szalonkii vadászokból álló parlamenti őrséget kiemelték és a tiszteket bilinesekbe verték. Ugyanígy jártak el a porta előtti őrséggel is. Csakhamar nagy néptömeg csatlakozott a lázadó katonákhoz és ezek még most is megszállva tartják a hippodromteret és a parlamenthez vezető utcákat. Az új hidat elzárták a közlekedés elől, a régi hidat a katonaság számára szabadon tartják. A csapatok és a néptömeg a seriatjog helyreállítását, a nagyvezér, a hadügyminiszter és a kamarai elnök eltávolítását követelik. A tömeghez később 6000 szofta csatlakozott, akik megszállták a Mohamed Fahy mecesetet, és kijelentették, hogy ott fogják bevárni a seriatjog helyreállítását. A táviróvonalakat a városban és környékén a fölkelők megszakították. Hír szerint néhány az ifjutörök bizottságához tartozó tisztet megöltek. Délután tizenegy óra tájon körülbelül 22 ágyu vonult Perából Sztambulba. A tüzéség megatartása előreláthatólag döntő befolyással lesz a mozgalomra. Határozottan hírlik, hogy a mozgalom a még csak két hét előtt alakult Itiahti Mohamed (izlám egység) bizottságból indul ki.

TÁVIRATOK.

Az európai konferencia.

London, április 13. (Saját tudósítónktól.) Beavatott körökben általános az a vélemény, hogy ha létrejön az európai konferencia, annak programja csak három pontra fog szorítkozni s e három pont a következő lenne: Bosznia-Hercegovina annexiójának elismerése, Bulgária függetlenségének elismerése, a berlini szerződés 29. cikkének módosítása. Más kérdés nem szerepelhet a konferencia programjában, tehát sem a kapituláció megszüntetése, sem az idegen postahivatalok kiküszöbölése.

EGYETÉRTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. alatt van

A szerkesztőség telefonja: 785.

A kiadóhivatal telefonja: 706.

Anyja és gyermeke a Dunában.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 13.

Ma délután éles kiáltások verték föl a budai Döbrentei-tér esődjét. Női sikolyok hangoztak erőteljes férfikiáltásokkal együtt és a hangzavarból szívbe markolóan hallatszott ki két kis gyermek rémült segélykérése. Emberek rohantak a Duna partjára, egy rendőr is szaladt a folyam irányába, de mindenki későn érkezett, hogy visszatartsen egy halálra szánt nőt attól, hogy a habokba vesse magát. Amikor már-már elérték a fölbombolt hajó asszonyt, a szerencsétlen magával ragadva hároméves leánykáját, a Dunába ugrott. A közeli hajók derék legénysége azonnal esolnakba ugrott és erőteljes csapásokkal evezett az ár által sodort nő és gyermek után. A parton állók szorongó szívvel lesték, hogy nyomul a szerencsétlenek közelébe a esolnak és száz meg száz torokból egyszerre tört ki a megkönnyebbülés kiáltása, amikor izmos karok a esolnakba emelték először a kis leányt, azután az eszméletlen anyát.

A halálra szánt asszony Zongor János, a honvédelmi minisztérium tisztviselőjének felesége. Férjével és két gyermekével, az öt éves Ilonkával és a három éves Milivel Budán a Szegényház-utca 21. számú házában lakott. A házaspárnak van még egy tizenéves fia, aki Bécsben tanul. A házasság felek rendezett viszonyok közt, elég jó egyetértésben éltek eddig, csak elvétve zavarta egy-egy civakodás a házi békét. Utóbbi időben azonban az asszony nagyon ideges lett. Semmiségeikért veszekedést kezdett, pörölt férjével és többször hangoztatta, hogy elmegy a háztól. Keserűen mondogatta ilyenkor gyermekeinek:

— Majd lesz más anyátok, majd csak fölnőtök amellet is.

Az asszony idegességétől ideges lett a férj is. Az apró civódásokat már ő sem viselte türelemmel, többször kijelentette az asszonynak, hogy nem bánja, ha akármikor is hagyja el a házat.

Tegnap a család Wodring Ferenc házfelügyelővel kiment Wodring sógorához. Kral Gyula köfőragó-mesterhez, Lajos-utca 75. sz. alá. Kraléknál jól mulattak, de alig tértek haza, Zongor rátámadt feleségére, hogy látta, amikor Wodringgal kacatzkodott, sőt esőket dobott feléje. Az asszony védekezett a gyanúsítás ellen és ebből civakodás támadt. A veszekedés során Zongor többször hangoztatta, hogy ez így nem mehet tovább, ő elhagyja az asszonyt. A zajra följöttek Wodringék is, akik csitítani próbálták a házastársakat. A veszekedés alatt az asszony kezén fogta a két kis leányt és kirontott a lakásból. A nagy tumultusban észre sem vették távozását, csak később tudakolta Zongor a gyermekeket. De akkor már hiába keresték őket, nem találtak rájuk sehol sem. Az ijedt férj és a házbeliek hiába járták be a ház tájékát, az asszonynak és a leánykáknak nyomuk veszett. Csak nagy későre került haza halálápadtan a kis Ilonka, aki reszkette dagogta:

— A mama a Dunába ugrott.

A megrémült férfi rohant le a Dunapartra. A Döbrentei-téren nagy tömeg fogadta, a népek közt piros zászlós mentőkoesi, amelyben éppen akkor helyezték el a lelt feleségét. A körülállók újságolták, hogy az asszony két gyermekével a víznek rohant, de az idősebbik kirántotta magát, úgy hogy az anyja csak a kis három éves Milikét vonta magával a hullámokba. Zongor kábult fövel csak annyit hallott még, hogy az anyát és gyermekét élve kimentették és most viszik a kórházba. Tíz perccel később ott volt az új Szent János-kórház egyik betegszobájában, ahol feleségét és gyermekét már ápolták gondos kezek. A férfi szeméből cseredtek a könnyek, amikor asszonyát és gyerekeit a kórúgyon látta és bocsánatért könyörgött. S az asszony megbocsátott neki. A szerencsétlen ember megnyugodva tért haza hajlékába, ahová már talán holnap vissza fog térni az asszony és a gyerek is.

A szocialista kongresszus.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 13.

A mai harmadik napon Klárik elnök reggel 9 órakor nyitotta meg az ülést és az első előadónak, Kunfi Zsigmondnak adta át a szót. Kunfi a „Választójogért való harc”-ról beszélt és a mai parlamentről nyilatkozott, mondván, hogy az „csak nagy kérdések felvetésére, de nem megoldására képes.” Határozati javaslatot ajánlott elfogadásra, amely szerint a kongresszus konstatálja, hogy a koalíziós kormány az ünnepélyes királyi ígérettel megerősített szavát be nem váltotta. Kötelessége minden elvtársnak a választójogért agitálnia és amennyiben a most stagnáló kérdés újra napirendre kerül — a nők választójogáért is küzdeni. Délután a szakszervezetek üldözéséről tanácskoztak. Az ülések lefolyása a következő volt:

Kunfi Zsigmond előadó azt mondja, hogy Andrássy javaslata nem kell az országban senkinek s a reform ügye egyáltalán megakadt. Felolvassa végül a határozati javaslatot, amely megállapítja, hogy a koalíció megszegte kötelező ígértét s követeli egy oly kormány alakítását, amelynek első feladata legyen az általános, egyenlő, titkos és községenkénti szavazati jog törvénybe iktatása. Elfogadásra ajánl továbbá egy benyújtott indítványt, amely szerint a kongresszus követeli a választói jog kiterjesztését a nőkre is. Vágó Béla azt mondja, hogy a magyar proletárság nem elég erős a választójog kivívására. A magyar proletárságtól nem vár mindent, hanem a szerb, tót, román proletárságtól, sőt az osztrák proletárságtól is. Számos kisebb jelentőségű felszólalás után a határozati javaslatot elfogadták.

Délután.

Következett a napirend 6-ik pontja: Lakás- és élelmiszeruzsora. Előadó: Tarcai Lajos. Sajnálatosan mondja, hogy kongresszusnak is foglalkoznia kell azzal a kérdéssel, hogy mit tegyen a munkás-ság a túrhetetlen drágaság ellen. Azután a lakásdrágaságra tér át s statisztikai adatokkal bizonyítja, hogy a külföld nagy városaiban mindenütt olcsóbb a lakás, mint Budapesten. Végül előterjeszti a határozati javaslatot, melylyel kimondják, hogy a párt fentartva elvi álláspontját, amely szerint a lakáskérdés csak a magántulajdon eltörlésével nyer végleges megoldást, követeli a lakáshivatalok felállítását, munkáslakások építését, közlekedési és világítási üzemek községi kezelésébe való vételét, községi mérszárszékék és sütődéák felállítását, minden fajta fogyasztási adó eltörlését, a gabonavámok eltörlését s az élő állat behozatali tilalom megszüntetését.

Műli József (Pápa) panaszkolja, hogy a vidéken is elviselhetlen a drágaság.

A határozati javaslatot ezután egyhangúlag elfogadták.

A szakszervezetek üldözésének kérdéséről Garbai Sándor tartott előadást. Azt mondja, hogy Magyarországon úgy üldözik a szakszervezeteket, mint Európa egy államában sem. Előterjeszti a határozati javaslatot, melyben kimondják, hogy elítélik a szakszervezetek üldözését, mindenütt szabadszervezeteket létesítenek s követelnek teljes egyesülési és gyülekezési jogot.

Wisnorszky Ignác, a felfüggesztett vasmunkás szövetség egyik vezető embere jelenti, hogy a szabadszervezet már teljesen pótolja a szakszervezeteket.

A tanácskozást ezután holnapra halasztották.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Szerda, április 14.

— Róm. kath. Jusztin vt. — Prot.: Tibor. — Görög-ország: apr. 1. E. Mária. — Zsidó: Niz. 23. — A nap két reggel 5 óra 16 perccel, nyugszik 6 óra 46 perccel. A hold két éjjel 2 óra 36 perccel, nyugszik d. e. 11 óra 1 perccel.

A horvát miniszter fogad d. u. 4 órakor.

A közoktatási államtitkár fogad 11 órakor.

Tavaszi Tárlat a Műesadokban nyitva 9-6-ig. Belépődíj 1 korona. — Állandó kiállítás a Könyves Kálmán szalonjában. Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Új Művészeti Szalon (Keesekméti-u. 3.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — A Nemzeti Múzeum ásványtára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Iparművészeti Múzeum nyitva 9-1 óráig. — A Történelmi Képesarnok zárva. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Szechenyi Múzeum zárva. — Az aquineumi múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum és könyvtára nyitva 9-1-ig és 6-8-ig. — A Ráth György Múzeum zárva. — Az Erzsébet Múzeum nyitva 9-től fél 1-ig és 3-4-ig. — A

Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9—4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3—7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár nyitva 9—12-ig és 3—8-ig. — A Fővárosi Könyvtár nyitva 9—2-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára nyitva 9—2-ig. — A pedagógiai könyvtár nyitva 3—6-ig.

Fekete párbaj.

Meg tudom érteni, hogy az élet produktál helyzeteket, amelyekben két ember összeszorított ököllel áll egymással szemben és amikor két ember ellenállhatatlan vágyat érez magában, hogy meggyilkolja egymást. Nem is kell ezeknek a helyzeteknek valami pözösan romantikusoknak vagy gyilkolónak komolyaknak lenni. Csip-csup torzsalkodásokból, jelentéktelen riöpökségekből épp úgy alakulhatnak ki élethalál pillanatok, mint az élet legnagyobb problémáiból és a boldogsáért való törlekszakad küzdelmeiből. Pusztán vérmérséklet dolga, hogy valaki, mikor kívánja az embertársa meggyilkolását. A francia vígjátékok állandóan fölszarvazott férje semmivel sem komikusabb, vagy tragikusabb alak, mint az a munkás, aki három krajczárért ütött le egy embert. Lehetséges, hogy adott esetekben a végtelen türelmü férj is embert ölné három krajczárért. Vannak pillanatok, amikor vérre, párolgó, piros, széttagolt emberhúsból ömlő vérre szomjazik az ember és ilyenkor vérnek muszáj folyni, akár a lovagiasság szabályai szerint, akár pedig a büntetőtörvénykönyv körülményei alapján.

Öszintén megvallva, nincsenek egészen tiszta fogalmaim a párvialatok formáiról. De annyit mindenesetre tudok, hogy vannak formulák arra az esetre is, amikor a párbajok közül az egyiknek mindenesetre el kell pusztulnia. Amikor egész komoly meghalásról van szó és amikor valakinek karddal, vagy pisztolyal a kezében, hősi pózzal, romantikusan, dícsón meg kell halnia, mint egy középkori hősnak és mint egy leütött kőbor kutyának. Ebbe a gyilkolási kategóriába tartozik az amerikai párbaj is, amely épp úgy annak a vadállati. (vagy ha úgy tesszük: emberi) ösztönnek, vért sóvárgó vágyának a kielégítése, mint akármelyik gyilkosság. A különbség legfőkébb a formában, vagy formátlanságban van. Ott forma szerint szűresölnek vért és kéjelegnek halottlításban, hullaszagban, itt még forma nélkül. De végeredményben az amerikai párbaj se más, mint a legősibb és legtermészetesebb emberi ösztönnek: a gyilkolásnak a kielégítése.

Nem kultura dolga, hogy az emberek a közönséges párbaj helyett az amerikai párbajt választják gyilkolási módszernek. Semmi köze a kulturának ahhoz, hogy az emberek nem akarnak sajátkezűleg gyilkolni, hanem a sorsra bizzák a gyilkolás elintézését. Az amerikai párbaj fekete golyója és a győztes párbajhős füstölő revolvere között alapjában hajszálnyi különbség nincs. Az pedig, ha valaki azt mondja: „én nem akarok ölni, — döntsön közöttünk a sors és ha feketét húzol, öld meg magad“, az közönséges hazugság. Mert igenis, mindenki, aki élethalál párbajt vív, azzal az elhatározással megy neki a veredésnek, hogy ő most gyilkolni fog. A halál felé kergeti a vére; a pattanásig meghúzódott idegei életkioltást akarnak és egy ember hörgő, kinlódó elpusztulását sóvárogják. Már most az a kérdés, hogy amerikaiak akar valaki gyilkolni, vagy pedig hátramaradtan, európaisan, Browning-pisztollyal, vagy lovassági karddal, az teljesen egyre megy. Gyilkolni akarnak az emberek, Kain-módra, állat-módra, ember-módra és ocsmány módra.

Ha pedig valaki formafejlődést lát abban, hogy amerikai párbajban öleti meg magát, vagy az ellenfelét, nem pedig zsebkezdővégről, az a hazugságok felé vezető uton találja a fejlődést. Mert arra kellett a fekete párbaj formulája, hogy hazugságokba fojtásák a legősibb emberi ösztön kielégítését is és amikor gyilkolnak, azt mondhatják: — „Nem én voltam, hanem a sors“. Kitaláltak a maguk megnyugtatóására egy hazugságot és

amikor elkövezték a maguk gyalázatos tetét, hát takaróznak vele, megnyughatják a lelkiismeretüket és lehaduzdják magukról buta formulával az állatiaságot.

— A király utazása. A király tegnap este félhét órakor visszatért Wallseeből és Schönbrunnba utazott.

— Ferencz Ferdinánd trónörökös Horvátországban. Ferencz Ferdinánd főherceg a feleségével ma reggel Zágrábba érkezett és még a dél-előtti folyamán továbbutaztak a horvát főváros közelében levő Ivekára, ahol három napig lesznek gróf Bombelles vendégei.

— A német trónörökös Budapesten. Királyunk már régebben meghívta Vilmos trónörökösöt az ischli nagy udvari vadászatokra. A német trónörökös még ebben a hónapban Bécsben fog utazni, hogy személyesen köszönje meg a meghívást a királynak, ha azonban akkor már Ferencz József király Budapesten lesz, akkor Vilmos trónörökös a magyar fővárosban fogja meglátogatni. A német trónörökös utjának programjáról és idejéről most folynak a tárgyalások Bécs és Berlin között.

— Frigyes főherceg vadászaton. Frigyes főherceg a legutóbbi napokban Baranyavármegye erdősegeiben hajtvadászaton és szalonkavadászaton vett részt. A vadászaton ott volt a főherceg családjának több tagja is.

— Gróf Esterházy Ferencz temetése. Deveserben nagy pompával temették el gróf Esterházy Ferenczet, aki egy bécsi szanatóriumban halt meg. A holttestet Bécsből Deveserbe hozták, ahonnan nagy gyászmenetben vitték Kisgannára. Az elhunyt gróf fehérpalástos huszárjai kísérték a koporsót egész Kisgannáig, a koporsó előtt pedig a tatai lövészegyesület haladt fekete tüllel bevont hatalmas zászlója alatt. Kisgannán a temetési szertartáson jelen voltak: az özvegy grófné, a 15 éves Ferencz Miklós gróffal, Esterházy Miklós herceg, gróf Esterházy Sándor és neje, gróf Esterházy Pál és neje, gróf Széchenyi Péter és neje, id. gróf Esterházy Pál és a gróf Esterházy-családok többi tagja, a patronátusbeli összes papság, Koller Géza, Veszprém vármegye alispánja, Csóti Géza orsz. képviselő, a pápai, tatai és deveseri uradalmak tisztikara és erdészei, valamint több száza menő előkelő közönség. A holttestet a templomban ismét ravatalra helyezték, azután megkezdődött a temetési szertartás, melyet Sermann János gannai plébános végzett pápi segédlettel. A szertartás befejezése után az énekkar gyászdala mellett levítették a koporsót a kriptába, amelynek kettős oltáránál a noszlopi és deveseri plébános mondott csendes misét, melynek befejeztével Sermann plébános imát mondott az elhunyt gróf lelkiüdvéért, azután a koporsót örök nyugalomhelyére tették s ezzel a temetési szertartás véget ért.

— Gróf Apponyi Albertné Czegléden. Május másodikán fényes zászlószentelési ünnepély lesz Czegléden, a főgimnázium új zászlóját szentelik fel. Az ünnepély rendezésége Gombos Lajos polgármester vezetésével küldöttségileg tisztelgett Apponyi Albertné grófnőnél és felkérte a zászlóanyai tisztség elfogadására. Apponyi Albertné grófnő a küldöttséget igen szívesen fogadta és kitalásba helyezte személyes megjelenését.

— Bécs város hódolata. A királynak a balkáni válság megoldása alkalmából Bécs város tanácsa által bemutatandó hódoló üdvözlés napjára április 18-át vették tervbe. Az üdvözlés Schönbrunnban történék meg, ahol az egyesületek, a testületek és a lakosság felvonul a kastély előtt. A tanácselnökségnek tíz órára kitűzött fogadása után, amelyben az elnökség a béke megtartásáért fogja hódolatát nyilvánítani, a király megjelenik a verandán, hogy az egész közönség hódolatát fogadja.

— A Thökölj-intézet felavató-ünnep. A szerb tanuló ifjuság nagy jóltevőjének, Thökölj Szávanak alapítványából hatalmas új intézetet, internátust és bérházat építettek a belvárosi Veres Pálné-utczában, a régi Thökölj-intézet helyén. Az új otthont a nyár folyamán foglalja el az intézet, mely az építés idejére egy budai bérházba költözött. Az új Thökölj-intézet ünnepes felavatása ez év szeptember havában lesz. A bezentelést dr. Bogdanovics Lucian karlóczai szerb pátriárka fogja végeztetni, míg az ünnepséget dr. Popovics V. István udvari tanácsos, az intézet igazgatója rendezti.

— Ferencz József Vilmos császárhoz. Diplomáciai körökben elterjedt hírek szerint Ferencz József király és császár levelet intézett Vilmos császárhoz, melyben a béke fentartása felett megelégedését nyilváníti és a császárnak a legmalegőbb szavakban mond köszönetet azért a támogatásért, melyben a monarchiát a balkáni zavarok alatt részesítette.

— Toselliék nem válnak. Amikor már a világ kezd megfélekedezni Toselli urról és életépárjáról, jön egy-egy hír, mely eszünkbe juttatja az érdekes házaspárt. Rendszerint hol válási, hol békülési híresztelések. A napokban ismét azt irták a lapok, hogy Toselliék válnak, amire most más lapok sietnek megírni, hogy Toselliéknek eszük ágában sincsen a válás, sőt nagy boldogságban és békességben élnek Firenzében, ahol mindenki szereti őket. Nagyon visszavonultan élnek. A maestro, ahogyan Tosellit általában hívják, szorgalmasan dolgozik zeneszerzeményein, felesége pedig minden szabad percét kis fia becézgetésével tölti el. A volt szász trónörökösne új házasságában valóban megszépült s olyan rózsás kedvben van mindig, hogy környezete a szó szoros értelmében imádják. Nyoma sincs rajta az udvari etikettnek. Olyan, mint akármelyik más olasz uriaszony, aki családjában leli fel legnagyobb örömét. Firenzét és vidékét különben is igen kedveli s Toszkána egykori uralkodójának leánya sohasem érzi a fájdalmat, mely feneleges atyját a világ egyik legszebb tartományának elvesztése miatt érte. Azok a hírek, melyek időről-időre világgá röppennek, hogy Toselliné meghasonlott az urával s a válás már küszöbön van, nem egyebek hírlapi kacskáknál, vagy a szász udvar titkos óhajánál. Semmi alapjuk sincs s Tosellivel való házassága a hercegnőnek eddig a lehető legboldogabb volt. A mult héten végre olyan feleletet adtak Toselliék a válás híreire, mely egyidőre bizonyára elhallgattatja a feleslegesen aggódókat. A bolognai konzervatórium vonósnyégese előadta egy hangversenyen Toselli „Suite“ című szerzeményét s erre a maestrót és nejét is meghívta. A házaspár megfelelt az invitációnak s átrándult Bolognába a hangversenyre. A vasutról egyenesen a hangversenyterembe mentek, ahol óriási közönség gyűlt már egybe. A jelen voltak csodálkozva látták a hercegnő kintünő színét, melyet bájos tavaszi toalettje s nagy virágos kalapja még inkább fokozott. Toselli szerzeménye is nagyon tetszett s a közönség nem is fukarkodott elismerő tapsaival. Szemmel látható volt, hogy Toselliné jobban örül az ura sikerének, mint ő maga. A világ tehát megnyugvással veheti tudomásul, hogy Toselliék nem válnak.

— Ujabb földrengés Messinában. Husvét előtt két nappal ismét heves földlökéseket éreztek Messinában. A lakosságot azonban, ugyilátszik, már közbűssé tette a folyton megújuló földrengés. Az első lökésekre ugyan kiszaladtak a barakokból, de azután ismét fedél alá bujtak s minden ijedelem nélkül számlálgatták a föld lökéseit és hallgatták a zápor zuhogását. A folyton megújuló földrengés azt bizonyítja, hogy Messinában és környékén még mindig nem szűnt meg a veszedelem és ebből az okból egyelőre nem is lehet arra gondolni, hogy a nagy kőházakat újra fölépítsék.

— A Társadalomtudományok Szabad Iskolájának igazgatósága meghívja az iskola tanárait és hallgatóit e hó 15-én (csütörtökön) este hét órakor IV. Károly-körut 14. sz. II. emeleti tanteremben tartandó értekezetre, melynek célja a mult tanév eredményeinek megbeszélése.

— Zeppelin balesete. Friedrichshafemből érkező távirat szerint ott tegnap elégett Zeppelin gróf „Württemberg“ nevű motorcsónakja, amelynek nagy szerepe volt Zeppelin léghajóútjaiban és amelyen annak idején a német császár is utazott. A tűz következtében a csónak motorja is teljesen hasznavehetetlenné vált. A tűz a benzín kigyuladásából származhatott.

— Égi tűnemény. Ritka égi tűnemény volt Nagybeeskereken hétfőn reggel hét órakor látható. A nap korongját gyűrű vette körül, amelyet nagyobb gyűrű metszett át olyképen, hogy egyszerre három nap is látszott tisztán. Az égi tűneményt, amely egy egész óra hosszágig volt látható, a lakosság bámulta és ebből a babonás nép sok mindenfélét kombinál.

— **Várják a trónörökösöt.** Hága lakossága tegnap és tegnapelőtt késő éjjelig az utcákon és a tereken várta a trónörökös megszületésének híreit. Az ágyukat, amelyeknek az üdvözlő-lövéseket kell megtenniük, folytonosan nagy népmög vette körül. Herczeg születését százkét, hercegnői ötvenegy ágyulövés fogja jelenteni, az eseményt azonban csak négy órával a születés után fogják hírül adni. Ha a trónörökös éjjel jönne a világra, akkor születését az ágyuk csak másnap reggel hat óra után fogják hirdetni. Eddig április 15-ikét mondták a királynő lebetegedése napjának, most azonban udvari körökből jelentik, hogy az esemény bármely pillanatban bekövetkezhetik. Kuver udvari orvos szombat óta egy pillanatra sem hagyta el a királyi kastélyt. A királynő már aláírta azt a proklamációt, amelylyel a trónörökös születését a lakossággal tudatja. A lebetegedés után össze fogják hívni mind a két kamarát a királynő üzenetének meghallgatása végett.

A Vilma királynő palotája előtt föllállított ágyuk, amelyek hőmbőlve fogják tudtára adni a népnek, hogy Hollandia trónörököse megszületett, tegnap óta meg vannak töltve. A királynő kitűnően érzi magát. A múlt hét közepéig még rendszeresen végezte napi munkáját: A minisztereket kihallgatáson fogadta és a nagyszámban érkező táviratokra sajátkezűleg válaszolt. Konver egyetemi tanár éjjel-nappal a palotában tartózkodik. Az udvar hivatalnokai, hogy minden fertőző veszedelmet kikerüljenek, már napok óta nem érintkeznek a külsővilággal. Ugyanebból az okból a palota tisztjeinek és az őrségek gyermekei sem látogatják az iskolát. A katonaságnak az idén nem adták meg a szokásos husvétii szabadságot, mert a csapatokat a nagy parádéra, melyet nyomban a trónörökös születése után megtartanak, készítenek tartják. Egész Hollandia örömmámorban uszik és a megszületendő trónörökös tiszteletére rendezett ünnepségeknek hosszú sora várja az elővendőt. Rögton a királyi gyermek megszületése után reneszánsz kosztümbbe öltözött heroldok fogják az utcákat belovagolni, mindenütt hangos kúrtszóval jelezve az örömdetes hírt. Három nappal később, azelőtt a palota előtt, amelyben a trónörökös később lakni fog, nagy néphangverseny lesz. A trónörökös születését követő tizedik napon pedig óriási jelmezes fáklyásmenetet terveznek.

— **A bécsi történelmi kiállítás.** Ebben az esztendőben rendezik Bécsben Károly főhercegnek, a nagy francia háborúk vezérének és hadszervezőjének emlékére azt a nagyszabású történelmi kiállítást, amelyben a hadvezér egyéniségére vonatkozó korabeli emlékeket gyűjtik egybe. A kiállítás rendezőbizottsága elhatározta, hogy nem csupán azokat az emlékeket gyűjti össze, amelyek a különböző múzeumokból és nevezetesebb családi gyűjteményekből voltak ismeretesek, hanem föl kutatja és kiállítja mindazokat az eddig ismeretlen emlékeket, amelyek bizonyára nagy számban találhatók mindenütt, ahol Károly főherceg hadjáratai alatt és utazásain megfordult és hosszabb időt töltött. Erre a célra a kiállítás rendezőbizottsága megbízottakat küldött ki Ausztria és Magyarország különböző vidékeire és városaiba azzal a feladattal, hogy a Károly főhercegről megmaradt emlékek után kutassanak. A megbízottak közül már többen el is utaztak kiküldetésük helyére.

— **Hlinka András rehabilitálása.** Hlinka András felfüggesztett rózsahegy-i plébános ügyében érdekes fordulat történt. A római kongregáció a múlt hónap 15-én hozott határozatával ugyanis kimondta, hogy a Hlinka ellen egyházi szempontból emelt vádak *alaptalanok*, minek folytán a felfüggesztés megszüntetését és *Hlinkának* hivatalába való visszahelyezését rendelte el. A szepesi püspök e hó 10-én közölte Hlinkával, hogy felfüggesztését visszavonta. A hír Rózsahegyben a hívők körében nagy örömet keltett és sokan, akik *Hlinka* felfüggesztése óta az adminisztrátort és a segédlelkészt bojkottálták és templomba sem jártak, a husvétii ünnepek alkalmából tömegesen tördültek az ünnepi misére. *Hlinka* András ezidő szerint még a szegedi államfogház lakója.

— **Nem sikerült öngyilkosság.** Az éjszaka Vencseri Ottó rajztanár József-körut 15. számú lakásán magára lőtt. A golyó azonban nem talált. A lövés zajára a házbeliek berohantak és kicsavarták kezéből a fegyvert. Így az öngyilkosjelöltnek az ijedségen kívül semmi baja nem történt.

— **A tartalékosok hazabocsátása.** A hadügy-minisztérium tegnap elrendelte, hogy kezdjék meg a Boszniában, Hercegovinában és Dalmáciában levő csapatok tartalékosainak szabadságolását. Mig néhány nappal ezelőtt elrendelték ama tartalékosok szabadságolását, akiket a monarchia belsőjében esetleg szükségessé váló pótlás céljára hívtak be, most elrendelték azt is, hogy a határországokban levő összes tartalékosokat a szállítási lehetőségéhez képest hazaszállítsák, leszereljék és nem aktív állományba visszahelyezzék. Magától értetődik, hogy itt azok a tartalékosok is beleértendők, akik már 1908-ban befejezték sorhadiszolgálatukat, azonban kivételes szolgálattételre tartották őket vissza. A behívott póttartalékosok közül csak annyit tartanak vissza, amennyi szükséges, hogy a Boszniában, Hercegovinában és Déli Dalmáciában levő csapatokat a fölemelt békelétszámon tarthassák. Az 1908. decemberben visszatartott három évi sorhadiszolgálatát leszolgáló legénység aktív szolgálatát három fegyvergyakorlatként számítják be, a többi tartalékosokét pedig egy fegyvergyakorlatként. Tekintettel a kedvezőtlen szállítási viszonyokra és az aránylag nagy távolságokra, azzal kell számolni, hogy a tartalékosok hazaszállítása hosszabb időig fog tartani.

— **A kínai régensherceg.** Taylor Headland, volt pekingi egyetemi tanár egy angol lapban érdekes dolgokat mond el a kínai régenshercegről. Headland tanár 18 évet töltött Kína fővárosában és így a kínai viszonyok tanulmányozására bő alkalmat nyílt. Tanulmányaiban segítségére volt neje, aki mint képzett orvosnő érintkezésben állott a kínai hercegnőkkel és azok udvarhölgyivel. Headland azt mondja, hogy Csun hercegnél alkalmasabb régensherceget keresve sem találhattak volna a kínaiak. Középmagas férfi, katonás tartással és kissé tisztátalan arczáróval, nem nagyon beszédes, de szókimondó és egészséges humoru. Egyszer asztaltársa volt a herceg és akkor ez Hu kormányzó hosszú szakállára célozva ezt mondta: — Ha Hu még tíz évig él, úgy köténynek használhatja szakállát.

Headland azon a nézeten van, hogy a régenshercegnek a maga részére sikerült megnyernie a reformpárt higgadtabb elemeit és azokat a férfiakat, akik az utolsó tíz évben Kína sorsát irányították. Téves az a nézet, hogy az elhunyt özvegy császárné udvara csupa konzervatív emberből állott. Kínában reformpárt és konzervatív pártok vannak, de azonkívül van sok ember, aki sem az egyik, sem a másik párthoz nem tartozik. Az özvegy császárné éppen ez utóbbiakkal tartott. Headland a Ketteler-ügyvel is foglalkozik és szót tesz Csun herceg akkori berlini utazását. Valamint egykor Lihungesang is, ugy Csun herceg is egy legyezőt vitt magával az útjára, amelynek két oldalán a földnek két felgömbje volt ábrázolva és külön fel voltak tüntetve azok a helyek, amelyeken a küldöttségnek meg kellett jelennie. Amikor utjáról Kínába visszatért, Headland fölkereste és európai benyomásai után tudakozódott. Csun herceg akkor a németekre és a francziákra igen jellemző kijelentést tett.

— **A berliniek** — mondotta — korán kelnek és azonnal munkához látnak, a párisiak ellenben csak este kelnek és — szinbába mennek.

Headland azt az optimista nézetet vallja, hogy Csun régensherceg kedvezőbb auspiciumok mellett kezdett az uralkodáshoz, mint bármelyik más kínai uralkodó.

— **Leégett papirgyár.** A glognitzi Schlögel-mühl-féle papirgyár, melynek égéséről mai számunkban adtunk hírt, teljesen leégett. A kár több milliót tesz, de biztosítás útján megtérül. Az üzemet egyelőre beszüntették. A tűz keletkezésének oka még nincs megállapítva; azt hiszik, hogy gyújtogatás okozta. A vizsgálat majdnem kétségtelenül kiderítette, hogy a Schlögel-mühl-papirgyár pusztulását nem rövidzárlat idézte elő. A szemtanúk egytől egyig azt vallották, hogy a gyártelepen egyidőben messze több ponton csapott ki a láng. Majdnem kétségtelen, hogy a gyárat felgyújtották.

— **A lourdesi zarándokut.** A lourdesi zarándoklatra, mely dr. Huszár Elemér vizvárosi káplán vezetésével május 3-án indul utnak, jelentkezők már csak április 20-ig fogadtatnak el. A tizenkét napra tervezett zarándoklat Svájczen át, hol egy napra Mária Einsiedelben és Genfben s a Rivierán át tér vissza, hol Génauában és Páduában állapodnak meg. Résztvételi díj teljes ellátással, melyben a vasut, kocsit, szoba, világítás, kiszolgálás, reggeli, ebéd, vacsora itallal együtt befoglalattik. I. osztály 580 korona, II. osztály 410 korona, III. osztály 260 korona.

— **Nagy robbanás Szegeden.** Szegeden Sebestyén Ignác biztosítási irodájában 15.000 Emmerling-féle riasztó-dugópatron ismeretlen okból az egész városban hallható erős dördüléssel felrobbant. Az egyemeletes házban, melyben az iroda volt, közfalai mind bedőltek és az egész ház erősen megrongálódott, míg a környékbeli házak ablakai mind betörttek. A robbanás idején az iroda zárva volt. Az egész házat kilakoltatják, eebesülés szerezésére nem történt. A vizsgálat megindult s Temesváry Géza rendőrkapitány Emmerlingék ellen bünvádi eljárás megindítását kéri. A patronokat tartalmazó ládákra és a csomagoló fevélre rá volt írva: „nem robbanó”. A helybeli Gál Testvérek-czégnél az Emmerling-féle patronokat lefoglalták. Sebestyén a patronokat elárúsításra kapta.

— **Iskolatársak találkozósa.** Fölkérem azokat a volt iskolatársakat, akik 1899-ben a veszprémi felsőkereskedelmi iskolában velem együtt érettségiztek, hogy címüket velem tudatni és június 29-iki összejövetelünkön megjelenni sziveskedjenek. Steiner Viktor kereskedő, Veszprém.

— **A hamisított férj.** Bongyák Mirkó és Komlisan Ábrahám szerb parasztlakosok szövetségbe Mejle Anna parasztasszonnyal, furfangos módon becsapták dr. Szegő Vilmos battonyai ügyvédet. Bongyák Mirkó és Mejle Anna beállított az ügyvédhez testvéreknek adva ki magukat s kérték, hogy az asszonyt válasza el urától, aki folytonosan veri őt. A elváltásért ötezer korona tiszteletdíjat ajánlottak fel az ügyvédnek, mely összegnek felét azonnal kifizetnék, ha az ügyvéd az asszony, alias Csizmár Györgyné tornyai birtokára felvesz a battonyai bankból 6000 koronát. A tárgyalás közben berohant az irodába Komlisan s magát Csizmár Györgynek adva ki, tiltakozott az elváltás ellen és megfenyegette az asszonyt. Dr. Szegő a dühöngő álférjet kiteszkolta, mig az asszonyt az esetleges inzultustól féltve irodájában hagyta s maga ment a bankba, hol Csizmás György ingatlanaira felvette a 6000 koronát, melyből 2700 koronát megtartott magának, 3300 koronát pedig átadott az asszonynak. Pár nap múlva az igazi Csizmást beidéztek a válóper miatt s ekkor az egész család kiderült. A család közül kettőt elfogtak, Komlisan azonban a pénzzel együtt megszökött. Dr. Szegő a felvett összeget azonnal visszafizette. A vizsgálat folyik.

— **Ifjumunkások országos kongresszusa.** Az ifjumunkások hétfőn és kedden országos kongresszust tartottak Budapesten. Miután azt hitték, hogy a rendőrség a kongresszust úgy se engedélyezte volna, azt bejelentés nélkül titokban tartották meg. A kongresszuson mintegy negyven küldött vett részt az ország minden részéből. Az új szervező bizottság megválasztása után az antimilitarizmus kérdését tárgyalták. A tanonezkerésznél a tanonezvédelem szükségét hangoztatták, a házi fegyvelem eltörlését s a nappali oktatást, de a tanonezkerés végreles megoldásul állami tanonezműhelyek felállítását tekintik. Végül megfogadták a küldöttek, hogy küzdeni fognak az alkohol ellen.

— **Tűz a kávéházban.** Hódmezővásárhelyt veszedelmes tűz keletkezett a Hajda-vendéglőben. A kávéház hencid világításra van berendezve. A tartályban meggyuladt a benzín és egyszerre az egész kávéház lángba borult. A vendégek fejvesztetten menekültek a tereből. A kivonult tűzoltóságnak sikerült a tüzet lokalizálni.

— **Házasság.** Gróf Cziráky Antal valóságos belső titkos tanácsos leányát, Mária grófnőt, herceg Esterházy Miklósné nővérét, e hó 14-én vezeti oltárhoz gróf Esterházy Pál Budapesten, az egyetemi templomban.

Dr. Meskó László igazságügyi államtitkár hónap, április 14-én délután 4 órakor tartja esküvőjét Debreczenben Olchváry Ilonával.

Lemberger József budapesti iparos eljegyezte Varga Ilonkát Bajáról.

Dr. Solti János kir. eljárásbíró eljegyezte Király Bözsikét, dr. Király Sándor magyarkanizsai polgármester leányát.

Dr. Preusz Ernő mérnök és szabadalmi ügyvivő, f. hó 12-én tartotta esküvőjét Hoffmann Alice asszonnyal, Hoffmann Béla fővárosi gyógyszerész és neje, Guttmann Mariska leányával.

Dr. Gonda Henrik, a Magyar Tudósító szerkesztője, e hó 21-én, vasárnap délután három órakor tartja esküvőjét Inámpusztán Strasser Ilonkával.

— **Nászajándékok.** jegygyűriük legelőnyösebben Polgár Kálmán művész észeretelen. Budapest, VII., Erzsébet-körut 20., I. em. szereshetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetük.

— **Bombarobbanás.** Barczelonában a Szent Pál-utczában tegnap este fölrobbant egy bomba, amely hasonlít azokhoz, amelyek a minap robbantak föl. Emberéletben nem esett kár.

Bestiális ápolók. Az elmebajosok stenhofi intézetének igazgatója arról értesítette a hitzingsi rendőrséget, hogy március 7-én egy *Beigl György* nevű harminczkét éves elmebajos könykötségedet az ápolók bántalmazták és hogy *Beigl* a bántalmazás következtében még ugyanazon a napon meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy *Beigl* az említett napon egyszerre nyugtalan lett és a többi beteget is annyira zavarta, hogy a betegápolók az utóbbiakat is féltetni kezdték. Az egyik ápolónak az a furcsa ötlete támadt, hogy az örültet be akarta csavarni lepedőjébe, hogy így megnyugtassa. *Beigl* ezt nem akarta tűnni s oly lármát csapott, hogy a szomszéd szobában az egyik beteg fölébredt s besietett, hogy a betegápolónak segítségét nyújtson. Csakhamar odaérkezett egy másik betegápoló is, aki a törülközőből hurkot csinált és *Beigl* nyakába vetette. *Beigl* azután a földre teperte, de közben öklével több hatalmas ütést mért a fejére. A vizsgálat megállapította azt is, hogy *Beigl* kezén és lábán több sérülés volt és hogy egyik bordája is el volt törve. *Beigl* a következő napon reggel meghalt, anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna. — Bécsből jelentik újabb: A steinhofi országos tébolyda igazgatóságának jelentése elsősorban *Csontos Vilmos* ápoló ellen irányult. Ő kizárta meg oly kegyetlenül *Beigl György* könykötségedet, hogy másodnap belehalt seibe. *Beigl* józan és szorgalmas munkás volt s egészen családjának szentelte magát. Egy év előtt az a szerencsétlenség érte, hogy a könykötségedet egy gép jobb kezének valamennyi ujjáról lemetszette az első percekét. Attól fogva *Beigl* elméje megzavarodott. Minduntalan eljárt a betegsegélyző orvosához és arra kérte, hogy vágja le mind az öt ujját, akkor megint munkaképes lesz. Így jutott a steinhofi tébolydába. A mult szombaton meglátogatta a felesége és akkor *Beigl* éppen tiszta percei voltak. Tudakozódott gyermekei felől és mikor az asszony azt mondta neki, hogy sajnos, hetenkint csak két korona segélyt kapnak, *Beigl* vigasztalta:

— Majd jóra fordul minden, mihelyt innen kimehetek, mert régi gazdám megígérte, hogy alkalmazni fog megint.

Beigl nagy kedvteliséggel foglalkozott a botanikával s ezt az intézeti orvosok is tudták. Vigasztalták őt, hogy mihelyt kitavaszodik, a tébolyda pompás parkjában gyűjtögethet ritka növényeket. *Beigl* elbeszélte, hogy férjét a mult szombaton jókedvűnek látta viszont és jószímben is volt, de parazkodott, hogy az ápolók rosszul bánnak a betegekkel. Tegnap délelőtt aztán az asszony táviratot kapott a tébolydából, hogy férje állapota súlyos lett. *Beigl* azonnal az intézetbe sietett, akkor már férje eszméletlenül feküdt, majd pedig mikor magához tért, értelmetlen szavakat dadogott, felemelte jobb karját és szó nélkül mutatott bal hátra alá, ahol olyan mély sebe volt, hogy a hus fityegett róla. Aztán erőfőrtlenül hanyatlott le keze és újból elvesztette eszméletét. *Beigl* tíz év óta nős, özvegyet és két árva hagy hátra, az idősebbik gyermek három éves, a kisebbik csak hat hónapos.

Különös baleset. *Weiner Emil* betűszedő ma éjszaka a főkapitányságon a következő feljelentést tette: *Weiner* az este sögornőjével ment hazafele a Svábhegyről. Utközben egy idősebb, ittás ember csatlakozott hozzájuk. Amikor a hegy aljába értek, a kíséző elmaradt. Kovással utóbb tompa zuhanást hallottak. Hátrafordultak. Kísézőjük eltűnt. Azt hiszik, hogy a hegy lábánál levő árokba zuhant. A jelentésre a főkapitányságról detektiveket küldtek ki a helyszínre, akik a közeli őrszoba rendőreivel mindenfelé keresték az árokba zuhant embert, de sehol sem találták. Valószínű, hogy az illetőnek semmi baja sem esett, kimászott az árokból és hazament.

Nőmunkások országos kongresszusa. A nőmunkások hétfőn este öt órától ójzeli egy óráig tartottak kongresszust a Társadalomtudományi Társaság helyiségeiben. Jelen volt 34 budapesti és 16 vidéki küldött. *Fritsch Mária* terjesztette elő az évi jelentést, amelyet rövid vita után elfogadtak. A politikai és gazdasági helyzetről *Gárdos Mariska* referált s végül elfogadtak egy határozati javaslatot, amelyben kimondják, hogy a szociáldemokrata párt segélyt fogják kikérni a szervezet kiépítéséhez. Végül megválasztották az országos szervező bizottságot.

Harcz egy betörővel. Már megírtuk, hogy Prágában egy *Bocsek* nevű régóta keresett betörő letartóztatásakor véres harc történt, amelynek egy halottja és négy sebesültje van. Az izgalmas feltűnést okozó eseménynek ezek a részletei: *Bocsek*, aki csak legutóbb is több betörést követett el Prágában és a környéken, valahogyan megtudta, hogy a rendőrség a nyomában van és menekülést határozott el. De előbb még el akart búcsuzni kedvesétől, aki egy *Stehlik* nevű géplakatosnak a felesége. Időközben négy detektív ment el *Stehlik* lakására. Az ajtókat bezárva találták és hasztalan volt minden felszólítás, hogy nyissák ki. *Bocsek* a kedvesével eltorlaszolta az ajtót. A detektiveknek nem maradt más hátra, mint az ajtót felrobbantani. Mikor ez megtörtént, *Bocsek* pisztolyt szegezett a behatolni igyekező detektivek felé és többször rájuk lőtt. A detektivek is/kénytelenek voltak a fegyvereiket használni. *Petiletty* detektivet homlokán találta egy golyó és nyomban megölte. Három társa súlyosan megsebesült. *Bocsek* a mellén és a karján öt sebet kapott és most válságos állapotban fekszik a rabkórházban. *Bocsek* azelőtt fodrász volt. Hosszu időn át számos betörést követett el és mert az alakját sokféleképpen el tudta változtatni, a rendőrség legszélesebb körű nyomozása ellenére is felismerhetetlen maradt. Mivel erős a gyanu, hogy *Stehlik*né segítségére volt neki a zsákmány értékesítésében, a rendőrség orgazdaság miatt letartóztatta az asszonyt.

Betörés Pozsonyban. Pozsonyban vasárnap este és éjjel három helyen törtek be. *Brezánsky Mária* *Mihály-utcai* kistőzsdéjéből száz korona készpénzt és egy csomó ékszerrel vitt el. A tettes a betörés után kocsin *Hainburgba* szökött és onnan hajón Bécsbe utazott. Egy pozsonyi detektív automobilon megelőzte a gőzhajót és a tettest *Molnár Miklós* többször büntetett egyén személyében a bécsi hajóállomáson letartóztatta.

Halálra szánta magát. *Bartha Mihály* belügyminiszteri díjnok ma a lakásán öngyilkosságot akart elkövetni, de tetteben egy gyermeklányka kérése szava megakadályozta. *Bartha*, aki nemrégiben nősült és akit az keserített el, hogy folytonosan betegeskedett, ma megirt két bucsulevetet és elővett fiókjából egy nagy lovassági pisztolyt. Mielőtt azonban elszűthette volna, belépett a szomszéd lakó kis leánya, aki ijedten szökött rá *Barthára*, hogy ne ölje meg magát. A kis leány kiáltására berohantak a szomszédok, akik kicsavarták a pisztolyt *Bartha* kezéből. *Barthát* a főkapitányságra vitték, ahol kihallgatták és miután megígértették vele, hogy lemond sötét szándékáról, visszatért családjának.

Mérgező likőr. *Berkes Ferencz* komáromi fuvarosnak huszonnyolcz éves *Juliska* és tizenhét éves *Etel* nevű leánya mérgezési tünetek között ma reggel hirtelen meghalt, míg felesége súlyos beteg fekszik. Azt hiszik, hogy a mérgezést a husvéti ünnepekre házilag készített császárkörte-likőr okozta. A vizsgálat megindult.

Megakadályozott családi dráma. *Hocholler István* 45 éves hentessegéd *Ujpesten* a *Baross-utca* 84. számú házban lakik feleségével s négy gyermekével. *Hocholler* már háromnegyed éve munkátlannal csavarog s a családot a legidősebb fia, a 24 éves *József*, aki gyári munkás, tartja el. A munkakerülő embernek dologtalansága miatt már sok kellemetlensége volt a családjával. Szerettek neki állást, de ő nem fogadta el, hanem azt követelte a családjától, hogy tartsa el. E miatt napirenden volt a czivódás. A rabidtus ember folyton azzal fenyegetőzött, hogy *Kirtja* az egész családját, rájuk gyújtja a házat. Tegnap este részegen ment haza és pénzt kért. A nyomorgó család ismét a szemére vetette munkakerülését, mire *Hocholler* baltát ragadott és a feleségére rontott, hogy agyonvágja. Az asszony és a gyermekek sikongva, segítségért kiabálva menekültek, a legidősebb fia pedig az apjára ugrott, hogy kicsavarja kezéből a baltát. A házban éppen lakodalmos volt, a lármára figyelmessé lettek s a násznép a szorongatott család segítségére sietett. A dühöngő embert ezután lefegyverezték, de közben úgy megverték, hogy *Hochollert* a gróf *Károlyi-kórházba* vitték.

Összeégett. *Bonczesd* községben *Butár Kriska* hatvanötös román asszony az éjjel, mikor a lámpást el akarta oltani, azt valahogy magára rántotta és a lámpástól ruhája is tüzet fogott. *Butár Kriska* teljesen összeégett és meghalt.

Az amerikai párbaj áldozata. *Hirschl Nándor*, az amerikai párbaj áldozatának holtteste körül egyre bonyolódik az ügy. A pancsovai és a budapesti rendőrségek egyszerre indítottak vizsgálatot az öngyilkosság dolgában. A vizsgálat kiderítette, hogy *Hirschl* közvetlenül az öngyilkosság előtt levelet írt bátyjának, *Hirschl Mátyásnak* Budapestre. A levelet azonban címzett nem kapta meg, mert amikor öccse haláláról értesült, nyomban Pancsovára utazott és így a levelet a posta nem kézbesíthette. *Mintthogy* ebben a levélben az öngyilkos valószínűleg részletesen megokolta tetteinek okát, a rendőrség táviratilag fölszólította *Hirschl Mátyást*, hogy hatalmazzon meg valakit a levél átadására, hogy így a levél tartalmának alapján a rendőri nyomozást folytatni lehessen.

Tolvaj urasági inas. *Rákász József* harminczegy esztendő urasági inas föltörte gazdájának, dr. *Egyedi Artur* földbirtokosnak *Leányvay-utca* 5. szám alatti lakásán az íróasztal fiókját és ötszázhusz korona készpénzt ellopott belőle. A tolvaj inast ma este a rendőrség letartóztatta.

Rendőrök mint betörők. *Kiewben* az utóbbi időben többször követtek el vakmerő rablásokat fegyveres banditák, de sohasem lehetett őket kézrekeríteni, mignem most hurokra került a banditák vezére, aki nem más, mint *Vasziliew* rendőrségi hivatalnok. Már régen szemmel tartották őt és sok gyanus körülmény szökött ellene. Elbocsátották tehát az államrendőrség szolgálatából, nehogy alkalma legyen a vizsgálatot kikélni és tévútra vezetni. Azóta *Vasziliew* a titkos politikai rendőrségnek ajánlotta fel szolgálatát, de időközben a kirabolt kárvallottak felismerték *Vasziliew* fényképében a banditák vezetőjét és a rablászövetkezet sok tagja vele együtt már börtönben van.

Összeütközés a fővárosban. A *Fehérvári-ut* 37. sz. ház előtt ma reggel összeütközés történt. *Mieszkó János* kocsis a teherkocsijával nekiment egy próbavillamosnak. Leesett a bakról s a mentők vették gondozás alá. Egy láb megsérült, a villamos perronja megrongálódott.

Lopás a gyárban. A budafoki „*Naxos*” csiszológárban hosszabb idő óta észrevették, hogy szerszámokat lopnak. Ma reggel tapasztalták, hogy körülbelül ezerhatszáz korona értékű tárgyak tűntek el. *Hammerschlag Frigyes* igazgató följelentést tett az ismeretlen tolvajok ellen. Két budafoki csendőr megjelent a főkapitányságon és bejelentette, hogy a lopás szálai Budapestre vezetnek. A tolvajok a *Váci-ut* 64. sz. házban ásták el a holmikát, ahol azokat a kiküldött detektivek megtalálták. Reggelre a tolvajok elfogatása várható.

Családi dráma. *Demjén Sándor* budapesti máv. főműhelyben dolgozó vasesztérgályos, aki a husvéti ünnepekre *Debreczenbe* érkezett, feleségét és önmagát akarta megölni. *Demjén Sándor* alig egy év előtt vette feleségül *Ferge Esztert*, egy *debreczeni* háztulajdonos leányát. A fiatalok már kezdetben sem éltek boldogan, mert *Demjén* örökösen féltékenykedett az asszonyra. *Budapest* ten laktak és akárhányszor megfőrtént, hogy *Demjén* a munkából hazarohant, mert meg volt győződve arról, hogy a felesége megcsalja. Persze minden alap nélkül való volt a féltékenykedése annál is inkább, mert az asszony betegeskedett. Az orvosok tanácsára *Demjén* két hónappal ezelőtt hazajött szüleihez, ahol gondosan ápolták. Ez idő alatt a férj állandóan leveleket írt neki, melyekben folyton gyanúsította. Hiába volt a szülők megnyugtató írása, mit sem használt. *Demjén* tegnap éjjel váratlanul megérkezett *Debreczenbe*. A családnál örömmel fogadták. *Demjén* ismét jeleneteket csinált. Majd kirohant a szobából s egy konyhakéssel tért vissza. A késsel az asszonyt összeszurkálta mellén és homlokán. Ezután átment a féltékeny ember a másik szobába, ahol forgópisztolylyal föbelötte magát. A véres esetről értesítették a mentőket, akik *Demjént* a kórházba szállították. Kihallgatásakor azt adta elő, hogy nagy szerelme miatt követte el tettét. Ugy a férj, mint a feleség állapota válságos.

Gyermekek tolvajbandája. A *Városliget* közbiztonságát hetek óta veszélyeztette egy tolvajbanda, melyről utóbb kiderült, hogy gyermekekből áll. A banda lakásokba tört be, árubódékat fosztott ki és mutatványos bódékat dézsmált meg. Ma reggel *Fényes Márton* városligeti panoptikumából elvitték mindent, ami a kezük ügyébe akadt. A detektivek este a tolvajok vezérét, *Buki József*, *Zsufa Gyula* és *Kletter Béla* tizenöt-tizenöt éves fiukat letartóztatta. A tolvaj fiúk az árukat a *Városligetben* ásták el.

— **Mattasich pöre.** A Roland von Berlin című folyóirat közli, hogy Mattasich egykori csefrák-magyar főhadnagy, aki most Berlinben tartózkodik, meg fog mozgatni minden követ, hogy kieszközölje pörének revízióját; tudvalevőleg váltóhamisítás miatt hatévi fegyházra ítélte a katonai törvényszék és most olyan czímen fogja kérni a pörújítást, hogy a megszökött Reichert volt ellene a koronatanu.

— **Szerelmi tragédia.** Horváth Mátyás baranyasellyei mészároslegény Mautner Adolf baranyasellyei vendéglősnél szolgáló kedvesét, Bálint Juliannát tegnap éjjel — mivel ez szerelmét tovább viszonzni nem akarta — revolverével szívenlőtte; a leány azonnal meghalt. A gyilkost a csendörök még a tett színhelyén letartóztatták.

— **Pénzhamisító banda.** Veszedelemes pénzhamisító bandát tartóztatott le Tisza Miksa szepteváraljai rendőrkapitány. Az egész Felvidéken, de főleg a Szepességben az utóbbi időben sok hamis pénz került forgalomba. A rendőrkapitány megfigyelt egy asszonyt, amikor az a hetivásáron hamis koronásokat, forintokat és ötkoronasokat váltott be. Az asszonyt letartóztatták. Vallomása alapján kézrekerült az egész banda, amelynek élén Fallay Gyula volt kassai törvényszéki írnok állott, kinek vallomása szerint a pénzhamisítást a raboktól tanulták el. Azt is bevallotta, hogy öt év óta gyártják az ezüstpénzt. A rendőrség és csendőrség házkutatást tartott Strázsán, Poprádfelkán, Gánócson és Iglón. Eddig más három egyént tartóztatnak le. Valamennyi letartóztatott beismeri a hamisítást.

— **Tűzvész.** Tótszerdahelyen e hónap 10-én tűz ütött ki és csakhamar 18 gazda háza égett el 25 melléképülettel együtt. A tűz keletkezésének okát eddig még nem tudták megállapítani.

— **Bányaszerencsétlenség.** A hamborni (westphaliai) „Deutscher Kaiser“ nevű szénbányában ma éjjel bányagázrobbanás történt. Öt munkás meghalt. A halottak közül eddig kettőt sikerült megvilágosítani. A bányában a munkát folytatják, mert további veszély nincsen.

— **Talált kincs.** Egyedata zalamegyei község határában Ginter András gazda szőlőjében földforgatás közben egy fazékra bukkant, amelyben több mint két kiló ezüstpénzt és néhány aranypénz volt. A talált pénzt bevitte a letenyei járásbíróhoz. A fazékban 297 darab nagy ezüstpénz, 13 darab aranypénz volt, köztük több Habsburg Rudolf-talér. A járásbíró a pénzt elküldte a jogügyi igazgatóságához.

— **Ötvenhárom gyermek anyja.** Württemberg királyság Bönningheim nevű városkájában a plébánia-templom sekrestyéjében érdekes kép látható. A kép nagy, fekete fakeretbe volt foglalva, amelyet két harántléc három részre oszt. A felső részben Krisztus születése látható, a középső rész egy ötvenhárom gyermekes családot mutat be, az alsó rész pedig felírást tartalmaz, amely magyarázattal szolgál a képhez. A felírat szerint a középrészen ábrázolt család a Bönningheimban élt Stratzmann Ádám, felesége Schmotzerin Borbála és 53 gyermekük; mind az 53 gyermeknek Schmotzerin Borbála az anyja. Weinberg stuttgarti orvos megvizsgálta az esetet és egy német orvosi szakfolyóiratban arról értekezve, azt a nézetét fejezi ki, hogy az eset nem éppen lehetetlen. A régi egyházi naplókban és anyakönyvekben foglalt kimutatások szerint Borbála asszony, aki 1504-ben halt meg, 18 esetben egy, 5 esetben két, 4 esetben három, 1 esetben hat és 1 esetben hét gyermeket hozott a világra. Az 53 gyermek közül 19 holtan jött a világra, a többi közül pedig egyetlenegy sem lett idősebb kilencz évesnél. Dr. Weinberg szerint nem annyira a hatszoros és hétszoros szülések kölcsönöznek az esetnek rendkívüliséget, mint inkább az óriási termékenység, amely 53 esetben teremtett új életet. Dr. Weinberg maga is ismer olyan anyákat, akik négy-öt gyermeknek adtak egyszerre életet, de egyiknek sem volt több gyermeke, mint 15—16. A hercegi családok között e tekintetben a Stolbergerek tartják a rekordot 20 szüléssel, amelyek közül négy iker-szülés volt.

— **Harapós vénasszony.** Lippán Lovász Pistáné lippai cigánymuzikus felesége veszekedés közben leharapta Lovász Jancsi 18 éves muzikus orrát. Az öreg asszonyt letartóztatták, a legényt kórházba szállították. Az orvosok biznak a legény felépülésében.

— **Elfogott sikkasztó.** A budapesti rendőrség értesítette a fiúmei rendőrséget, hogy Mauthner Miksa kereskedelmi utazó Dávid Károly budapesti ezégtől 2653 koronát sikkasztott. A nyomozás szerint a sikkasztó Fiume felé vette útját. A fiúmei rendőrségnek sikerült Mauthner Miksát ma letartóztatni, akit az ügyészségre kísérték.

— **Összegett leány.** Balázs Mari 23 éves cseléd tegnap este Kertész-utca 32. számú szolgálati helyén magára rántotta a petróleumlámpát, amitől a ruhája lángott fogott. Mire észrevették, a szerencsétlen leány súlyosan összegett. A Rókus-kórházban ápolják.

— **Vonatkisiklás.** A pétervárad—beocsi vonalon Ladincsi és Beocsi állomások között tegnap az 5816. számú vegyesvonal mozdonya és két személykocsija eddig ismeretlen okból kisiklott. Rónai József és Hostell István vonatfékekzők jelenléte zuzódást szenvedtek. Az utasok közül senki sem sérült meg. A kisiklás folytán a pályatest 45 méter hosszúságban megrongálódott, amely körülmény miatt Ladincsi és Beocsi állomások között az összeforgalom előreláthatólag 4—5 napra beszünttetett. Szigorú vizsgálat folyamatban van.

— **A Dunába ugrott.** Seniház Mari 18 éves cseléd tegnap este a Lánchíd pesti oldaláról a Dunába ugrott, de kimentették. A Rókus-kórházba vitték.

— **Öngyilkosság.** A nyár-utcai Hungaria-fürdőben ma délelőtt hasba lötte magát egy 28—30 évesnek látszó férfi, aki valószínűleg pincesz. Súlyos sérüléssel a Rókus-kórházba szállították, de kilétét még nem sikerült megállapítani.

— **Sikkasztó ügynök.** Üremovich Pál ügynököt, ki Stern Ignác triezsti állatkereskedő kárára 27.000 koronát sikkasztott, ma Czirkveniczében elfogták. Üremovichnél 900 koronát találtak. A sikkasztót az ogulini törvényszék fegyházába szállították.

— **Nem tűnt el.** A minap bejelentették a főkapitányságon, hogy eltűnt Schlesinger Natália 18 éves kávémerő leány Felső-Erdősor 19/B. számú lakásáról és hogy valószínűleg Strósz Salamon máv. hivatalnok szöktette meg. Most a rendőrség megállapította, hogy a leány nem tűnt el, hanem családi viszálykodás miatt elköltözött régi lakásáról, Strósz Salamonnak pedig egyáltalán semmi köze sincs a leányhoz és az egész eltűnéséhez.

— **Halálozás.** Miklós József somlyóujlaki körjegyző, Szilágyvármegye törvényhatósági bizottságának tagja, életének 50-ik évében elhunyt.

Kondray Gerő földbírtokos életének 66-ik évében Marosvásárhelyen elhunyt.

Nyikos János tiszalaki kir. járásbíró életének 45-ik évében elhunyt. Holttestét Nagykállóba szállították és ott helyezték örök nyugalomra.

Berinkéy Balint nyugalmazott vármegyei tisztviselő, a Komáromi függetlenségi kör jegyzője meghalt. Temetése vasárnap volt Komáromban nagy részvét mellett.

Özvegy Disznajó Vita Sándorné, született Petrovina Pekry Antónia, néhai Vita Sándor kir. kúriai bíró özvegye 60 éves korában Budapesten meghalt.

Jobbágytelki és nemeskürti Bakó István, Nógrád-vármegyének 33 éven át volt buzgó tisztviselője, életének 51. évében meghalt Balassagyarmaton. E hó 11-én temették el a megye közönségének nagy részvétele mellett.

x Ha gyermekét egészségben, vidáman és szelíleg frissen akarja látni, úgy adjon neki dr. Hommel-féle Haematogént. Ne vezesse magát félre az utánzatoktól.

x Fodor-féle vivóterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vivásra.

x Bob-hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.

Gyengeséget

még ha betegség után való szervi betegség is, könnyen le lehet győzni, valamint az egészséget és az erőt gyorsan s biztosan helyre lehet állítani SCOTT-féle Emulsió átal.

Kényes iny és gyomor

a mely nem bírja el a közönséges csukamájolajat, a

SCOTT féle Emulsiót

cszmenyi gyógyszerként fogadja. Ehhez még az az előny is járul, hogy három-zorta táplálébb, mint a közönséges csu am ijolaj.

Nyáron is legjobb eredménnyel adagolható.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér

Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsióvásár
lásnai a SCOTT
féle módszer véd
jegyét — a ha-
aszit — kérjük
árvélembe venni

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Darabváltás az Operaházban.** A mai napra kitűzött „Álarczsbál“ helyett a „Zsidónő“-t hirdette az Opera igazgatósága, a főszerepekben Vasquez-nével, Szilágyi-nével, Lunardival és Erdőssel. A közönség estére mégis a Zsidónő helyett is a Troubadour előadását kapta a főszerepekben Kaczér Margittal, Fodorné Arankával és az egész előadás alatt köhögő Lunardival. Végül még Szikra Táncegyvelege került előadásra.

(*) **A Benzur-kép sikere.** Benzur Gyulának a városligeti Mücsarnokban kiállított millenáris festményét a két husvétii ünnep alatt haterzenél többen nézték meg. A kép elé ma letette a Könyves Kálmán műkiadó részvénytársaság is hatalmas babérkoszoruját, s számos testület jelentette be újabbán, hogy szintén koszorút fog letenni. Itt említtük meg, hogy a festményre az ajándékozó nevet feltüntető táblácskát nem a kiállítás vezetősege, hanem a vallás- és közoktatásügyi minisztérium helyeztette el, mint az arra illetékes hatóság.

(*) **Az Operaházban** holnap, szerdán „Lakmé“-t adják. Csütörtökön Rédey Szidi, a Szegedi Színház tagja szerepel vendégként, amikor is a „Bajazzók“ Neddájában lép fel. A dalmi után Mader Bezső „A piros cipő“ című balletje kerül színre. A Fra Diavolo szombati bemutató előadása iránt a közönség körében olyan érdeklődés nyilvánul, hogy a jegyek nagyobb része elővételben kelt el. A könnyű zenéjű vígjelmű előadásának immár utolsó próbái folynak teljes zenekarral és diszlezzéssel.

(*) **Náday Ferencz súlyos betegsége.** Riasztó hír járta be a fővárost a husvétii ünnepek alatt: Náday Ferencz, a Nemzeti Színház nagy művésze, súlyos beteg és állapota aggodalomra ad okot. A hetvenéves művészt már hosszabb idő óta fájdalmas vesebaj kínozza, de nagy akaraterével sokáig leküzdte a bajt és hőiesen tűrte fájdalmain. Náday még márczius 2-ikén a „Titok“-ban játszott a Nemzeti Színház közönsége előtt, két nappal később, márczius 4-ikén pedig a Várszínházban lépett fel „A szegény ifju története“-ben. Az előadás után, amikor a Várszínházból hazatért, már panaszkodott családjának, hogy rosszul érzi magát és nagyon elgyöngült. Azóta nem is hagyta el lakását. Aggódo családjára rögtön elhívatta hozzá háziorvosát, dr. Pohlt, aki konstataálta, hogy a nagy művész vesebaja aggasztó módon tört ki és ezért a legnagyobb mértékben nyugalmat ajánlott a betegnek. Azóta mind súlyosabbá vált a beteg állapota és szerdán ágyra esett. Minthogy kezelőorvosa, dr. Boytha és dr. Sass István színházi orvosok aggasztónak találták a művész állapotát, a család ma délelőtt a beteghez hívatta dr. Székács Bélát, a Rókus-kórház főorvosát, aki alaposan megvizsgálta a beteget. A konzultáció után az orvosok kiméletesen közölték az aggódo családdal, hogy a baj, sajnos, leküzdhetetlen és a katasztrófa minden pillanatban várható. A nagybeteg művész ma délelőtt már eszméletlenül feküdt ágyában és csak néha tért magához, de ilyenkor is ritkán erővel győzi le fájdalmaint és nem panaszodik környezetének. A nagybeteg körül állandóan ott tartózkodnak neje és gyermekei, akik önfeláldozó szeretettel ápolják a nagy művészt. Vámház-körcut 16. szám alatt levő lakásán egymást érik az aggodalmas kérdés-kérdések, a Nemzeti Színház telefontársasága is folyton szól. A közönség s a művészvilág körében általános, meleg részvét nyilvánul meg sorsa iránt.

(*) **A „Kivándorló“ jubileuma.** A Vigszínházban holnapután, csütörtökön adják huszonötödöször a „Kivándorló“-t. Herczegh Ferencz poétikus színművét. A nagysikerű újdonságot február 6-án adták először és így a változatos műsor mellett fe alig tíz hét alatt jutott el pályafutásának dicsőös állomásához. A jubilaris előadásban is Góth Sándor játszza a címszerepet, Kelemen mester pedig Hegedüs Gyula adja; Jesszi szerepében is annak kreálójá, M. Harmat Hedvig lép fel, aki Herczeg Ferencznek ezt a szeretetreméltó alakját eddig minden előadásban személyesítette. Holnap, szerdán, a „Vigyázz a nőre!“ című bohózat kerül ismétlésre a Vigszínházban.

(*) **A karszemélyzet jutalomjátéka.** A Királysínház karszemélyzetének e hó 24-én tartandó jutalomjátéka rendkívül érdekesnek ígérkezik, amennyiben a rendező bizottság a fővárosi színházak legelőkelőbb tagjainak egy részét, ugyszintén a Cabaretek starjait megkérte a közreműködésre. Így tehát a közönségnek a legkiválóbb művészek előadásában lesz alkalma gyönyörködhetni.

(*) **Fráter Loránd Hódmezővásárhelyen.** Fráter Lorándot húsvét másodnapján Hódmezővásárhely közönsége ünneplte ritka lelkesedéssel. Fráter koncertje, amely a páratlanul népszerű dalköltőnek és dalénekesnek ez évadban hetvenötödik dalostétele volt, a vásárhelyi díszes fogadóban folyt le s az óriási tetem a szorongásig megtelt hallgatósággal. A művész Székács szerzeményeit és saját dalait adta elő, amelyek közül többet hegedűn is maga kísért. A művészt másik közreműködője Fodoré Aranka, a m. kir. Operaház kitűnő énekesnője volt, aki sokszorosan megcsodált hangjával és zenei készségével a helyütt is méltó feltűnést keltett. A zongorakíséretet Dienzl Oszkár látta el, aki saját szerzeményű szólójával is hódított.

(*) **Girardi Bécsben.** A bécsiek kedvence színpésze, Girardi Sándor sokáig duzzogott. Nem kapott kedvére való szerepeket, a közönség sem igen lelkesedett alakításaiért az utóbbi időben, így hát az elkenyveztetett komikus Berlinhez pártolt át. A múlt szezonban ott játszott nagy sikerrel. De az egész egyénisége, művészete annyira össze van Bécsessel nőve, hogy mégis csak oda vágyik vissza s most — egy vendégszereplése alkalmával, amikor tüntetőleg ünnepelték — ki is jelentette, hogy a jövő szezonban talán visszatér. Állítólag már el is fogadta a Bürgertheater ajánlatát.

(*) **A Magyar Színház előadásai.** A Magyar Színházban a húsvéti ünnepek alatt négy előadás volt és mind a négy előadás kifüggesztették a Minden jegy elkeltét hirdető táblát. „A régi jó idők”, amely az idei évad egyik legnagyobb sikere, eddig minden előadásban teljesen megtöltötte a színház nézőterét húsvét első napján pedig már a déli órákban elkelt minden jegy. A darab a hét n. osztorfőkönyv, pénteken és vasárnap este van műsorra tűzve. Holnap szerdán és szombaton *Földes Imréné* a „Hivatások urak” című nagysikerű társadalmi színműve kerül színre.

(*) **Després Suzanne,** a nagy francia művésznő, holnap, szerdán, játszik először Bécsben, ahol ugyanabban a szerepben lép fel, amelyben nálunk kezdi vendégszereplését, tudniillik a „Tolvaj” hősnőjének, Marie-Louisenak magyaránny szerepében. A Víg-színházban a franciák hétfőn, a hó 19-én fogják játszani Bernstein Henri szenzációs drámáját. Másnap, kedden, Després Suzanne az „Elektra” című szerepét fogja játszani és ezzel alkalma nyílik a közönségnek, hogy klasszikus alakításban is láthassa Després Suzannét, aki a legmodernebb francia drámákban és a remekírók műveiben egyaránt tökéletes.

(*) **Az elvált asszony. — Tánccos huszárok.** A Király-színházban a heti műsorán az idei évad két legnagyobb sikerű operettje szerepel. Az egyik Fall és Leon gyönyörű zenéjű operettje, „Az elvált asszony”, amely szerdán, pénteken és szombaton kerül színre, minden alkalommal Pálmay Ilkával Gonda szerepében. Janat holnap, szerdán és szombaton Medgyesszay Vilma játssza, pénteken pedig Ötvös Gitta. Csütörtökön és vasárnap Szirmai Albert és Rajna Ferenc nagysikerű operettjét, a „Tánccos huszárok”-at adják. A vasárnapi előadás lesz a darabnak a harmadik jubileuma, a hetvenötödik előadása. Vasárnap délután ötös helyi előadás lesz, amely alkalommal Bakonyi és Kaesóh népszerű daljátéka, a „János vitéz” kerül színre.

(*) **Énektanári vizsgálatok Kolozsvárott.** Az országos középiskolai énektanári vizsgálatok az ideig Kolozsvárott tartanak. A vizsgálatokon *Farkas Ödön*, az országos vizsgálati bizottság elnöke, a kolozsvári konzervatórium igazgatója elnököl. A vizsgálatra jelentkezőket két csoportba osztották. Az első csoportba osztatott jelentkezők már április 6-án sikerrel levizsgáltak. A második csoportbeliek vizsgálata a hó végén lesz.

(*) **A tavaszi tárlat pályadíjai.** A Képzőművészeti Társulat tavaszi tárlatán odaítélendő pályadíjak dolgában a zsűri még a hét végén vagy a jövő hét elején hozza meg ítéletét. Odaítélésre kerül a négyszeres koronás Társulati-díj és négyszázötven koronás báró Harkányi Frigyes-féle díj.

(*) **Caruso aggodalma.** Caruso, a világhírű tenorista, felbontotta az összes amerikai szerződéseit s legközelebb már Európába utazik. Caruso ugyanis, valami torokbajból kifolyólag, attól fél, hogy hangját veszély fenyegeti s alapos kúrának veti magát alá.

(*) **A Természettudományi Társulat növény-tani szakosztálya szerdán, a hó 14-én esti 6 órakor az egyetemi növénytani intézet termében, (VIII., Múzeumkörút 4. szám) ülést tart. Tárgysorozat: 1. *Fuchsó M.*: Papilionatae pericarpiumának anatómiája, fejlődéstani és biológiai ismertetése. 2. *H. Gabuly F.*: A fenyő gyanta folyása (bemutatással). 3. *Rapács R.*: A hazai aszákvirágok változatossága. Előterjeszti *Moesz Gusz-***

táv. 4. *Scabá Zoltán*: Fejlődéstani megfigyelések a *Kuantia* fajokon. 5. Szakosztályi ügyek. (Ülés után összejövetel a „Vadászkürt”-ben.

(*) **A téli tárlat pályadíjai.** A Képzőművészeti Társulat igazgatósága már most tudomására adja a művészeknek, hogy 1909—1910. évi tárlaton, amely nacionális jellegű lesz és amelyen csak magyar művészek vehetnek részt, a következő díjak kerülnek kiosztásra: 1. Két nagy állami aranyérem, amelyre az összes kiállítási mű pályázik. Az egyik nagy érem helyett két kis érem is kiadható. 2. A kétezzer koronás *Ipolyi Arnold*-féle díj, amelyre egyházi szent, vagy nemzeti történelmi tárgyú kész olajképek, valamint hasonló tárgyú szoborművek pályázhatnak. 3. A haterkilencszázötvenegy koronás hatvan fillérből álló báró *Rudics József*-féle ösztöndíj, amelyet 1910-ben és 1911-ben négy egyenlő félévi részletben fizetnek ki a nyertesnek. Az ösztöndíjra legalább huszonnégy és legfeljebb harmincznégy éves művészek pályázhatnak. 4. Az ezereztíz koronás *Ráth György*-díj, amelyre ezuttal a szobrászok pályázhatnak. 5. A Lipótvárosi Kaszinó ezer koronás díja, amelyre az összes kiállítási mű pályázik. Az érmekre és díjakra vonatkozó részletes feltételek a Művészet legközelebbi számában fognak megjelenni.

(*) **Indián énekkar.** Port-Samson british-columbiai városban előadták Haendel Messias-át és az énekesek, úgy a kardajosok, mint a szólólisták egytől-egyet indióknak voltak. A kitűnő előadás becsületére vált a részben énekeseknek.

(*) **Az Országos Színészegyesület.** Az Országos Színészegyesület tanácsa legközelebbi ülését május hó 4-én, kedden délután 3 órakor tartja a színházpalotában. Erre a tanácsülésre a vidéki tanácsosok közül *Ternyei Lajost* és *Tompa Kálmánt* hívták be.

(*) **Vidéki színházak műsora.** Az Országos Színészegyesület tanácsának műsorbizottsága már elkészült a decemberi havi műsorkimutatással és azt a legutóbbi tanácsülésre is terjesztette. December havában Magyarországon a fővárost kivéve, összesen 32 színház működött. Ezek összesen 1132 előadást tartottak. Ebből 583 előadás jutott a külföldi daraboknak és 563 előadás az eredeti, magyar daraboknak. Ez volt az első hónap a műsorbizottság működése óta, melyben az idegen darabok előadásának száma felülmúlta az eredetiekét.

(*) **Az országos szimfóniai zenekar vasárnap, a hó 25-én tartja az idei utolsó hangversenyét, amelynek utolsó száma *Mozart* egyik legragyogóbb mesterműve, a *Jupiter-szimfónia* lesz. A est bevezetője *Goldmark* „Tavaszzal” megnyitója lesz, amelyre *Volkmann* Róbert Vénuszserenáda és azután *Dvorzak* Antal „Madgalamb” című szimfonikus balladája következik. Ez utóbbi két *Budapest* először kerül előadásra. A jegyek kelendősege ezuttal is fényes bizonyítékát szolgáltatja annak, hogy a közönség mily páratlan rokonszenvvel fogadta ezt az új intézményt, mely rövid fennállása óta máris teljesen bevált.**

(*) **Az Idő** című hetilap legújabb számába vezércikket Öreg politikusról, verset Niltől, tárcát Mikszáth Kálmántól találunk. Azonkívül igen érdekes irodalmi, politikai és aktuális cikkeket egészít ki a lap tartalmát. Az Idő politikai és irodalmi újság feléve 6 koronáért rendelhető meg Péterfy Gyula szerkesztő-tulajdonos címén: VI., Felsőerdősor 32.

Dr. HÖNIG IZSÓ

VILLANYGYÓGYÍTÓ ÉS RÖNTGEN-INTÉZETE

Elektromágneses gyó. yítás.

Budapest, IV., Károly-körút 24., I. em. Lift
Telefon 102-39.

Gyógytényezők:	Főbb javallatok:
Finson-féle lóvilámpa fürdő	Általános időgesseg (neurasthénia, hystéria).
szívhaj és veredényelmeszedés ellen.	Időgyeng-ségi állapotok.
Elektromágneses gyógyítás	Álmatlanság, Fejfájás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.	Hűdesek (Parazitsis).
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).	Időgyéjaldalmak, Időgyébák (Neuralgiák, ischiás).
Kék fenyővel való kezelés.	Gerincvelő-erredés (Tabes).
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).	Szívbetegségek.
Villamos fenyőfürdők.	Veredényelmeszedés.
Villamos massage (Vibratio).	Köszvény és csusz, reuma, izületi és osontbajok.
Ga van. Farad és Franklin árammal való kezelés.	Szérekedés, Daganatok, Anyagcserebajok (Elhízó cukorbeteg, verszegénység) Borbajok, Berivisz. eteg, Lupus.
Villamos vízfürdők.	Haj ullaás, kopaszág, Szörtelenítés (nőknél az arezon).
Szénsavas fürdők.	Aranyeres csomók.

— Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig. —
Kezelés egész napon át. Kívánatra prospektus.

FŐVÁROS.

(*) **A budapesti gázgyárak megváltása.** Az első kerületi fővárosi bizottsági tagok értekezletének megbízásából dr. *Ripka Ferenc* fővárosi bizottsági tag tegnap este előadást tartott a budai szabad-pogári körben a gázgyárak megváltásáról. Behatóan ismertette a légszuszgyáraknak házi kezelésben várható jövedelmességét, továbbá a francia csoport és az osztrák-magyar légszuszgyártás ajánlatának értékelését és előadásának befejeztével arra a konkluzióra jutott, hogy a kérdésnek egyedül helyes megoldása a gázgyáraknak házi kezelésbe való vétele. Az előadáshoz hozzászóltak *Forbáth* műegyetemi tanár és *Kajlinger* vízműigazgató, akik az előadónak pesszimisztikus számításaira tették meg észrevételeiket. A nagy tetszéssel fogadott előadást társasvacsera követte.

(*) **A Haller-utca rendezése.** A tanács elfogadta a Haller-utca rendezésére a mérnöki hivatal részéről bemutatott tervet. A rendezés, a költségvetés szerint, 670.000 koronába kerül. A terv az, hogy a Haller-utczának mind a két oldalát fákkal ültetik be, a régi kőolaj- és gázlámpások helyett pedig 80 egész éjjeli és 71 fél éjjeli Auerg-lámpást állítanak fel. Utasította a tanács a középítési ügyosztályt, hogy az utépitő munkálatok s az ehhez szükséges anyagok beszerzése iránt tartson szabályszerű nyilvános árlejtést.

(*) **A tanulóifjúság kirándulásai.** A fővárosi közgyűlésének utasítására a közlekedési ügyosztály a közlekedési vállalatok képviselőinek részvételével értekezletet tartott, hogy megállapítsák azokat a kedvezményeket amelyeket a fővárosi népközlő és középiskolai növendékeinek tanulmányi kirándulásakor nyújtanának. A *Városi Villamosvasút* bejelentette, hogy úgy a községi, mint az állami iskolák tanuló részére régóta ad külön kocsikat és pedig reggeltől délután 2—3 óráig terjedő használatra 10 koronáért. Erre a társaság ezután is hajlandó. A *Közúti Vaspályatársaság* formális kötelezettséget nem vállal, amennyire azonban forgalmi viszonyai megengedték, már eddig is adott mérsékelt díjért hétköznapi külön járatokat. A *Székesfővárosi Közlekedési Vállalat* 6 koronáért eddig is adott és továbbra is hajlandó külön kocsikat adni, ha azt nem a városnak valamely külső pontjára szóló utazásra kívánják. A *Dunagőzhajózási Társaság* kijelentette, hogy tíz jelentkező esetén 50 százalékos, sőt még ennél is nagyobb kedvezményt nyújt a v. n. vezetés mellett kiránduló növendékeknek. A közlekedési ügyosztály a bejelentések alapján azt javasolja a közgyűlésnek, hogy azokat egyelőre vegye tudomásul.

(*) **Olaj szállítása a makadám-utakra.** A tanács árlejtést hirdet a makadám-utak portalanításához szükséges olaj szállítására. Az írásbeli ajánlatokat április 30-ikáig lehet a közlekedési ügyosztályhoz benyújtani.

(*) **Pályázat alapítványi díjra.** A „Gróf Károly István szegény-alapítványa” című alapítványnál az idő szerint 688 korona 54 fillér áll rendelkezésre. Ezt négy egyenlő részben osztják ki budapesti illetőségű szegény árva gyermekek között. akik az I. vagy II. kerületben laknak. Pályázhatnak azonban olyan meglelt koru szegénysorsu gyerekek is, akiknek a szegénysége önhibájukon kívül állott be, s akik szintén az I. vagy II. kerületben laknak. A kérvényeket április 30-ikáig lehet benyújtani, a lakások szerint illetékes előjárásúgnál, esetleg előszóval is.

EGYESÜLETEK.

(—) **Kohl Medárd adománya.** A fővárosi társaság előkelő hölgyei mozgalmat indítottak egy jótékonyági egyesület létesítése érdekében. Az új egyesület a főváros VII. kerületének külső részében népkonyhát, foglalkoztató-műhelyt és télen melegedő szobát fog fenntartani. A nemes mozgalom élén ráczalmási Pajzs Gyuláné áll. Az alakítandó jótékonyági egyesületnek az első adományt Kohl Medárd püspök juttatta, aki Pajzs Gyulánéhoz 100 koronát küldött és megengedte, hogy az új jótékonyági egyesület a templomokban gyűjtést rendezhet. Az adományért az előkészítő-bizottság nevében ma mondott köszönetet Pajzs Gyuláné a nemes szívű püspöknek.

(—) **A Lipótvárosi Függetlenségi és 48-as Kör III. évi rendes és tisztújító közgyűlését** április hó 18-án, vasárnap délelőtt fél tizenkét órakor fogja a közhelyiség nagytermében (V., Hold-utca 15. sz.) megtartani. Tárgyak: 1. Elnöki megnyitó. 2. Tájékoztató jelentés. 3. Számvizsgáló-bizottság jelentése. 4. Felmentvény feletti határozathozatal. 5. Elnökség, igazgatóság, tisztikar, választmány és számvizsgáló-bizottság megválasztása. 6. Jövő évi költségvetés megállapítása. 7. Esetleges indítványok.

(—) A Magyarországi Artista Egyesület most tartotta meg XIII. évi rendes közgyűlését Gerő József elnöke alatt, több száza menő artista részvételével. A dr. Völgyes Andor ügyvezető-titkár által előterjesztett terjedelmes és tartalmas évi jelentés meghallgatása után a közgyűlés jóváhagyta a mérleget, amely immár több mint 42.000 korona egyesületi vagyont mutat ki és megadta a régi vezetőségnek a fölmentvényt. Az ezután megajtott tisztújításból a következő új vezetőség került ki győztesen:

Elnök Rott Sándor, alelnökök Gerő József és Wildmann Sándor, ügyvezető-titkár dr. Völgyes Andor, pénztáros Werner Manó, ellenőr Raab Sándor, gazda Jaulus Mór, zászlóbiztos Sándorffy, számvizsgálók Mart Lázár, Pápai Antal és Tamásy József. Hozzájárult a közgyűlés a betérjesztett alapszabálymódosításhoz, amelyekbe felvételi és fegyelmi bizottságot is felvettek és kimondták, hogy csakis feddhetlen, erkölcsi és művészi tekintetben kifogástalan, hivatásos artisták lehetnek az egyesület tagjai. Referált az ügyvezető-titkár a külföldi nagy artista-egyesületekkel folytatott tárgyalásokról, amelynek eredményeképpen már az egyesület is tagja lesz ennek a nagy artista világszövetségnek. Több fontos ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

(—) A Magyar Ujságkiadók Országos Szövetsége e hó 18-án, vasárnap délelőtt 11 órakor rendes választmányi ülést tart az Otthon Kör földszinti helyiségében. Az ülés napirendjé a következő: 1. Folyó ügyek. 2. Intézkedés a tagdíjhátralékok ügyében. 3. A tisztújító közgyűlés napjának megállapítása. 4. Tagfelvétel.

SPORT.

Alagi versenyek.

— Harmadik nap. —

A mai nappal véget ér a második alagi tavaszi meeting, de még az utolsó nap nagy nevezéseket adtak le a résztulajdonosaink az egyes futamokra, ha nem is éppen a legelőrangú anyagot. A két jobban díjazott verseny az *Igazgatósági akadályverseny* és a *Hadseregi akadályverseny*. Az előbbiben elég jó képességű steeplerek találkoznak egymással, melyek közül nekünk az Alagi nagy akadályverseny másodikja: *Pandora* tetszik legjobban és ha indul, mehezen lesz megverhető. Hozzá legközelebb *Pilis* és *Joseph*-et várjuk. A Hadseregi akadályversenyben pedig, melyben még tizennégy steeplernak van indulási joga, *Louis d'or* bírja bizalmunkat, míg mellette *Pallos* és *Merveldt* őrnagy lovai vehetők számításba. Érdekes lesz még a *Gátverseny* handikap is, melyben mi Armand pártjára állunk, a helyekért pedig Petronella és Ifjasszony közt várunk küzdelmet.

Jelöltjeink:

- I. Himpellér — Rontó Pál.
- II. Lóbor — Magas — Bouquet.
- III. Pandora — Pilis.
- IV. Louis d'or — Pallos.
- V. Armand — Petronella.
- VI. Mozi — Soltykoff.

Budapesti ügétő versenyek.

— Első nap. —

Az első napi ügétőversenyre szépségű közönség rándult ki az Erzsébet királyné-uti pályára és nagy érdeklődéssel nézte az elég jól sikerült programot. A *Szent Gellért-díjat* a favorit *Fellow Dillon* nyerte meg négyes mezőnyben, míg a másik érdekesebb futam a *Duna-díj* Erna szakmánya lett. Meglepetésekben sem volt hiány, amennyiben a *Megnyitó versenyben* több mint tizenötösörös, a *Tavaszi-díjban* pedig tízonnégyszeres pénzt fizettek.

Részletes eredmény a következő:

I. Megnyitó verseny. Díj 1700 korona. Táv. 2100 méter. 1. Kieser K. Pogány (Novák). 2. Strasser Gy. Lekpe. 3. Hauser L. Waincott jr. Nem helyezve: Peilstein, Dongó M., Ella, Perrier, Florian, Sir Potential. Tot.: 10:155, 20:81, 58, 58.

II. Duna-díj. 3100 korona. Táv. 2000 méter. 1. Körmendi ménes Erna (Ryerson). 2. Hauser L. Brigadier. 3. Brunner J. és társa Hertha. Nem helyezve: Willy. Tot.: 10:31, 20:23, 22.

III. Budai díj. 2000 korona. Táv. 2500 méter. 1. Brunner J. és társa Junta (Armstrong). 2. Brown J. Darabant. 3. Hauser L. Cypress. Nem helyezve: Bankó, Fanny. Tot.: 10:24, 20:31, 40.

IV. Szent Gellért-díj. 5000 korona. Táv. 2100 méter. 1. Hauser L. Fellow Dillon (Tappan). 2. Körmendi ménes Grille. 3. Vencsellői ménes Gayton L. Nem helyezve: Trilby. Tot.: 10:19, 20:27, 49.

V. Tavasz díj. 2500 korona. Táv. 2500 méter. 1. Adutt H. Gyimes (Brown). 2. Winans W. Hugó. 3. Sharovai ménes Ferenó. Nem helyezve: Demission, Daisy, Imperator. Tot.: 10:141, 20:121, 58.

VI. Bánhalmai díj. 2000 korona. Táv. 1700 méter. Kohner W. Sei schnell (Switzer). 2. Vencsellői ménes Pumi. 3. Hauser L. Faust. Nem helyezve: Fatime, Fatma, Czimbora, Geisha. Tot.: 10:18, 20:23, 23, 22.

VII. Négyesfogató urkoesis-verseny. Díj 7000 korona. Táv. 8500 méter. 1. Homoki ménes Attila—Betyár—Fényes—Wienerwalder (Kohner). 2. Hg. Ypsilanti T.-fogató. 3. Homoki ménes-fogató. Tot.: 10:16.

() A Nemzeti Vivó Club országos vivóversenye. A Nemzeti Vivó Club 1909 május hó 7-én, (pénteken), 8-án (szombaton) és 9-én (vasárnap) Budapesten országos vivóversenyt rendez, a M. A. Sz. szabályai szerint és jóváhagyása mellett. A versenyen csupán magyar honos gentleman amatőrök vehetnek részt. A honvédség, cs. és kir. hadsereg és haditengerészet tisztjei és hadapródjai, ha vivómesteri oklevelük nincs, a versenyen feltétlenül résztvehetnek. Az eddig megtartott bajnoki és nemzetközi kardversenyek győztesei, valamint ezen versenyek II. és III. helyezettei a versenyen részt nem vehetnek; törben a kizárás csak a versenyek győzteseiére terjed ki. Nevezési díj minden fegyvernemben, mindenki fegyverre 10 korona. Két versenyre együtt 15 korona. Első nevezési zárlat 1909 április 30 (péntek) esti 8 óra. Második nevezési zárlat 1909 május hó 5. (szerda) esti 8 óra. Aki az első nevezési zárlatot elmulasztotta, az fegyvernemként 5 korona pótnévezési díjat tartozik fizetni. A nevezések a Nemzeti Vivó Club titkára címére (dr. Steger Hugó György, IV., Koronaherceg-utca 3., II. em., Nemzeti Vivó Club) küldendők és azok elfogadása följött a Nemzeti Vivó Club választmánya határoz. Nevezések indokolás nélkül visszautasíthatók. A nevezésnek tartalmaznia kell a versenyző nevét, lakását, foglalkozását, az egylete, illetve mestere nevét és a tétet. Nem szabályszerű, vagy ténélküli nevezések érvénytelenek.

Nyilttér.

Erovatban közlöttékert nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN jogi szemináriuma

Budapest, IV., Magyar-utca 3.

Kiváló sikerrel s alaposan készít elő az alapvizsgáktól az ügyvédi vizsgáig bármely jogi vizsgára.

— Nem tevesztendő össze hasonló intézetekkel. —

ALAPITATOTT 1842. ALAPITATOTT 1842.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító társaság.

Tiszta és kölcsönösség elven alapszik. Résztvevőnek nincsenek. Elfogad biztosításokat az ember életére különböző módzatok szerint. Legliberálisabb feltételek.

Oszvagon: 1908. december 31. — — — 2.792.948.021.40 Frcs.
Díjbevételel 1908. december 31. — — — 305.671.773.70 Frcs.
A biztosítottak között 1909 ben felosztásra kerülő nyeresémények — — — 57.472.965.70 Frcs.

Vezérképviselőseg Magyarország és a kelet részere:

Budapest, VI., Andrássy-ut 20. szám.

ROHITSCHI Javítja az étvágyat,
elősegíti az emésztést,
Tempel-viz szabályozza az anyagcsereét.
Nagybani raktár: **HOFFMANN J.** Budapest, V. ker.,
Báthory-utca 3. szám.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Athelyezés. Az igazságügyminiszter Báthor Gábor kunszentmártoni kir. közjegyzőt Budapest székesfőváros II. kerületébe helyezte át.

§ A bíróság köréből. A király dr. *Ocsovszky Géza* nagybícsesei, *Malirsch Károly* zsabályai, *Virágh József* százkabanyai, *Schweester Ferencz* dévai járásbírósi, dr. *Hoszlitz Gyula* és dr. *Fertsek Gyula* budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéki albirákat, dr. *Váry Albert* budapesti alügyészt, *Flórián Gerő* selmezbányai, *Reidner Agoston* galgóczi, *Münster Ferencz* budapesti I—III. kerületi, *Koós György* nagysonkúti járásbírósi, *Brenner Mihály* mátfaromszigeti törvényszéki, *Füzesséry György* nagykarólyi járásbírósi albirákat, dr. *Kármán Elemér* nagyvárad alügyészt, *Benkó Ödön* hosszafalui, *Moldoványi László* pécskai, *Kovács Gyula* módosi járásbírósi albirákat, dr. *Táby Mihály* debreczeni alügyészt, *Dérlaki János* nyitrai, dr. *Havasy Béla* szombathelyi, *Menesdorfer Bertalan* sztrópkói, dr. *Szitár Ferencz* budapesti VII. kerületi, dr. *Diószeghy Győző* borosjenői járásbírósi albirákat, dr. *Székely Aladár* budapesti alügyészt, *Polgár Mihály* kiskunfélegyházi, *Kelemen László* sásdi, *Faddy János* tamási, *Ebenspanger Gyula* németújvári járásbírósi albirákat, végül dr. *Vernes István* brassói, dr. *Deeszy Gyula* debreczeni és dr. *Kiss János* nyiregyházi alügyészeket jelenlegi székhelyükön járásbírákká, törvényszéki bírákká, illetve ügyészekké kinevezte. A király *Jancsó Gyula* rahói járásbíró, dr. *Kis János* nagybecskereki törvényszéki bírót, *Krasznay Sándor* szilágysomlyói és *Nagy Kálmán* vajdahunyadi járásbírákat, *Polborny László* telekönnyi betétszerkesztő bírót, *Magyarossy Géza* monori, *Osató Zsigmond* budapesti VIII—X. kerületi, *Dósa Hímér* nagyikkindai, dr. *Madár Imre* ócsai, *Somogyi Dezső* gyöngyösi, *Russel János* vágsellyei, *Puschmann Ödön* pozsonyi, *Vass Zsigmond*, mocsi, *Csorba Kázmér* karcagi és *Laczy József* kecskeméti járásbírákat, *Fleischer Kornél* és *Eder Kálmán* budapesti büntetőtörvényszéki bírákat, *Polgár Béla* máriaradnai, *Liptai Endre* tiszaújvárosi és *Papp János* sepsiszentgyörgyi járásbírákat, *Szabó László* kecskeméti törvényszéki bírót, dr. *Ikos Gyula* püspökkladányi járásbíró, *László Sándor* sátoraljaúj helyi és dr. *Mezey László* budapesti törvényszéki bírákat, *Géczy Imre* puji járásbíró, végül *Taricsky Jenő* törvényszéki bírót a VII. fizetési osztályba sorozott járásbírákká, törvényszéki bírákká, illetve telekönnyi betétszerkesztő bíróvá kinevezte.

§ Az ügyvédi kamarák köréből. Az aradi ügyvédi kamara dr. *Martini Agost* ügyvédet, *Szászváros* székhelyvel, az ügyvédek lajstromába felvette; a győri ügyvédi kamara dr. *Aranyossy László* komáromi lakos, ügyvédet az ügyvédek lajstromába, *Komárom* székhelyvel felvette; a máramaroszi ügyvédi kamara dr. *Blum János* ügyvédet, *Huszt* székhelyvel; továbbá *Niederman Jenő* ügyvédet, *Beregszász* székhelyvel, az ügyvédek lajstromába felvette; *Lehoczky Tivadar* munkácsi ügyvédet pedig önkéntes lemondása folytán, az ügyvédek lajstromából törölte.

§ Megrágalmazott vizsgálóbíró. Ismeretes az a bűnper, amelynek főszereplője *Ormai József* MAV. hivatalnok volt, aki manipulációival több ezer korona erejéig megkorsította a MAV-ot s akit a törvényszék csalás és közokiratamisítás bűntettei miatt három évi fegyházra ítelt. Az elsőbírósági ítélet után *Ormai József* feljelentést tett az ügyében eljáró vizsgálóbíró ellen, megvádolva őt azzal, hogy ellene a vizsgálóttondenenciózusan vezetett, bűnügyében egy fontos, alibit igazoló okiratot szándékosan visszatartott és egy tanút pénzbeli jutalomért felbérlet ellene, hogy terhére valjon. A megindított nyomozat során megállapítást nyert, hogy a vizsgálóbíró tévedésből egy iratot csakugyan benn felejtett a fiókjában, de ezt nyomban csatolták a bűnügy irataihoz, úgy, hogy már a kir. tábla az utólag csatolt iratot is figyelembe vehette ítélethozatalánál. A kir. tábla azonban nem tulajdonított fontosságot ennek az iratnak és helybenhagyta a törvényszék három évre szóló ítéletét. A hamis tanúszerzésre vonatkozólag a nyomozás megállapította, hogy a fogházban *Várad* nevű fogolytársának maga *Ormai* dícsékedt el, hogy hogyan csalta ő meg a MAV-ot. Ez a *Várad* nevű fogoly azután önként jelentkezett kihallgatásra a vizsgálóbírónál és jegyzőkönyvbe mondta azt, amit *Ormai* hallott. A MAV. igazgatósága ennek a terhelő tanúnak, amikor kiszabadult a fogházból, 50 korona pénzbeli jutalmat adott. A nyomozás befejezése után *Ormai József* kérte a vizsgálóbíró ellen a vizsgálót elrendelését, de ezt a kérelmet két fórumon is elutasították. *Ormai József* a másodfokú, vádtanácsi megszüntető határozat ellen a kir. táblához felebbezhet s ha ez is helybenhagyja az elutasító határozatot, akkor a kir. ügyészség az alapfokú vádaskodó fegyen-czet hamis vádaskodásért fogja perbe.

§ Megtagadott szabadlábra helyezés. A Gelléri *Szabó János* végrendeletének meghamisításával vádolt *Battik Sándor* földbirtokos néhány nappal ezelőtt szabadlábra helyezését kérte. Kérelmét azzal indokolta, hogy galábocsi birtoka a hitelcélok kezére kerül, ha ő

Angol készpénzrendszerü

országosan ismert elsőrangú urf szabó-termék szállít mérték szerint, kifogástalan keliméből, többszöri próbával, prima munka.

Atmeneti kabátot) 35 frtért
angol keliméből)
Felöltöt 30 "
Smoking-öltönyt) 35 "
selyem béleléssel)
Prima utcai öltönyt) 30 "

IV., BELVAROS,
Magyar-u. 3.
I. emelet,
Kossuth L.-u. mellett,
Telefon 110-06

fogva marad, mert a birtok ellen árverés van kitűzve és így anyagi romlásának elkerülése céljából feltétlenül szükséges az ő személyes közbenjárása. A vizsgálóbíró ezt a kérelmet elutasította, mire Battik Sándor az elutasító végzés ellen felfolyamodott a vádtanács-hoz, a vádtanács azonban helybenhagyta a vizsgálóbíró elutasító határozatát.

KÖZGAZDASÁG.

A Magyar Vasuti jog foglalata.

— Dr. Barthos Andor könyve. —

Budapest, április 13.

Valamikor régen a delizsánokok és kikurgatók előfogatok idejében, ismeretlen fogalom volt a vasut. A modern technika azonban Stephenson találmányát tökéletesítette. A manapság a közlekedés szárazföldi eszköze legnagyobb részben a vasut. Amerre csak a vasut végtelenségbe nyúló simpárijai elérnek, nyomukban kultúra támad, megveti lábát az ipar, virágozik a kereskedelem, szóval gazdasági élet ver gyökeret, amely az államokat fentartja. Felesleges magyarázni, hogy a vasut építésére és annak működésére, nevezetesen a vasuti személy és áru fuvarozására, a díjszabásokra, a vasuton a személy és forgalom biztonságának megővésére, a menetrendekre, az alkalmazottak viszonyaira, a közigazgatásnak a vasutal szemben fenálló kötelességeire nézve jogszabályok szükségesek.

Ezeket a vasutra vonatkozó jogszabályokat Kossuth Ferenc és Sztéryny József gyűjtötték össze és adták ki abból az alkalomból, hogy az alsóbbrendű vasutakra vonatkozó törvényjavaslat tervezetét elkészítették. „A Közlekedési Szakkönyvtár” sorozatában pedig mint ezeknek a jogszabályoknak rendszeres feldolgozása, most hagyta el a sajtót szigethi dr. Barthos Andor kereskedelemügyi miniszteri osztálytanácsos tollából a „Magyar vasuti jog foglalata” című kiváló szakmunka.

Tízennégy év óta tanára Barthos a Vasuti jognak a vasuti tisztképző tanfolyamon, mint Mándy Lajos utóda s ez idő alatt végzett mélyreható tanulmányozása alapján őt a vasuti jog elsőrangú szaktekintélyének tartják, méltán sorozva őt, Gleim Egger és Raell külföldi vasuti jogírók mellé.

Sem időt, sem fáradságot nem kímélve, lankadatlan buzgalommal kutatott az idevágó törvények, miniszteri rendeletek és nemzetközi szerződések tömkelegében, éles elmével válogatta ki az országos és minisztertanácsai határozatok, elvi jelentőségű bírói és közigazgatási döntvények kusza rengetegéből a szükséges és vonatkozó jogszabályokat — mindenütt az eredeti jogforrásokra való hivatkozással — szakavatottságának élénk bizonyosságával pedig oly egyszerű és könnyen áttekinthető rendszerbe foglalta a vasuti jog szerkesztő anyagát, annak majdnem szétfolyó alkatrészeit, amelyeket sajnos, sem a Tudományegyetemen, sem a kir. József Műegyetemen nem adnak elő, hogy a mű megjelenése úgy a jogászvilágban, mint a vasuti szakkörökben mindennapi használatra való alkalmas voltánál fogva régen érzett hiányt fog pótolni. Ezenfelül még a könyv hosszu időn át kiapadhatatlan kuforrásául fog szolgálni a hazai vasuti jog irodalmának, még pedig azért, mert a szerző nem szorítkozott csupán a vasuti jog forrásainak egyszerű felsorolására, hanem mindenütt utalt teteles jogunknak a Kossuth-féle tervezet és a külföldi jogszabályok közötti különbségeire, a nélkül, hogy a jogforrások szövegéből a lényegest feláldozta volna.

A most megjelent mű tartalma a következő:

A vasut és a vasuti jog fogalmának meghatározása után a munka ismerteti a vasuti jog forrásait, különösen kiemeli a vasuti jog forrásai közül a szokásjog jelentőségét és helyesen, mert hogy csak a fuvarozási jogot említsük, elvitázhatatlan, hogy az üzletszabályzatokat tényleg a vasutak maguk alkották meg, mire őket az vezette, hogy a fuvarozási szerződés feltételeit előre stipulálták s később az államok emelték ezeket a feltételeket az állami üzletszabályzatokban állami jogszabályokká. Szerző helyesen választotta rendszerül a természetes életfolyamatot, vagyis azt, hogy a vasut keletkezik, létesül és működik. A főelosztást tehát a tervezés, az építés és az üzlet adja. A magánvasutak tervezésével és a tervezés jogát adó előmunkálati engedéllyel behatóan foglalkozik, különösen a hatáskörök szempontjából. Majd a közigazgatási bejárás

feladatait és az engedélyezési eljárást ismerteti s áttér az engedély jogi jelentőségének kifejtésére. A vasutépítésre vonatkozó jogszabályok ismertetése előtt foglalkozik a pénzbeszerzéssel, azonban szigorúan jogi tekintetektől nem megy túl a kereten. Az építést előkészítő cselekvések ismertetése közben szól az építési engedélyről, egy külön részt szentelve a vasutépítés céljára szükséges területek megszerzésének.

Az építési rendszert foglalata alatt előadja, hogy a vasut építés által megzavart viszonyokból a vasutállalatot minő kötelezettségek terhelik s az ellentétes érdekek kiegyenlítésére minő jogszabályok állanak fenn s minő szerepe jut a közigazgatásnak.

Ezután a vasutüzletet és az ozzal szemben emelt állami igényeket, a vasutnak és a postának egymáshoz való viszonyát tárgyalja. Forgalmi rend elnevezése alatt azokat a szabályokat tárgyalja, melyek a vasuti üzletet a belső veszélyek ellen vannak hivatva megvédeni. Egészségügyi rendszert fejezte alatt érinti a vasuti szállítással kapcsolatos egészségügyi rendelkezéseket és intézkedéseket. Majd a vasutak díjszabási jogának tömör ismertetése után a vasutszállítási adóról és egyéb kedvezményekről szól. Végül a vasutüzlet felett gyakorolt felügyeletet tárgyalja, kiterjeszkedvén az Ausztriával közös vasutak felügyeletére is, részletesen foglalkozván a vasuti és hajózási főfelügyelőség hatáskörével.

Külföldön minden újabb vasuti szakmunka megjelenése eseményszámba megy, mi pedig kétszeres örömmel üdvözöljük Barthos Andor művének megjelenését, mert nemcsak hogy uttörő munkát végzett vele, hanem a vasuti jogot ezáltal a szó teljes értelmében közkincsé tette.

Dr. Hódy Lajos.

A zágrábi gőzmalom milliós vesztesége. Már több ízben foglalkoztunk a zágrábi gőzmalom részvénytársaság ügyével, s beszámoltunk arról a válságról is, amelybe a társaság, az egyes társasági tisztviselők visszaélései, az igazgatóság tudta és beleegezése nélkül történt szerencsétlen kimeneteli spekulációi folytán jutott. A gőzmalom részvénytársaság tegnap tartotta rendes évi közgyűlését. A közgyűlésen beterveztették az évi mérleget, amely 1.750.000 korona veszteséget tüntet fel. Hogy milyen hatása volt e rendkívüli veszteség bejelentésének, az kitűnik abból, hogy a 200 koronás n. é. részvények rövideken 33 korona 50 fillérre süllyedtek, ami részvényenkint 166 korona 50 fillér veszteséget jelent. A közgyűlés határozatilag kimondotta, hogy a részvénytöket 1.500.000 koronáról 3.500.000 koronára fölemelik. Ezekből a homályos és zavaros tényköriülményekből valószínűnek látszik, hogy ennek az 1862 óta fennálló gőzmalomnak a válságát nem kizárólag egyes tisztviselők spekulációs visszaélései idézték elő, hanem hogy itten mélyebb bajoknak rugóit kell keresni. A társaság 47 év óta nem hozta nyilvánosságra mérlegét és üzleti jelentéseit s így csak annyi állapítható meg, hogy 1862-ben 750.000 korona alaptökével létesült a malom és hogy az alaptöket 1902-ben 1.000.000 koronára és végül 1907-ben 1.500.000 koronára emelték fel. Ez az utolsó tökécmelés valószínűleg azért történt, hogy az 1906-ban leégett malomépületet újra felépíthessék. A szakkörök kizárták hiszik azt, hogy ezt az 1.750.000 koronás veszteséget, mely nemcsak az alaptöket teljesen felemészítette, hanem az még annak 17 százalékával is felülmulta, csak egyes személyek bűnös manipulációi vagy spekulációi okozták volna és ez a szédületes összeg, most egyszerre, mint egy óvnek vesztesége jelentkezett volna. Sokkal valószínűbb, hogy az a sok nehézség és a rossz konjunktúra, amely az egész malomiparra már régóta nehezedik, sújtotta ezt a vállalatot rendkívüli mértékben.

Hausse az amerikai tőzsdén. A tengerentuli piacokról újabb nagyarányú áremelkedést jelentenek. Vasárnap — mint Chicagóból táviratoznak — a májusi buza $\frac{1}{2}$, a júliusi $\frac{3}{4}$, a szeptemberi $\frac{3}{4}$, a decemberi $\frac{1}{2}$ centtel emelkedett. Szan-Franciskóban 5 centtel dargult a decemberi buza ára. A newyorki hivatalos tőzsdén $\frac{2}{4}$ centtel, az ottótdzsdén pedig tovább $\frac{2}{4}$ centtel drágult az árfolyam. Tegnapi ismét 3 centig terjedő árdragulásról érkezett hír. Ezek az amerikai jelentések természetesen nálunk is izgatottságot idéztek elő. Így ma reggel már az üzlet megnyitása előtt ide-

gesen tárgyalták ezeket az eseményeket s ennek hatása alatt nagyobb áremelkedést vártak. Azonban ez nem következett be, mert az első árfolyam mindössze 22 fillérrel volt drágább a legutolsó záróárfolyamnál. Hogy az amerikai piac e hausse-mozgalma a mi piacunkra csak kevésbé volt hatással, annak oka az, hogy annak idején, mikor nálunk voltak nagyobb szabású áremelkedések, a tengerentuli piac irányzata nyugodt volt. Másfelől pedig a vetések állásáról is jó hírek vannak, csupán Felsőmagyarországból érkeznek némi panaszok. Így tehát az amerikai hausse nélkül nálunk ma valószínűleg az üzlet irányzata lanyha lett volna.

Új magyar papír a bécsi tőzsdén. A Wiener Bankverein — hír szerint — azzal a tervvel foglalkozik, hogy a „Klotild” első magyar vegyipar részvénytársaság részvényeit bevezeti a bécsi tőzsdén. A társaságot 1899-ben alapították s jelenlegi alaptőkéje ötmillió korona. 1906-ban 234.870, 1907-ben 277.565 korona tiszta nyereséget mutatott ki, amelyből 1906-ban 6 százalék, 1907-ben pedig 8 százalék osztalékot fizetett. A társaság gyártelepei Nagybooskón, Szabadkán és Brassóban vannak.

Az osztályorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereseményeket sorsolták ki:

15.000 koronát nyert: 33325.
10.000 koronát nyertek: 45244 116522.
5000 koronát nyertek: 104178 110234 119807.
2000 koronát nyertek: 2286 4796 5923 6651
10794 13110 16521 16967 17688 23299 29045 31359
35645 48364 46720 50096 55540 57040 57608 64023
86228 94085 105100 110051 114485 121712 121858.
1000 koronát nyertek: 429 5646 8500 10241
11929 14116 14927 17017 18193 22825 25924 30299
30510 32937 36326 36346 39283 40648 40767 40904
45780 47951 50281 53651 55241 55923 58397 61484
61860 64059 65658 67787 68978 69450 71437 80172
83153 83565 83809 91036 95255 105924 106651
107840 109852 110860 111204 111770 111973
112194 114943 116608 118743.

500 koronát nyertek: 519 1529 2409 4471 5620
6614 10679 10720 11989 12792 13705 22965 28441
29048 30883 32645 33629 34526 34770 38303 39208
45800 49698 51426 56856 57050 57345 57871 59601
64801 65074 66120 69433 72336 73306 74301 75710
79056 80529 81587 82356 87834 88440 89487 89571
91448 100299 100853 103333 107089 107434 110380
11354 118656 119707 121743 123696 123844
124647. — A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

A mai húzás 15.000 koronás főnyereseményét 33325 számú sorsjegyre utolcsnyolozad részben Gaedicke bankház, Budapest, Kossuth Lajos-u. 11., szerencsés vetői nyerték.

A román kereskedelmi szerződés. A Romániával kötendő szerződés már készen van, csak írásba kell még foglalni a megállapodásokat. Csupán egyetlen egy pontra nézve nincs még megegyezés, de politikai körökben igen valószínűnek tartják, hogy sikerülni fog a fenforzó ellentéteket kiegyenlíteni. Új szerződést tulajdonképpen nem kötünk ezuttal, hanem meghosszabbítjuk a régit; az új megállapodásokat egy pótkonvenzióba fogják foglalni. Állategészségügyi egyezményt nem kötnek a kormányok, hanem jegyzékváltás formájában fogják a megállapodásokat egymással tudatni. Ami a szerződés tartalmát illeti: élő állatot nem lehet majd Romániából behozni, ellenben levágott marha, sertés és juh behozható, de csak bizonyos mennyiségig. Ma még nem hozhatjuk nyilvánosságra, hogy mekkora lesz ez a kontingens, de valószínű, hogy nem lesz nagyobb az eddig Szerbiából importált mennyiségnél, azaz Romániából körülbelül harmincezer darab marha és hetvenezer darab sertés husát lehet majd évenként behozni. Az új szerződés 1917-ben fog lejárni, ugyanakkor, amikor többi kereskedelmi szerződéseink. A szerződésre vonatkozó jegyzőkönyvet Schönburg-Hartenstein János herceg, osztrák-magyar követ, továbbá Sztéryny József kereskedelemügyi államtitkár és Riedl osztálytanácsos fogják aláírni, akik ekből legközelebb Bukarestbe utaznak.

Ingeny gyümölcsfák a tapolezai gazdáknak. A múlt év folyamán Tapolezán nagy tűz pusztított, mely alkalommal a kisbirtokos gazdaközönségnek nemcsak lakóházai lettek a lángok martaléka, de a tűz igen szép gyümölcsfáikat is elpusztította. A Tapolezavidéki Gazdakör felterjesztésére Darányi földművelésügyi miniszter a károsult kisgazdáknak ötszáz darab különféle nemesített, magastörzű gyümölcsfát adományozott, csupán a csekély szállítási díj megtérítése ellenében. A gyümölcsfák most érkeztek meg a Tapolezavidéki Gazdakörhöz, ahol már ki is osztották a károsult kisgazdáknak.

A MÁV. kocsiparkja. A magyar államvasutas személy- és teherforgalmának megnövekedése a kocsipark kibővítését tette szükségessé. Az 1907. évi XXIX. t.-cz., amely Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszternek rendelkezésére bocsátotta az államvasuti új beruházások költségeit s ugyanezen a czimen az 1908. május havában törvényerőre emelkedett javaslat pedig 215,336.000 koronát szánt az államvasutak hálózatán szükséges építkezési beruházások és a beszerzendő forgalmi eszközök költségeire s ezt a költséget három évre: 1908., 1909. és 1910. évre osztotta fel, amely idő alatt az államvasut kocsiparkját a megnövekedett forgalom igényeinek megfelelő módon ki fogják egészíteni. Öt vaggongvár kapott megbízást személy-, kalauz- és teherkocsik építésére s a megrendelt kocsikat 1910-ig szállítani kell. Az államvasutnak 720 személy-, 285 kalauz- és 2000 darab teherkocsira van szüksége s ezeknek a járműveknek szállítást a hazai vaggongvárak vállalták el. A munka a gyárakban mindenütt serényen folyik. Az 1909-ben szükséges kocsik szállítása idejében fog megtörténni. A kereskedelmi minisztérium gondosan ügyelt arra, hogy a kocsik építésénél kizárólag Magyarországon termelt anyagot használjanak s csupán azt szerezzék be külföldről, amit Magyarországon eddig nem tudnak előállítani. Az összes anyag magyar származású, kivéve a linoleum, a melyet a vaggongvárak külföldről voltak kénytelenek beszerezni. A kocsik szállításának befejeztével az államvasutak személykocsijainak száma 7192, a kalauzkocsiké 1909-ben 2881, a teherkocsiké 75.253 darabra emelkedik. A személykocsik beszerzésére 25,900.000 korona, a kalauzkocsik beszerzésére 4,100.000 s a teherkocsi állomány szaporítására 11,780.000 korona kell.

Szőlőkárók. Ménesről esomoru hírek érkeznek a szőlők állapotáról. Amint onnan jelentik, a ménes-magyarádi borvidéken a szőlőveszteség és a rügyek általában rosszul teleltek. A baj tulajdonképpen már a múlt őszszel kezdődött, mert a vészszök nagy része nem érett be s az ilyen vészszök a télen elfagytak, sőt már a novemberi fagy is sok kárt tett. Ennek következtében ez évben csak gyöngye, közepes termésre lehet kilátás.

A szeszdóhitelek biztosítása. A szeszdóról szóló 1908. évi XXVIII. t.-cz. függőben levő határozmányainak életbelépése esetére a szeszdó- és szeszdópótlék-hitel élvezetében levők a pénzügyminisztérium 1908. évi 89.427. számú körrendelete értelmében figyelemztetve voltak arra, hogy a hitel engedélyezése iránt újból folyamodni tartoznak. A pénzügyminisztérium ezen intézkedését kiegészítőleg most utasítja a m. kir. pénzügyigazgatóságokat, hogy a hitelek biztosítására nézve tegye meg a szükséges intézkedéseket. E czélból ismertette velük az 1908. évi XXVIII. t.-cz. szerint kiállítandó biztosítási okiratok mintáit, felhívja az igazgatóságokat, hogy az 1899. évi XX. és XXIV. törvénycikkek végrehajtása iránti utasítások szerint kiállított biztosítási okiratok alapján nyert szeszdó- és szeszdópótlék-hitel élvezetében levőket értesítse, hogy azon esetben, ha hitelüknek folytatolagos élvezetere az új törvény életbelépésekor is igényt tartanak, az új biztosítási okirat kiállítására, jelzalnál ennek telekkönyvi keresztülvezetésére és a hitelnek az új biztosítási okirat alapján való kieszközölésére nézve szükséges lépéseket a maguk érdekében idejekorán tegyék meg. És ez annál szükségesebb, mert az értékpapírok letéteményezése, vagy ingatlan birtok jelzálogos leköltése alapján megfelelően kért hitelt a pénzügyigazgatóság ezental csak a megfelelő új minta szerint szabályszerűen kiállított biztosítási okirat alapján engedélyezheti és ujthatja meg.

Modern művészeti részvénytársaság. E czim alatt a napokban új részvénytársaság alakult 50.000 korona alaptőkével, amely 250 darab 200 koronás részvényre oszlik. Az alakuló közgyűlés által megválasztott igazgatók: dr. Lányi Mór, dr. Cserna Endre, dr. Székely Ádám, Glück Rezső és Szécsi Izsó. A megalakuláshoz szükséges összeget, 15.000 koronát az Országos Gazdasági Bank R. T.-nél kapták meg.

Jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, alapvizsgákra, államvizsgákra, ügyvédi és bírói vizsgákra előkészítő biztos sikerrel

Dr. ERŐS VILMOS
jogi szemináriuma

Budapest, VII. ker., Wesselenyi-n cza 18. szám. Fiókintézet: **Kolozsvár, Deák Ferencz-utca 14. szám.**
TELEFON 118-57. TELEFON 118-57.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonátözsde.

Budapest, április 13.

A készáru piacra ma ismét szilárd volt az irányzat. A malmok jó vételkedvvel jöttek a piacra. Ezzel szemben a kínálat csak mérsékelt volt és így a malmok kénytelenek voltak az árutulajdonosok ismét felemelt árkövetelését figyelembe venni és az eladásra került 17.000 mm. buzáért 10-15 fillérrel drágább árt fizettek. A rozs ára 5 fillérrel drágább. A többi czikk ára nem változott.

A határidőpiacra ma, két ünnepnap után, a forgalom kissé megélénkült. A tengerentúli piac drágább árakat jelentett a kedvezőtlen amerikai mezőgazdasági hírek és a kontremin forszírozott fedezési következtében. E jelentésre nálunk az üzlet szilárd irányban indult meg és a buza ára mindjárt a kezdetnél 11 fillérrel javult. A spekuláció azonban a vidékről a vetésekre érkezett jobb hírek hatása alatt ezt az áremelkedést realizációra használta ki és az irány ennek következtében csendesedett. Majd Berlin jelentett 4 márká áremelkedést, mi által az árak nálunk is javultak. A malmok jó árfizetése az áprilisi és májusi buza árát tartja. Prompt árúból a kínálat még mindig nagyon csekély. Pedig felmondási anyagra már nagy szükség volna, mivel a terminus vége közeledik. Zárlatnál az üzlet iránya megint nyugodtabb volt, mert az időprognózis esős időjárást jósolt. A rozs iránya tartott volt. A tengeri és zab iránya csendes volt. Felmondás nem volt, mert a kedden felmondott áru átvételi napja vasárnapra esnek.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Buza				
Tiszavidéki	75	—	79	29.10—29.60
"	76	28.15—28.85	80	29.35—29.90
"	77	28.75—29.35	81	29.50—29.10
"	78	29.05—29.55	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	28.85—29.45
"	76	28.30—28.70	80	29.10—29.50
"	77	28.60—28.75	81	—
"	78	27.75—29.15	82	—
Pestvidéki	74	—	78	28.80—29.20
"	75	—	79	28.80—29.45
"	76	28.45—28.75	80	29.15—29.30
"	77	28.75—29.10	81	—
Bácskai	74	—	78	29.05—29.55
"	75	—	79	29.—29.10
"	76	28.50—28.95	80	28.95—29.65
"	77	28.60—29.15	81	—
Rozs I-rendű új	—	—	—	20.25—20.40
középmínőségű új	—	—	—	20.20—20.25
Árpa takarmány I. rendű	—	—	—	17.80—18.60
II. rendű	—	—	—	17.30—17.10
Köles	—	—	—	—
Zab I. rendű	—	—	—	17.75—18.70
II. rendű	—	—	—	17.35—17.65
Tengeri belföldi új	—	—	—	14.95—15.25
Korpa:	—	—	—	12.30—12.65

A készáru piacra ma elkelt:

Buza: Tiszavidéki: 500 q 80.5 k 30.50 K, 200 q 80 k 30.20 K, 100 q 79 k 29.90 K, 1500 q 78.8 k 29.70 K üszöghegyű, 520 q 78.5 k 29.80 K, 200 q 78.4 k 29.90 K, 100 q 78 k 29.70 K, 100 q 78 k 29.40 K.
Pestvidéki: 400 q 78 k 550 q 76.8 k 29.50 K, 915 q 76.5 k 100 q 76 k 28.30 sárga.
Felsőmagyarországi: 400 q 80.5 k 29.90 K, 100 q 79 k 100 q 78 k 29.30 K sárga, 100 q 78 k 29.30 K

Bácskai: 100 q 78 k 29.70 K, 100 q 78 k, 100 q 77.5 k 29.30 K.
Törökbecsei: 100 q 79.5 k 30.10 K.
Fehérmegyei: 100 q 78 k 29.60 K, 100 q 76 k 29.10 K.
Pancsovai: 1240 q 75 k, 370 q 75.5 k 27.30 K üszkös.
Hódmezővásárhelyi: 100 q 79 k 30 K.
Szenttamási: 450 q 79 k 29.85 K.
Dunai: 2000 q 78 k 29.30 K, 2000 q 76 k 28.90 K.
Szivácsi: 1780 q 76.4 k 29.40 K.
Erdélyi: 100 q 76.5 k 100 q 76.5 k 28.40 K.
Tolnai: 200 q 76 k 29.20 K.
Bánsági: 500 q 78 k 29.40, 1909. május 10.
Zab: 100 q 17.20 K kpf. hibás, 100 q 17.60 K kpf, 200 q 17.80 K kpf, 200 q 18.10 K kpf par.
Takarmányárpa: 480 q 17.70 K ab hajó, 350 q 17.80 K ab hajó, 200 q 17.60 K kpf par.
Rozs: 100 q 19.70 K, 300 q 20 K kpf. par.

Az árak 100 kilogrammonként koronáértékben értendők.

A határidőpiacra ma köttetett:

Délelőtt:

Előforduló kötések (100 kg.-kint) 1909-re:

Buza áprilisra	14.24—14.25—14.20—14.26—
Buza májusra	14.06—13.98—14.08—14.04—
Buza októberre	11.61—11.56—11.64—11.59—
Rozs áprilisra	10.01—10.02—
Rozs októberre	9.30—9.22—9.29—
Zab áprilisra	8.69—8.67—7.69—
Zab októberre	—
Tengeri májusra	7.49—7.44—
Tengeri júliusra	7.68—7.64—

1 óra 30 perczkor zárulnak:

1909. áprilisi buza	14.25—14.26
1909. májusi buza	14.05—14.06
1909. októberi buza	14.09—14.10
1909. áprilisi rozs	10.01—10.02
1909. októberi rozs	9.25—9.27
1909. áprilisi zab	8.69—8.70
1909. októberi zab	0.—0.—
1909. májusi tengeri	7.47—7.48
1909. júliusi tengeri	7.66—7.67

Budapesti gabonaforgalom.

1909. április 9-től 1909. április 13-ig.

	Érkezett	Elszállított
	m é t e r m á z s a	
Buza	74469	12907
Rozs	7189	5497
Árpa	4507	1672
Zab	40607	21337
Tengeri	46789	25929
Liszt	1363	17467
Korpa	100	2398

Értéktőzsde.

Az ünnepek után szilárd irányzattal nyílt meg a tőzsde. Kezdetben meglehetősen mozgalmas volt az üzlet. Osztrák hitel 639 koronáig, a Magyar hitel pedig 739.75 koronáig emelkedett. Ez az általános szilárdság azonban nem maradt állandó, mert a déli tőzsdén a külföldi tőzsdékről már lanyhább jelesek érkeztek. A lanyhaságnak oka főleg abban keresendő, hogy a török katonai zendüléstől érkező hírek nagyon komoly színben tüntetik fel a törökországi állapotokat s hogy ezzel együtt Törökországban ismét a reakció kerekedett felül. Ezek a hírek Berliuben és Bécsben a spekulációt eladásokra ösztönözték, mire a hitelrészvények mintegy két koronával visszaestek. A helyi piacon élénkség és szilárd irányzat uralkodott. Az érdeklődés előterében ma ismét az építőipari és a helyi közlekedési vállalatok részvényei állottak, melyek ma folytatolagos vásárlásokra további emelkedéshez jutottak. A járadékpiac valamivel szilárdabb volt s a koronajáradék 92.80 koronáig volt forgalomban.

A mai üzlet folyamán forgalomba került: Osztrák hitel 638.50—637.25—638.50—636.50 koronán, Magyar hitel 739.50—738.25—739.50—737.50 koronán, Államvasut 697.50—698—696.50 koronán, Leszámitolóbank 477—478.25—477 koronán, Jelzálog 423.75—425—424.25 koronán, Rimamurányi 542—543.75—543 koronán, Városi villamos vasut 272—274.50—274 koronán, Közuti 582—583—581.50—583—582 koronán, Magyar koronajáradék 92.80—92.80—92.80 koronán, Adria 395—402—397 koro-

Reggelizés előtt fél pohár
SCHMIDTHAUER-féle
használatát valódi áldás gyomorbetegségeknek és ezékszorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt tel-
jesen rendbe hozza.
Kis üveg 40 fillér,
nagy üveg 60 fillér.

Kereskedelmi r. t. 570-572 koronán, Ujlaki téglagyár 325-324-328 koronán, Danubius 298-299.50-297 koronán.

Az előtőzsdén előfordult kötések: Osztrák hitel 638.50-637.25-638.50, Magyar hitel 739.50-738.25-739.50, Osztrák-magyar államvasut 697.50-698, Leszámitolóbank 477-478.25, Jelzálogb. 423.75-425-424, Rimamurányi 542.50-548.75-543.50, Városi villamosvasut 272-274.50-273.50, Közuti vaspálya 582-583-581.25, Déli vasut 113-113.50, Magyar koronajár. 92.80-92.70 K.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Osztrák hitel 638-636.50, Magyar hitel 738.75-737.50, Osztrák-magyar államvasut 697-696.50, Leszámitolóbank 477, Jelzálogbank 424.25, Rimamurányi 544-543, Városi villamosvasut 274.50-274, Közuti vaspálya 583-582, Magyar koronajár. 92.80 K.

Díjbiztosítások osztrák hitelrészvényre: holnapra 4-5 korona, nyolc napra 8-10 korona, április hónap végére 18-20 korona.

Utóközde délután 4 órakor: Osztrák hitel 636, Magyar hitel 737, Leszámitoló 477, Jelzálog 424, Rimamurányi 543, Államv. 696, Közuti vasut 582, Városi vasut 274.50 K

BÉCSI GABONATŐZSDE:

Bécs, április 13. (Saját tudósítónktól.) Az északamerikai tőzsdék lényeges áremelkedéseket jelentettek, mert az exportállamok a múlt héten mindössze 158.000 tonna búzát szállítottak Európába, holott az előző héten 216.000 tonna volt az export, azonban nem annyira ez a körülmény okozta a newyorki és chicagói piacokon az áremelkedéseket, mint inkább a spekuláció, amely mindenáron hausse-t akart előidézni. Az itteni tőzsdén buza 10, tengeri 5 fillérrel javult, rozs és zab ellenben nyugodt irányzat mellett változatlan árakon maradt.

Jegyzetelt búza: tiszavidéki 15.20-15.50, bányai 14.95-15.35, mosoni 14.40-14.75, tótfelvidéki 14.45-14.80, délviasuti 14.45-14.80, marchfeldi 14.25-14.55, Rozs: tótfelvidéki 10.30-10.50, csepeli 10.25-10.45, pestmegyei 10.40-10.60, délviasuti 10.30-10.50, küllőféle magyar 10.25-10.45, osztrák 10.20-10.45. Árpa: tótfelvidéki 8.60-9.80, délviasuti 8.50-9.50, Magyar tengeri 7.90-8.15, Cinqnantin 9.40-9.90, Magyar zab 9.30-9.80, válogatott 9.80-10.20, cseh-morvacsági és alsó-ausztriai 9.55-9.70.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, április 13. Az előtőzsdén a hangulat barátságos volt és érdeklődés mutatkozott államvasuti részvények iránt, amelyekben nagyobb helyi vásárlások fordultak elő. Alpési részvény eleinte lényegesen gyengült, de később behozta veszteségét. Egyébként a forgalom tartózkodóan viselkedett a

magyar belpolitikai válságra való tekintettel. Kozlátok közt fegyvergyár és alsóausztriai leszámitoló társaság részvényeiben kereslet jelentkezett. A déli tőzsde megnyitáskor az árfolyamok némileg gyengültek a konstantinápolyi hírek következtében. A forgalom később nyugodt lett és az árfolyamok tartottak.

11 órakor zárultak:

Osztrák hitel 638, Magyar hitel 738, Laenderbank 443.50, Bankgyűjlet 526.50, Union 540.50, Államvasut 698, Déli vasut 112.50, Alpési 663, Alsó-ausztriai leszámitoló társaság 598.25, Fegyvergyár 637, 3 százalékos délviasuti elsőbbség 278, Török sorsjegy 185 K.

1 órakor jegyezték:

Osztrák hitel 636, Magyar hitel 738, Anglobank 295, Union 540, Laenderbank 443, Bankgyűjlet 526, Államvasut 697.75, Délviasut 112.25, Prágai 2493, Alpési r. 662.75, Májiusi járadék 95.55, Osztrák aranyjádék 116.50, Osztrák koronajádék 95.45, Magyar aranyjádék 112.50, Magyar koronajádék 92.80, Török sorsjegy 184, Márka 117.17, 3 százalékos délviasuti elsőbbség 278 K.

Bécs, április 13. (Magyar értékek zárulata.) 4 százalékos aranyjádék 112.45, Tiszai és szeg. köcs. sorsjegy 142.25, Magyar hitelbank részvény 737, Magyar leszámitoló és váltó részvény 477, Rimamurányi 542.75, Magyar ezukoripar, Adria hajózási részvénytársaság 395, Magyar koronajádék 92.75, 4 százalékos magyar földtoherm. kötv. Magyar nyer.-k. sorsjegy 196.50, Kassa-Oderbergi Vasut részvény 363.50, Magyar Jelzálogbank 423, Magyar keresk. bank.

Bécs, április 13. (Osztrák értékek zárulata.) 4-2 százalékos papírjádék 95.60, 4 százalékos osztrák aranyjádék 116.50, 1860-as sorsjegy 155.40, Osztrák hitel-sorsjegy 466, Angol-osztrák bankrészvény 295, Bécsi Bankverein 525, Osztrák-magyar bank 1771, Déli vasut 110.75, Dunagőzhajózási társ. 905, Dohány részv. 340, Cs. k. arany (vert) 11.33, Német banky. 117.16, Osztr. Lloyd 433, 4.2 száz. ezüst jár. 95.55-93.65, Osztr. koronajádék 95.45, 1864-es sorsj. 268.50, Osztrák hitelintézeti részvény 635.25, Union-Bank 541.25, Osztrák Landerbank 441, Osztrák-magyar államvasut 696.45, Elbevolgyi vasut 459, Alpési részvény 661.60, 20 frankos 19.05, Londoni váltóár 239.72, Lipótkohó 448, Törökorsorsjegy 183.15.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, április 13. Az új hét, a tegnapi newyorki és a mai bécsi tőzsde kedvező magatartásának ösztönző hatása alatt szilárd irányzatban nyílt meg, anélkül azonban, hogy ezzel a forgalom lényegesebb élénkítése lett volna egybekapcsolva. Élénkbb forgalom csak egyes, a spekuláció által előnyben részesített papírban volt, amelyek árfolyama jelentősen emelkedett. Említést érdemelnek különösen bányáértékek közül rajnai acélrészvények, amelyek 3.80 százalékkal, német-luxemburgiak és rombachi kohó, amelyek 1 1/2 százalékkal magasabban indultak. A bankpiacon hitelrészvények és orosz bank részvényei előnyben

részesültek. Járadékok közül, amelyek szintén szilárdak voltak, 1902. évi oroszok magasabbak voltak, ezzel szemben török sorsjegyek az első árfolyam mellett történt kínálatra 2 márkával vesztettek, a további folyamatban a konstantinápolyi általános felkelésről szóló hírek következtében a forgalom az egész vonalon esökkent és az árfolyamok némileg engedtek. Zárulat és utóközde szilárd volt. A spekuláció továbbé hirtet vár. A készpénzpiacz ipari értékei élénkek, de egyenetlenek voltak. Napipénz 2 százalékos, magánleszámitolási kamatláb 2 százalékos.

Zárulathoz jegyeztetik: 4-2 százalékos papírjádék 99.70, 4 százalékos osztrák aranyjádék 99.70, osztrák hitelrészvény 199.25, Déli vasut 18.70, orosz bankjegyek 214.95, 4 százalékos új orosz kölcsön 81.50, Disconto Commandit 183.50, Dinamittruszt 163.10, Harpeni 192.90, Unifikált török járadék 95.50, 4-2 százalékos ezüstjádék 96.10, 4 százalékos magyar aranyjádék 93.20, Magyar koronajádék 93.30, Osztrák-magyar államvasut 149, Bécsi váltóár 852.75, Olasz járadék, Alt. villamosági Edison 220.50, Gelsenkircheni 188, Laurakohó 197.20, Szilárd.

Frankfurt, (Zárulat) április 13. 4-2 százalékos papírjádék, 4 százalékos osztrák aranyjádék 99.95, Osztrák hitelintézeti részvény 199.90, Osztrák-magyar államvasut 149.70, Északnyugati vasut, Busliehradi vasut, Londoni váltóár 204.50, Bécsi Bankverein 152.80, Villamos részvény, 3 százalékos magy. aranykölcsön 79.30, 4-2 százalékos ezüstjádék 99.90, Osztrák koronajádék 95.80, Magyar koronajádék 93, Osztrák-magyar bank 127.50, Déli vasut részvény 18.95, Elbevolgyi vasut, Bécsi váltóár 852.75, Párisi váltóár 812.30, Union bankrészvény, Alpési bányarészvény, Allandó.

Hamburg, (Zárulat) április 13. 4-2 százalékos ezüstjádék 99.50, 1860, sorsjegy 157.50, Déli vasut 18.25, 4 százalékos aranyjádék 99.30, Osztrák hitelrészvény 199.75, Osztrák-magyar államvasut 149.25, Olasz járadék 104.20, 4 százalékos Magyar aranyjádék 95, Nyugodt.

London, április 13. Angol consol 84 1/2.

Páris, (Zárulat) április 13. 3 száz. Francia járadék 98.92, Osztr. aranyjádék 98.25, Magyar aranyjádék 95.70, 3 százalékos Olasz járadék 104.25, Déli vasut elsőbbségi kötv. 294, 5 százalékos marokkói járadék 522, 4 százalékos spanyol járadék 98.10 4 százalékos unifikált török jár. 94.45, Török sorsjegy 176.25, Török dohányrészvény 373, Osztrák földhitelintézet 11.72, Osztr. Landerbank, Magyar jelzálogbank 11.72, Banque de Paris 1630, Banque Ottomane 723, Osztr. magyar államvasut, Déli vasut 113, Hartmann gépgyár 518, Uríkányi község 161 Váltó Amsterdamra (rövid) 208.37, Váltó német piacokra (rövid) 123.66, Váltó Bécsre (rövid) 105, Váltó Belginmra (rövid) 1/6, Olasz aranyváltó (rövid) 1/3, Váltó Svájcra (rövid) 2/3, Csek Londonra 251.75, Magánkamatláb 1. 1/2 Szilárd.

Felölös szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Table with multiple columns: Budapesti értéktőzsde, Mai záró árfolyam, Gőzmalom, Iparvállalatok, Sorsjegyek, Készletek és váltók. It lists various financial instruments and their current market prices.

ÜZLETI TUDOSÍTÁSOK

Kőbányai sertéspiac.

Április 13. Hízott sertésárak. Magyar elsőrendű: fiatal nehéz (páronként 320 kilg-on felül) 143-144 fillér, fiatal közép (páronként 251-320 kilg.) 144-146 fillér, könnyű (páronként 250 kilg.) 145-146 fillér.

Budapesti szurómarhavásár.

Április 13. Felhajtott 960 drb élé borjú, (közte 3 rugott), 50 drb élé bárány. Árjegyzések: Elsőrendű élé borjúkért 72-78 fillérig, kivételesen 80 fillér, középminőségű élé borjúkért 62-70 fillérig, súlyú és rugott borjúkért 52-60 fillérig, kilogrammonként (levonás nélkül) élé bárányokért 10 korona.

Bécsi sertésvásár.

Április 13. A mai sertésvásárra 10053 darabot jelentettek be, melyből a vásár kezdetéig felhajtott 5058 fiatal és 4259 hízott sertés. Árak elsőrendű 132-136 fillér; középhez 122-131; idős 110-116 fillér; könnyű 106-110 fillér; fiatal sertés 100-129 fillér kilogrammonként elősúlyban, levonás nélkül.

Bécsi vágómarhavásár.

Április 13. A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott marhavásáron felhajtott 1095 darab magyar, 875 drb galicziai, 880 drb németországi. Jegyzések kilogrammonként elősúlyban: Magyar hízott hízókör I-6 minőségű 72-80 fillér, II. minőségű 66-71 fillér, III. min. 52-65 fillér, galicziai hízókör I-6 minőségű 78-86 fillér, II. minőségű 74-77 fillér, III. minőségű 70-73 fillér, német hízókör I. min. 84-92 fillér, II. min. 74-83 fillér, III. minőségű 68-73 fillér, legelőkör 54-64 fillér, tehén 56-76 korona, bivaly 42-52 korona, 100 kilogrammonként, a fogyasztási adóval együtt.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató; PAJOR MÁTYÁS.

SÖTÉT NAPLÓ.

Orosz forradalmi kép.

Írta: Ropsin V. Ford.: Szabó Endre.

Hallja csak — fordul hozzám — van-e önnek valami törvénye? — Nekem nincs, de kegyednek van. — Nem... Mondja: mi szerint el ön? Mért él ön annak a... — Nem tudom, — Nem tudja? — Nem. — De nézze csak: hiszen az is törvény... Hiszen ön azt mondta magának: úgy kell lenni.

Kis szünet után én azt felelem: — Nem; én azt mondom: úgy akarom. — Ugy akarja? — Nos, igen. Erre ő gyöngéden a vállamra teszi a kezét: — Édes Zsorzsom! És gyorsan ajakom csókol. Hosszan és forrón. Kinyitom a szemem: ő már nincs ott. Hova lett? Talán álmódtam?

Május 1.

Ma május elseje van; ünnep. Szerettem ezeket a napokat. Sok hernők a fény és öröm. Különösen ma... Pedig ma nem láttam a kormányzót.

A kormányzó óvatos lett. Otthon ül s mi hiába: lessük őt. Csak katonákat és kémeket látunk. Azok is látnak minket. Ezért meg akarom szüntetni a leskelődést.

Megtudtam, hogy tizenharmadikán színházba megy. Megszálljuk az összes kapukat. Ványa fog állni az egyiknél, Fjodor a másiknál, Henrik a harmadiknál.

Előre örülök a sikernek. Látom a templom sötét belscjét, a lobogó gyertyákat... Hallom az imádkozók énekét, érzem a tömjén illatát...

VIZÁLLÁS.

Table with columns for dates (Apr. 13, Apr. 10) and locations (Tisza, Óndóva, Kőrös, Maros, Temes, Bécs). It lists various names and their corresponding scores or results.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 11. —

Népmagyarosítások. A belügyminiszter kikiáltotta a kisközségi lakosok Pázmányra, Marberger Márkus kisközségi lakos saját, valamint Sándor, Erzsébet és Károly nevű kisközségi gyermekei Mihályra, Sepitkó János zombai lakos Sebestyénre, kisközségi Silberger Árpád budapesti lakos Szántóra, János Mihály felesült lakos Fazekásra, kisközségi Stern Béla budapesti lakos Szécsire, Piros János bécsi lakos Lorántra, Zlamál János fűmői lakos saját, valamint Auna és János nevű kisközségi gyermekei Tólnaira, kisközségi Goldstein Zelman S. berlini lakos családji nevének Gerőre két magyarosítását megengedte.

Pályázatok. A kolozsvári m. kir. posta- és táviratigazgatóság a fogaraszármegyei Pasortán, továbbá a brasszószármegyei Veresmartonban, a szolnokdókbokavármegyei Középfalván és Magyarvárszén betöltendő postai ügynöki állásra május 7-ig; a semmehányai m. kir. bányáigazgatóság szántószti állásra két hét alatt; Máramarosvármegye törvényhatóságához két hivataloszolnoki állásra május 15-ig; a nádlingi és kir. műszaki katonai akadémia parancsnokságához két hadsergészszolnoki állásra május 31-ig; a soproni m. kir. posta- és táviratigazgatóságához a veszprémsármegyei Pápakovácsin betöltendő postamesteri

Állásra április 20-ig; a vukovári m. kir. pénzügyigazgatóságához fogalmazógyakornoki állásra két hét alatt; a szabadkai kir. törvényszék elnökehez a bajai kir. járásbírósnál betöltendő jegyzői állásra két hét alatt; a rózsahelyi kir. törvényszékhez a trstenai kir. járásbírósnál betöltendő albírói állásra két hét alatt lehet a folyamodványokat benyújtani.

IDŐJÁRÁS.

A Magyar Kir. Országos Meteorológiai és Földmagnességi intézet jelentése.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban az utóbbi 24 óra alatt az ország tulajdonképpen egész kisebb-nagyobb eső és a Dunántuloni helyeken kivételével is volt. A hőmérséklet emelkedett és csaknem mindenütt néhány fokkal a normális felett volt; a maximum Herényben, meg Tapolczán 23 C. fok és a minimum Kolozsvárott, meg Botfalun —1 C. fok volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Változókéony, szeles idő várható lényegtelen hőváltozással és többnyire esővel.

Table with columns: Állomás, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérséklet (középső száraz), Szélirány és erője, Felhőzet, Csapadék mm., Hőmérséklet (max. min.). Lists various locations and their weather data.

E napokon, mintha lázban lennék. Minden akaratom egy vágyban egyesül. Minden nap óvatosan vizsgálom: nem leskelődnek-e rám? Attól félek, hogy vetünk, de nem aratunk. De élve meg nem adom magamat. Most az „Edinburg” szállóban lakom. Tegnap hozták vissza a rendőrségről a passzusomat. A szolga tipeg-topog a küszöbön és így szól: — Bátorkodom megkérdezni, hogy a rendőrfőnök ur azt kérdezteti: milyen vallásnak tetszik lenni?

Különös kérdés. Hiszen a passzusban meg van írva, hogy luteránus vagyok. Arra sem fordulva azt kérdezem: — Mi? — Hogy milyen vallásu.

Kezembe veszem a passzust. Hangosan olvasom a lord Lawdowne angol címét: „We, Henry Charles Keith Petty Fitz Maurice Marquess of Lawdowne, Earl Wycombe” stb. En angolul olvasni nem tudok, hát minden betűt úgy ejtek ki, ahogy írva van.

A szolga figyelmesen hallgat. — Ertetted? — Igenis. Erősen tört oroszszággal beszélek: — Menj a rendőrfőnökhöz, mondd, hogy rögtön telegramm megy a követükhöz. Erted? — Igenis. — Hátál állok feléje, kinézek az ablakon, igen hangosan beszélek. — Most pedig mehatsz.

Mélyen bókolva kimegy. Egyedül maradok. Talán bizony szemmel tartanak? Május 6.

A városon kívül, a vasút mellett találkoztunk: én, Ványa, Henrik és Fjodor. Ők magas száru csizmákban, paraszt sapkákban. Én így szólok: — Tizenharmadikán a kormányzó színházba megy. Most kell meghatároznunk a hely színét. Ki lesz az első?

Henrik izgatottan felel: — Az első hely az enyém. Ványának szöke hajfűrtjei vannak, szemé szürke, homloka halvány. Én kérdően nézek rá.

Henrik ismétli: — Okvetetlenül én állok az első helyre, én!

Ványa szeliden mosolyog: — Nem, Henrik, én már régen várok. Ne haragudjék: az elsőség joga az enyém. Enyém az első hely.

Fjodor egykedvűen szipákolja a cigarettáját. — En azt kérdelem: — Hát te, Fjodor? — Én mindig kész vagyok. Mindnyáján elhallgattak.

A vasuti töltésen vékony sinek futnak tova. A telegráf-oszlopok sora eltűnik a messzeségben. Csend. Csak a drótok zognak. — Hallgass, csak, — szólal meg Ványa, — arra gondoltam, hogy könnyű eltéveszteni. Oda dobod, de nem biztos, hogy eltalálsz. Például a hátulsó kereket találod el.

Henrik megint izgatottan szólal meg: — Igen, igen: mi történik akkor? Fjodor figyel. Ványa azt mondja: — Gondolkoztam én ezen. A legjobb: a lovak lábai közé vetni. — No? — No, akkor biztos. — De neked is biztos. — Nekem is.

Fjodor leázóban vállat von: — Nem kell annak anyi czeremónia: a kocsni ablakához kell szaladni s az ablakba dobni. Azzal vége.

Rájok nézek. Fjodor hasmánt fekszik a gyepen s a nap a sötét arcába süt. Hunyrog: örül a tavasznak. Ványa sápadtan néz a messzeségbe. Henrik le s fel jár és rohamosan szíjja a cigarettáját. Felettünk kék ég.

(Folyt. köv.)

Nagy fegyverárjegyzék ingyen és bérmentve.

AUFRECHT és GOLDSCHMIED betéti társaság

Budapest, VII., Rákóczi-út 30, ajánlja

Pieper Nikolas Automata pisztolyt.

Csak elsőrangú gyártmányokat tartunk raktáron.

A Browning-pisztoly tökéletesítése 6,35 mm. Browning-patronok használatára készült. Legfőbb előnye, hogy szabadkézzel minden számszám nélkül egy fogással szétszedhető, ennek következtében tisztántartása és kezelése sokkal könnyebb. Baleset, egy pontosan működő biztosíték következtében, mely a kakszra irányul, ki van zárva. A mellényzsebben elfér.

Ára 80 korona. Havirészlet 4 kor. 12 havi egyenlő részletre 72 korona

Levágandó és hosszank beküldendő.

Megrendelési ív.

Aufrecht és Goldschmied b. t. cégnél

Budapest, VII., Rákóczi-út 30. szám.

Ezennel megrendelem Pieper Automata-pisztolyt — korona árban, fizetendő — kor havi részletekben — től kezdve, Budapest, Aufrecht és Goldschmied cégnél. A csomagolási és szállítási költségeket magam viselem. Három havi részlet elmulasztása az egész hátralékot esedékessé teszi

Lakhely: _____
Kelet: _____
Név és foglalkozás: _____

Nagy fegyverárjegyzék ingyen és bérmentve.

Különleges vállalat
keményítő, glucose, szőlő- és dextrin-gyárak berendezésére és átalakítására
W. H. UHLAND, G. m. b. H.
LEIPZIG-GOHLIS. Prospektus ingyen.

„STEYR” zsebpisztoly.
Modell 1909.
Az Osztr. Fegyver-gyártárs. (Steyr) precíziós gyártmánya. Kapható minden fegyverüzletben és puskaművesnél.
Első automatikus, lehajló csövű pisztoly a világon.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerlelt gazdag tapasztalatai alapján, melyeket a kórház bungszerői és bujkoros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

DR. FABINYI
speczialista nemí bajokban emeritált kórházi orvos

gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a rendszeres foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű

nemi betegséget
(hugycsőfolyást, sebeket, syphilist és onfertó zésből támadt idegbajokat.)
Meglehető az eredmény férful gyengeségnél (impotentia) még öregebb egyéneknek is.

Biztos siker folyton a honorarium utólag is fizethető. Levelekre díjlanul válasz. Kívánatra gyógyss.erek.
Bendelés délelőtt 9-3-ig, este 8-ig.

Budapesten, Rákóczi ut 8/A. szám.
(Alfárondó, a Pamónia szállodával szemben.)
Laposbázi bejárat - Külön városzobák.

Déli vasut.

Folyó évi május hónap 1-én a déli vasut magyar vonalain a nyári menetrend lép életbe, mely a következő lényegesebb módosításokat tartalmazza:

Budapest—pragerhofi vonal
Néhány személyvonat valamivel korábban fog Budapestről indulni és pedig a 206. számú vonat indul 6 óra 40 perczkor reggel, a 210. számú vonat indul 1 óra 15 perczkor délután, a 208. számú vonat indul 9 óra 15 perczkor este. A 218. számú helyi vonat is korábban közlekedik; indul Budapestről 6 órakor este, érkezik Szekesfehérvárra 8 óra 2 perczkor este. Az ellenkező irányban a 203., 205. és 207. számú vonatok valamivel később érkezik be Budapestre; a 203. sz. vonat érkezik 9 óra 54 perczkor este, a 205. sz. vonat 9 óra 5 perczkor este s a 207. sz. vonat 7 óra 25 perczkor reggel. A 243. sz. tehervonatnál a személyszállítás Nagykanizsa és Balatonszentgyörgy között be lett szüntetve. Julius és augusztus hónapokban vasár- és ünneppalapon, illetve az e zeket megelőző hétköznapokon Budapest és Siófok között szükségleti különvonatok helyzetetnek forgalomba, melyek menetrendje ugy az általános menetrend-hirdetménybe, mint a balatoni fürdőforgalomról kiadott külön hirdetménybe is felvettett. A nyári megállóhelyek a forgalomra ismét megnyitattak.

Wr.—Neustadt—nagykanizsai vonal.
A 310—312. sz. személyvonat Szombathely és Wr.—Neustadt (Wien) között korábbra lett helyezve. Indulás Szombathelyről 9 óra 4 perczkor délelőtt, érkezés Wr.—Neustadtba 12 óra 33 perczkor, Wien-be 2 óra 30 perczkor délután. Sopron és Wr.—Neustadt között a 320. és 321. számú vegyesvonatok egész éven át fognak közlekedni; indul Sopronból 4 óra 28 perczkor reggel, érkezik Wr.—Neustadtba 6 óra 35 perczkor reggel; indul Wr.—Neustadtból 2 óra 35 perczkor délután, érkezik Sopronba 4 óra 17 perczkor délután.

Steinbrück—sziszeki vonal.
Az 512. sz. másodrendű személyvonat későbbre helyzetett; indul Steinbrückből 9 óra 37 perczkor délelőtt, érkezik Zágrábra 12 óra 30 perczkor délután.
Közelebbi adatok az állomásokban kifüggesztett menetrend-hirdetményekben foglaltatnak. A zsebréti menetrendek ugy mint eddig, az állomási pénztáraknál árusittatnak el.

Meghűlésből
számazó hurutos bajoknál használjon Réthy-féle cukorkát. Ára gyógyszerárakban 60 fillér. 26796

KWIZDA-FÉLE FLUID
Kigyó-véd egy
Turista-fluid.

Rég bevált aromikus beörzseítés az inak és izmok erősítésére és edzésére. Turisták, kerékpározók, vadászok és lovasok által sikeresen használva elő- és utóerősítésre nagyobb turák után.
Egész üveg ára K 2.—
Fél üveg ára K 1.20
Kwizda-féle Fluid
Valóban kapható a gyógyszerárakban. — Főraktár: **Tö. Sk József** gyógyszerésznél, Budapest, Király-utca 12., Andrásy-u. 26.

Kerber Henrik
ablak, lakatisztítási, padló-beeresztési, főregmentesítési és pormentesítési vállalat
porszívógéppel
BUDAPEST,
VIII., Gyöngytyuk-u. 7.
Pontos kiszolgálás!!
TELEFON: 53-55.

Magyar Királyi Államvasutak
Budapest-balparti üzletvezetőség.
14781/III. szám.
Budapest ny. p. u. állomás nyitott rakhelyem kezelendő kocsiakománnyu árakra folyó évi 12472. számú hirdetményünkkel felemelt fekbérilletékre vonatkozó intézkedésünket f. é. április hó 8-án érvényen kívül helyeztük.
Budapest, 1909. évi április hó 10-én.

Titkos betegségek
gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján
Dr. KAJDACS
v. os. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.
Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgycsőfolyást, hólyagbajt, sebeket, lujakort (syphilis), borbajokat, elgyengült férfit, idősebbeknél is, onfertózt és annak utóbajait, ideg- és hágerincsbajit, valamint minden női bajokat.
RENDEL: 4-9-ig és este 7-8-ig.
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 2.
Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.
Levél útján is biztos gyógyszer.

Mennyi adót
fizetünk az új adótörvények életbeléptetése után?!

Nemcsak a szakembereknek, de a nagyközönségnek is érdeke, hogy mennél alaposabban és mennél hamarabb megismerkedhessenek az ország minden egyes lakosának legfontosabb életérdekeibe vágó új adótörvényekkel.

E czélból a dr. Márkus Dezső, kir. curiai kiségitő bíró szerkesztésében megjelenő Magyar Törvénytár 1909. évi folyamából az összes adótörvényeket a leg gondosabb hiteles szövegkiadásban, azok teljes törvényhozási anyaggyűjteményével — tehát a legmegbízhatóbb magyarázattal — továbbá számos egyéb jegyzettel és utalással, külön kiadásban közrebocsátja a Franklin-Társulat, Budapesten.

Ez adótörvények sajtó alatt vannak és a törvények kihirdetése után azonnal megjelennek.

Külön kiadásban meg fognak jelenni:

1. Az általános kereseti adó — Jövedelmi adó — Házadó — Tőkekamat- és járadékadó — Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adója — Közdok kezelése — Földadó — Kataszter — Közszolgáltatások egyesített kezeléséről szóló adótörvények egy kötetben. Ára 8 korona.
2. Az általános kereseti adó — A jövedelmi adótörvények egy füzetben. Ára 3 korona.
3. Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adója. Ára 120 korona.

Amennyiben az adótörvények e kitűnően kommentált gyűjteménye az idő rövidsége miatt netalán a végrehajtási rendeletek nélkül jelenne meg, ugy a végrehajtási rendeleteket a 8 koronás kiadás rendelőinek díjlanul fogjuk rendelkezésére bocsajtani.

Megrendeléseket elfogad:
LAMPEL R. KÖNYVKERESKEDÉSE
(Wodianer F. és Fial) r. t.
Budapest, VI. ker., Andrásy-út 21. szám és minden könyvkereskedés.

Minden háztulajdonos,
 ki meggyőződni óhajt, vajjon általánj szerint, vagy vízmérő után kevesebb
 vízdíjat tartozik-e fizetni és ha konstatálni óhajtja, vajjon egyes bérlő a
 rendes fogyasztáson kívül sok vizet pazarol-e, vezettessen házába
KUNZ-féle vízmérő-órát.
 Felvilágosítást készséggel nyújt a
 „Budapesti Vízmérő Betéti Társaság“ **KUNZ F. czég**
 Központi iroda: I. Bors-utca 14. sz. — Gyár és őntöde: I. Maros-utca 19. sz.
 Telefon II-06. Saját gyártelep. Telefon II-06.

Legszépséges... Legszépséges... Legszépséges
PAP LAN PAP LAN PAP LAN

Összeszerelhető vasagy kivethető matracozsal 10 firt.
 Szőnyeggyépek méret szerint 5 firtól feljebb.
Gichner János ágynemű, réz- és vasbitor-gyáros,
 szőnyeg, függöny, pokrócz, terítő stb. nagy választék.
Budapest, Erzsébet-körút 20.
 Fióküzlet: Rákóczi (Kerepesi)-út 86. sz.
 Gyár: VII., Kertész-utca 7. és 9. szám.
 Árjegyzéket bárkinek ingyen és bérmentve küldök.
 Meg nem felelő árut kicserélem vagy a pénzt visszazadom.
 Gyermek ocsik nagy választékban.

Rollok 50 kr.-tól felj.

Hirdetések felvételnek a kladóban,
 VI., Eötvös-utca 32. sz.

Miért használ mindenki GLORIALIS
 gyöngyvirág-illatszert alkohol nélkül?

Mert GLORIALIS-gyöngyvirág-parfüm a legkövetkezőbb gyöngyvirág-illatszer, mely a tudomány mai állása szrint elképzelhető. Aki egyszer használta, soha mást nem fog használni.

Mert GLORIALIS-gyöngyvirág-parfüm a legkoncentráltabb illatszer, a melyet elő lehet állítani. Használatban a legkiadósabb, miután egy csepp is elegendő az illatosításhoz.

Mert GLORIALIS-gyöngyvirág-parfüm eltérőleg a többi parfümököl, alkohol nélkül van kivonva a virágból és ennélfogva a levegőn nem illanik el, hanem ha zu időn át megtartja a kellemes és nű gyöngyvirágillatot.

Glorialis virágkivonát alkohol nélkül kapható még: **ibolya, rózsá, ideál, Boquet de Chypre és Boquet Jeanette** illatokban.

Egy eredeti üveg ára (mely hónapokra is elegendő) **3 korona 50 fillér.**

Kapható minden drogériában, illatszer- és gyógyárban.

Ahol nem hapható, oda postán küldi **3.50 K** utánvétellel, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében.

Klein és Fia
 főh. udv. száll tók, piperesszappan- és illatszergyár
BUDAPEST, VII/6.

Evőeszközök
 ezüstből és alpacca ezütből,
disztárgyak, alkalmi ajándékok
 a legelőnyösebben
POLGÁR KÁLMÁN
 ékszertelepen
Budapest, VII., Erzsébet-körút 29.

Vidéki megrendelésekre kiváló gondot fordítok.
 Árjegyzék 2000 rajzzal bérmentve küldeték.

E hirdetés rovátban minden szó egyzéri beiktatása közönséges potit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovátban minden szó egyzéri beiktatása közönséges potit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V., Rálvány-utca 6—C. 28

Csemegészlőt,

fagymentesen csomagolva postaköszvényként 3.50 K. csemegészlőt, papírhéjú dió 3.90, világos kajszinbaracklevél kg. 1.80, mézdes szilvalekvárnak 80 fill., különleges bírsalmalekvárnak vagy sajtnak 1.80, hordó-káposztát hasábbal postaiúvegként 2.20 kor. Gyümölcskivittel Csongrádról. 24956

Hordóskáposztát,

kosáruvegenként 2.20, világos kajszinbaracklevél kg.-ját 1.80, mézdes szilvalekvárt 80 fillérről, különleges bírsalmalekvár vagy sajt 1.80 Fajborokat lefejtve, kölcsönhordóban 28 koronáért. Gyümölcskivittel Csongrádról.

Fajborokat,

lefejtve, kölcsönhordóban, 28 koronájával kisüstön főzött törkölypálinkát 5 literes üvegekben 10 koronáért. — Gyümölcskivittel Csongrádról. 24956

Pénzt azonnal

butorra, zongorára, kosárokra, varrógépekre, kerékpárokra, kereskedelmi cikkekre, melyeket utólagos díjfelvétellel legutóbban bizományba beraktározzunk. Tauber Armin és Társa, kizárólagosan csak VII., Baross-tér 18. Telefon 97—66.

Fajbaromfi

fajbék, nyulak, diszgalambok, madarak élő mehek stb-iről érdekes és nélkülözhetetlen árjegyzéket küld bérmentve Diana-telep, Tar, Hevesmerye. 27100

Vasbutor.

Rézagy 35 fill., gyermek-ágy 11, összecukható vas-ágy 5, ágybetét vaskeretű 6.50, fakeretű 3.50, réz-garnis 2.50. Összecukható tábori ágy acélsodronnyal 8.—, sodronnyonlat kerítést, vaskaput legolcsóbban szállít Hieker Gy. gyára Holló-utca 3/E. Telefon 22—66. 26975

Hol a hernyők

a gyümölcsön nagy károkat okoznak, Kecske-méti Parkas-féle hernyőirtószerrrel kell permetezni, melytől biztosan elpusztulnak. Ára 80 liter vízhez 60 fillér. Kapható Kecske-méti Parkas Igazságügyi szertárban. 27239

Fényképezőgép

ritka kedvező alkalmi vétel részben arverésből és más alkalmi vételből eredő jó fényképezőgépek kaphatók már 5 forinttól felj. Görz, Zeiss, Busch, Voigtlander, Souter és más anasztigmatos fényképezőgép is igen olcsón. Ugyanígy Gramo-éa koncert-be-szítőgép, erős és szép hanggal, lemezekkel együtt potom olcsón továbbá finom va aszfalg ver és egyéb más tárgy, alkalmi vétel árban eladók Radó-nál E yetem-tér 5. (nem Egyetem-utca) Minden veszek, eladók és becserélek.

Pénzszekrények

és amerikai irodabutorok, használtak és újak rendkívül olcsó áron szállít Hirsch és Társa Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca 19. sz.

Gyümölcsfa,

diszfa- és rózsá-árjegyzékkel ingyen szolgál Weber faiskolája Békás, megyeren, (Budapest mellett.) 27041

BENZINMOTOROK

16—25 lóerőig műhelyünkben gyárilag kijavítva, valamint új motorok is, jótállással és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók

Kallai no ortelenén Budapest, VI., Nagymező-utca 43. Ugyanítt használit gőzcséplő-készletek és öntalmalmok is kaphatók

Stenográfia

Rákóczi-ut 60. sz. Magyar, német gyorsírás-oktatás. Ingyenes gépirás-tanítás az összes rendszerű írógépeken. A „Stenográfia” Országos Sabelberger gyorsírás- és gépiró-iskolában havonta új magyar, német gyorsírás, gépirás, kereskedelmi és sokszorosítási tanfolyamok nyílnak. Levelező és vitairási tanfolyamok. Okleveles gyorsíró- és kereskedelmi iskolai rendes tanárok. Az intézet sokszorosító és másoló irodája elvállal mindennemű írás és diszunkkák elkészítését és sokszorosítását. A „Kalligrafia” szépirási osztályában fényesen bevált gyakorlati módszer következtében minden esetben sikeres gépirás-oktatás. Mérsékelt tandíj. Beiratások naponta kizárólag Rákóczi-ut 60. I. em. Nem tévesztendő össze hasonló hangzású iskolákkal. Kérjen tájékoztatást. 288

Zálogszedulákat

veszek. Elzálogosított brillánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. 736

SCHILLER IZIDOR ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 8. szám.

Parlamentari

gyorsírók által vezetett magyar, német gyorsíró-iskola. Díjtalan gépirás-oktatás, magyar, német fogalmazás. Kereskedelmi akadémiái tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovits Ivan 1868-ban. Biztos állásközvetítés. Nyitva szeptember 1-től július 1-ig. Tájékoztatót küld a H. Sabelberger szakszoala. (Csak Liszt Ferenc-tér 10. sz. előbb Gyár-utca 4.) Czirme vigyezzünk! Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépezégekkel és más hirdetésünket utánzó újabb tanfolyamoktól független. Telefon 64—68. E-írások egész napon át. 28244

Jogi,

politikai szigorlatokra, al- és államvizsgákra továbbá ügyvédi vizsgákra, ugyszintén államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít: Dr. Kállay Zoltán jogi szemináriuma, Spest, IV., Magyar-utca 3., III. em. 6. (ezelőtt VI., Rózsá-u. 44.) Ne téveszse össze más hirdetéssel. 661

Modern

urasági butorok alkalmi vétele és eladása

háló-, ebédlő-, szalon-, uri szoba és irodai teljes berendezések. — Dus raktári szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és rézbutorokban.

GROSZ SANDOR és Társa Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. szám, eselőtt Gyár utca. Telefon 14—08.

Ingóságokat

értékesítő és beraktározó vállalat Rákóczi-ut 19. bejárat a Szentkirályi utcából. Kezelenzőleg beraktároz bármennyű ingóságokat, berendezéseket mintaszert raktárba csekély díjazásért értékesítés céljából vagy anélkül. Telefon 110—08. 9984

Pénzelőleggel

beraktározzunk bizományba butort, varrógépet, kerékpárt, kereskedelmi cikkekkel utólagos díjfelvétellel száraz raktárainkba

Szendró Sándor és Társai VII., Dohány-utca 43. sz., Telefonszám 105—94.

Tülevelűek.

Lucfenyő, nemes-, fekete-, erdei-, vörös-, tömjénfenyő, stb. 10—20 cm. magas 1 db K 20—, 100 db K 12.50, 150—200 cm. magas 1 db K 1.50, 100 db K 1.00—, 20—50 cm. magas 1 db K 30—, 100 db K 22—, 200—250 cm. magas 1 db K 1.50, 100 db K 1.15—, 100—150 cm. magas 1 db K 0.95—, 100 db K 0.85—, 250—400 cm. magas 1 db K 2.—, 100 db K 1.55—. Exoticus (különböző) tülevelűek 70 leg-szebb fajban, továbbá külön-külön szép thuyák és ciprusok ára darabonként 1.— koronától felébb. 100 dbtól álló bel- és külföldi tüle elifa gyűjtemény 50—300 cm. magasságban 100.— korona, 50 darab 55.— koron, 25 darab 30.— korona, 15 millió erdei csemete, lucz, fekete és erdei-fenyő 1, 2 és 3 éves magoncok 1000 dbonként 3 8 korona, kocsányostól 1, 2 és 3 éves magoncok 1000 dbonként 6—15 korona. Képes árjegyzéket kívánatra ingyen. 27179.

Gróf Batthyány Zsigmond uradalmi intézősége. Csandlak ut. Ferenczák, Vasmező.

Vigyázzon

ha meghűlt és vásároljon valódi Réthy-féle cukorkát 60 fillérről. 26796

Légszesz és villamos csillárok

legelőnyösebben szerezhették be Kulcsár Sándor bronzáru- csillárgyárában. Budapest, VI. ker., Desso-wy-u. 9—11.

Brilliantot,

aranyat, ezüstöt, ékszert és régiséget veszek és eladok. Kertész éks. érsz Budapest, VII., Király-utca 85. szám. — Telefonszám 95—48.—

LEGNAGYOBB

Pénzeloleget

kaphat zongora, butor, varrógép, kerékpár, hintó, autómobil, könyvek és kuránszárak, ha azokat száraz, tiszta raktárhelyiségekbe bizományba beraktározza.

TAUSZIK és TÁRSA VI., GYAR-UTCA 21. SZ. TELEFON 83—97.

CSIZ

a kontinensen a legelőnyösebb Jód brom gyógyfürdő. A megelőző gyógy-reményekben nevezetes szerep jut az asványvíz nagy radioaktivitásának, melyet Lengyel Béla egyetemi tanár legújabb vizsgálatai felelőzték. Megnyitás május 1-én. Számos előrendelt bérház, szanatórium, gyógytér, zongora, kávéház, lawn-tenisz, tom o-lak, kirándulások. Vasút állomás, posta, távriada helyben. Hivatalos orvos Kallós Jenő dr. Katonatisztok, állam hivatalnokoknál elő- és utó-idejében 50 százalékos kedvezmény. Prospektussal szolgál a fürdőigazgatóság. Az asványvíz rendelhető használati utasítással a fürdőigazgatóságnál és EDESKUTY L. főeljárónál Budapestben.

+ Soványság +

Az egyedüli eredménytől kísért háziszert a dr. William Hartley tanár amerikai erőtap-pora. Soványság tartós, szép teit testidomokat nyernek. Hat hét alatti 20 kilo gyarapodásról jótállást. Verszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomor-bajok-nak nélkülözhetetlen tápszert. Kiténtetve: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobonként 1 fill. 10 kr. Használati utasítással. Főraktár: Galázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11, II/1.

BUTOR

30% megtakarítás! Regi Butorszalon Budapest, Ferenczák tere 3 félemelet. V tel és eladás használt és új polgári urasági lakberendezéseknek mahagoni és palisander butorok, uri szobák, angol bőrgarnitúrák és szalonbutorok, keleti — szonye ek, csillárok. — Telefon 82—13.

Pénzt, rögtön

butorra, zongorára, varrógépre, kerékpárra, arura, melyeket legutóbban bizományba beraktároz

Tauber és Társa VI., Nagymező-utca 25 sz.

ROZSA! SZEGFÜ??

Mag. stórszű rózsafák 2 éves koronával, 10 darab 12—14 K. Magas törzsű rózsafák 3 éves koronával, csak rézibb, legjobb és újabb fajták, 10 darab 20 K. Bokor-rózsák, 2 évesek, 10 darab 6—8 K. Amerikai óriás szögfük egy éves, erősen virágozó, 5 darab 10 K. Császár-szögfük, folyton virítók, 10 darab 6—10 K. Kezeskedem biztos megfogalmazást és gazdag virágzásért. Szetküldés mindenhol bérmentve utánvet el. Képes árjegyzék díjtalanul. KATAUSZ T. Kivüli kerteszetete Fekete-halom, Brasso mellett. 27171

Előrendővadásatuj

Singer női varrógép 27 forintért

Carika-hajóst 40 forintért. Centralbo-igén olcsón 5 évi jótállással szállítok, vidékre árjegyzék ingyen. Krausz Henrik varrógép-áru raktára Budapest, IV., Veress Pálné-u. 40. fűsz 6. Víztorlatadóknaak árendájára

Pénzelőleggel

beraktározzunk butort, zongorát, autómobil, mindennemű gépeket és kereskedelmi árut, vidékről is. Butorszállítást, költözést elvállalunk. Leg-szolidabb kiszolgálás. — Magyar Kereskedelmi Szállítási és Beraktározási Büteli Társaság Budapest, VI., Király-u. 76. Király-színházzal szemben. Telefon 119—05. 26997

Penz-szekrények

ujak és használtak, valamint kazetták és másolópérek legolcsóbban csakis Spitzer M. és Testvérenek, Budapest, VII., Dob-utca 16. sz. (Király-u. 13.) Gozdudvar kaphatók.

A legelőnyösebb részletfizetésre

zongorát, pianinot, czimbalmot, hegedüt

készpenzben áron a legújabb rendszert

bankhitel

uján kizárólag csakis REMÉNYI nagy magyar hangszertelepén Prospektus és árjegyzék ingyen. 616

Budapest, Király-u. 53.

Bouvet-Ladubay

legjobb és legolcsóbb francia pezsgő.

Vezérképviselőség: PRÁGA, Soukenicka 30.

20,000 rózsafa

magastörzsű, kapható NOVÁK JÁNOS sz.lőtelepén Székelyhid. Árjegyzék bérmentve.

Szabók részére

mindennemű zsinór, gomb és szabó-kellék képes nagy árjegyzékét kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részv. társ. Nagymező-utca 46.

Könyvvásárlás.

Brehm, Allatok. Gaspár, Földk rül. Jókai, Mikszáth, Ambrus műveit és egyéb könyveket és könyvtárat jó áron vásárlunk, Aczél Testvérek Budapest, Váci-körut 22. Telefon: 8400. 5745

INGYEN!

+ GUMMI +

és különféle óvszer-árjegyzékünket titoktartás mellett ingyen és bérmentve küldjük.

NAKIRA

törvényesen védett férfi gummi-különlegesség, tucatja 12 kor., 3 tucatból 20%-engedmény.

Uterus-Spray legújabb higiénikus női szert 14.— koron.

GUMMI-HALHÓLYAG

2, 4, 6, 8, 10, 12 korona tucatja. Mintagyűjtemény 12 darab 4 kor. Pass velus 3—8 kor.-ig. Irigátor 3 kor. és feljebb. Bidec vasállványon 8 korona.

+ Magyar Orvosi Műszertár +

Budapest, VII., Rákóczi-ut 32. (a Rákos-kórházzal szemben.) Postos címre el a vörös keresztet ügyeljenek.

Pénzkölcsönt

4%, 4 1/4, 5 és 6% alapon földirtokra, jövedelmező, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környékén lévő be hazakra I., II., III. helyen 15—60 evig törleszt-hető. 3 emé yhitelt tisztviselőknak gyorsan eszközöltetik.

HOFMANN JAKAB

bankbizományi iroda, Budapest, Tere-körut 1/a.

INGYEN DRAGABB MINT MÁLUNK REMÉLT PÉNYKÉP

NAGYTASOK

ADUNK EGY ÉLETMÉRSÉRT KÉPET 5 KORONÁÉRT

DÍSZES PASZPARTUVAL 55-60 CM. MAGSÁGBAN CSORAGOLVA 8 SZÍMB

OLAJKER

ÁRA 10 KORONA. KÉPVISELŐHÁNDHEMTY PÉLVÁRTYENEN.

SYVAIÓSSÁG

MINDEN IRÁNYBAN KAPAFEL PÉNYKÉPVITÓ ÉS PASZPARTUVAL

BUDAPEST, VI. KÖRLETBEN 6-6-6

NYITVATYVE KI 1908-ÉN PÁRSI REJAZE THÓZI KÁLLITÁSON

OSZLOKÉVÉL; KERESZTTEL B

ARANY ÉREMMEL.